

АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА
ЕНЕРГИЈА ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ
Бр. 05-1757/1
28.04 2021 год.
СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

За работата на АД Електрани на северна Македонија за
2020 година

СОДРЖИНА

ВОВЕД.....	3
I. ОПШТ ДЕЛ	4
1. Основање и регистрација на Електрани на северна Македонија.....	4
2. Фирма и седиште на Друштвото.....	4
3. Дејност на Друштвото	4
4. Износ на основната главнина и номиналната вредност на акците.....	5
5. Организациона поставеност.....	5
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО.....	6
III. СЕКТОР ЗА ИНВЕСТИЦИИ.....	32
IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ	44
V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ РАБОТИ.....	57
VI. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ.....	78
1. Остварени економско-финансиски резултати.....	78
2. Структура на остварен вкупен приход.....	78
3. Структура на реализирани расходи во работењето на АД ЕСМ.....	81
4. Залихи.....	91
5. Побарување од купувачите.....	91
6. Финансиски обврски.....	93

ВОВЕД

Во овој Годишен извештај се презентирани остварените резултати од работењето на А.Д. Електрани на северна Македонија - Скопје во 2020 година преку изнесените активности и поважни деловни настани.

Во општиот дел на извештајот презентирани се општите податоци за Друштвото и целокупното работење на Друштвото по сектори.

Посебниот дел на извештајот ги опфаќа искажаните финансиски резултати за 2020 година за целата компанија А.Д. Електрани на северна Македонија како и остварените приходи, расходи, залихи, побарувања и обврски на Друштвото.

Во планирани активности за 2020 година опфатени се активностите на кои Компанијата поактивно ќе се ангажира за остварување на подобри резултати во работењето.

I. ОПШТ ДЕЛ

1. Основање и регистрација на Електрани на северна Македонија

А.Д. Електрани на северна Македонија - Скопје настана со Одлука на Владата на Република северна Македонија број 19-2626/1 од 30.06.2005 година со реструктурирање на Електростопанство на Македонија Акционерско друштво за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија во државна сопственост Скопје со издвојување и основање на ново друштво за производство на електрична енергија.

Друштвото се запиша во трговскиот регистар во Основниот суд Скопје 1 Скопје, под Т.рег.бр.5020/05 од 09.09.2005 година.

2. Фирма и седиште на Друштвото

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирма: Акционерско друштво за производство на електрична енергија, Електрани на северна Македонија, во државна сопственост, Скопје.

Во правниот промет Друштвото употребува и скратена ознака на фирмата која гласи: А.Д. Електрани на северна Македонија во државна сопственост, Скопје.

Друштвото има скратено име А.Д. ЕСМ - Скопје.

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на улица 11 Октомври бр.9.

3. Дејност на Друштвото

Основна дејност на Друштвото е производство на електрична енергија и е дејност од јавен интерес. Со одлука број 02-1391/1 од 18.11.2005 година АД ЕСМ доби лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија. Временскиот период на важење на лиценцата е 35 години и е со важност до 1 Ноември 2040 година.

На 20 март 2006 година, со Одлука број 02-410 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ производство на топлинска енергија
- ❖ дистрибуција на топлинска енергија
- ❖ снабдување со топлинска енергија

На 22 Декември 2008 година, со Одлука број 02-2187/1 и Одлука број 02-2188/1 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ дистрибуција на електрична енергија
- ❖ снабдување со електрична енергија

4. Износ на основната главнина, номинална вредност на акциите и нивниот број

Основната главнина на Друштвото изнесува 31.738.878.000,00 денари (триесет и една милијарда седумсто триесет и осум милиони осумстотини седумдесет и осум илјади денари) или 517.818.006,800 ЕУР според средниот курс на Народна банка на Република северна Македонија објавен еден ден пред усвојување на Статутот.

Основната главнина на Друштвото е поделена на 31.738.878 обични акции што гласат на име, со номинална вредност од 1.000 денари (илјада) денари по акција.

5. Организациона поставеност

Организационии делови на Друштвото се Дирекција и Подружници

Производни подружници

- ❖ ХЕС Маврово-Гостивар
- ❖ ХЕС Црн Дрим - Струга
- ❖ ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци
- ❖ ХЕС Треска - Скопје
- ❖ РЕК Битола - Новаци
- ❖ РЕК Осломеј - Осломеј
- ❖ Енергетика - Скопје

Подружниците на Друштвото се организирани со акт на Управен одбор , по претходно одобрение на Надзорниот одбор.

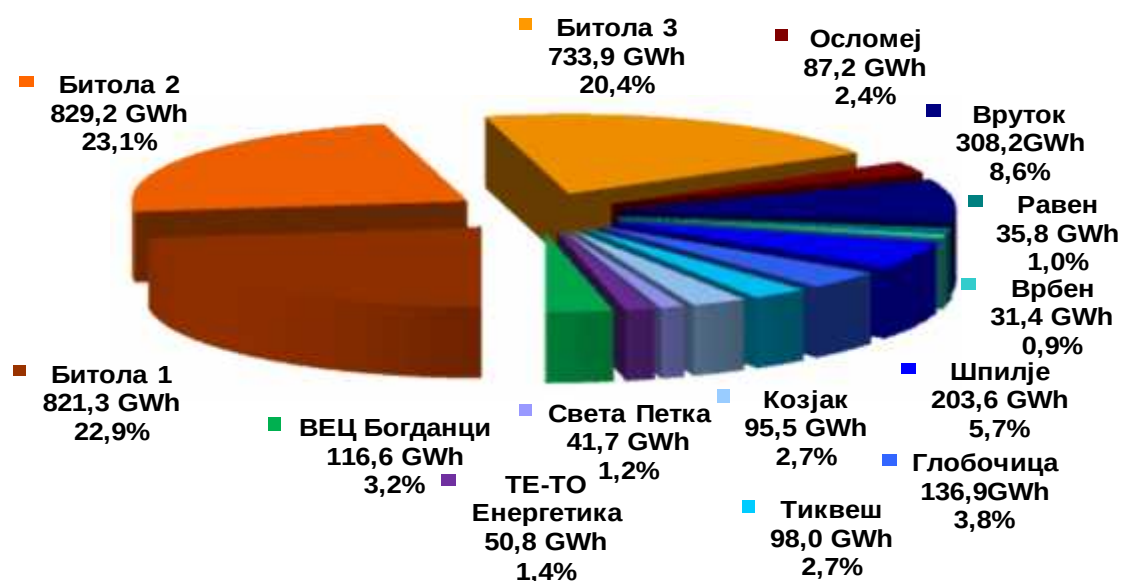
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО

Во извештајот се наведени основните показатели на производство и пласирани вишоци на електрична енергија од АД ЕСМ во 2020 година.

1 РЕЗУЛТАТИ

Производствени резултати 2020			
	Планирано производство	Остварено производство	Индекс
	GWh	GWh	Остварено/Планирано
ТЕЦ	3.225,6	2.471,6	76,6%
Битола 1	1.098,0	821,3	74,8%
Битола 2	1.098,0	829,2	75,5%
Битола 3	878,4	733,9	83,5%
Осломеј	151,2	87,2	57,7%
ХЕЦ	1.083,0	951,1	87,8%
Вруток	249,3	308,2	123,6%
Равен	29,9	35,8	119,5%
Врбен	31,8	31,4	98,9%
Шпилје	291,9	203,6	69,8%
Глобочица	187,1	136,9	73,2%
Тиквеш	142,9	98,0	68,6%
Козјак	103,2	95,5	92,5%
Света Петка	46,8	41,7	89,1%
ТЕ-ТО Енергетика	67,9	50,8	74,7%
ВЕЦ Богданци	95,5	116,6	122,1%
ВКУПНО	4.472,0	3.590,1	80,3%

Споредено со планот за производство за 2020 година, АД ЕСМ има остварено производство од 3.590,1 GWh, што е 80,3% реализација од планираното производство. Притоа, термоелектричните центри имаат остварено 23,4% помалку од планираното производство, хидроелектричните центри имаат произведено 12,2% помалку од планираното производство, и ветроелектричните центри имаат остварено 22,1% повеќе од планираното производство.

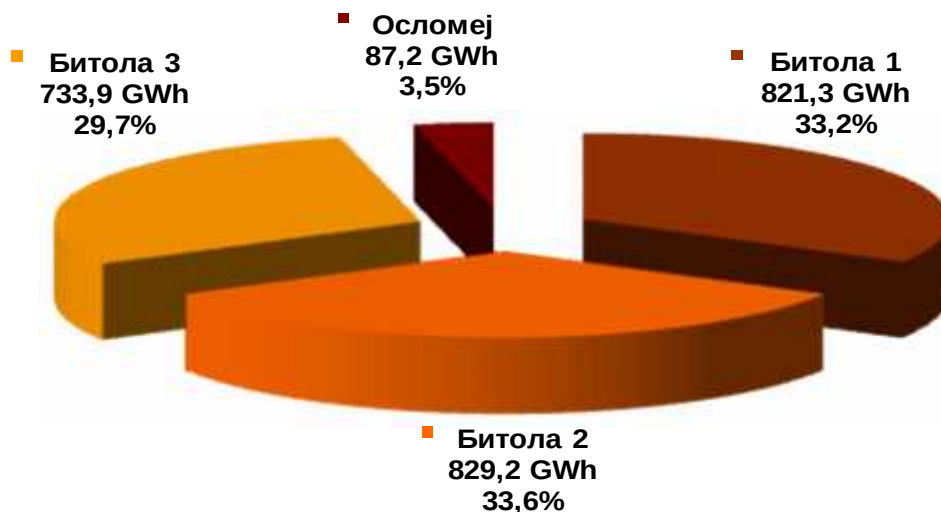

СТРУКТУРА НА АД ЕСМ

2.1 Термоелектрични центри

Термоелектричните центри се приоритетни во електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија. Тие покриваат 80% од производството на електрична енергија во АД ЕСМ. Најголем термокапацитет е РЕК „Битола“ со своите три блока Битола 1, 2 и 3, со нето- просечно годишно производство од 4.100 GWh. Јагленот е основно гориво во РЕК „Битола“. Во составот на термосистемот во Република Северна Македонија припаѓа и РЕК „Осломеј“ со инсталирана моќност на блокот од 125 MW и нето-просечно годишно производство од 450 GWh. Јагленот е основно гориво и во РЕК „Осломеј“.

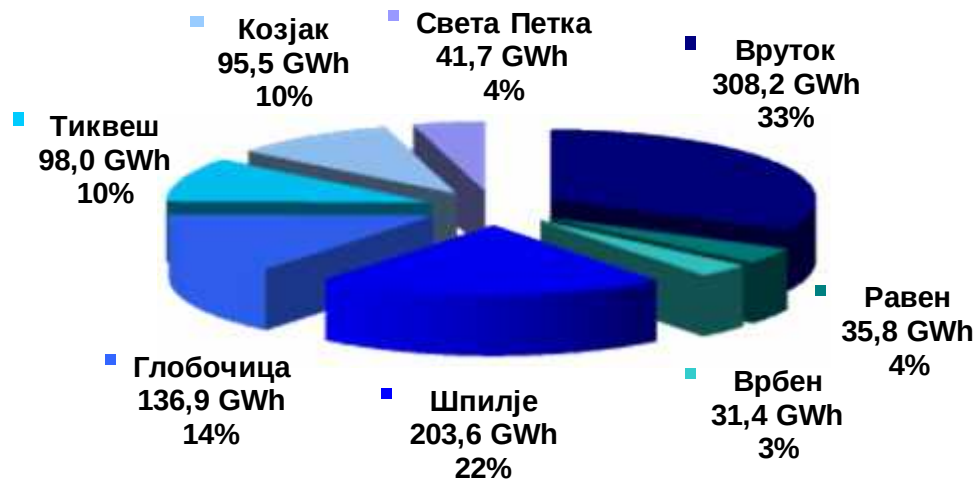
ТЕРМО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Работни часови h	Основно гориво	Енергетска вредност на kJ/kg
Битола 1	233	821,3	1982	5728:09:00	Јаглен	5631
Битола 2	233	829,2	1984	5597:05:00	Јаглен	5631
Битола 3	233	733,9	1988	5094:36:00	Јаглен	5631
Осломеј	125	87,2	1980	1583:05:00	Јаглен	5799
ВКУПНО	824	2.471,6				

2.2 Хидроелектрични центри

Вкупната инсталирана моќност на хидрокапацитетите изнесува 556,8 MW, односно 40% од вкупните капацитети на АД ЕСМ. Во АД ЕСМ постојат осум хидроелектрани, од кои две проточни: „Равен“ и „Врбен“, и шест акумулациони: „Вруток“, „Шпилје“, „Глобочица“, „Тиквеш“, „Козјак“ и „Света Петка“. Од вкупното производство на електрична енергија во АД ЕСМ, од хидропроизводство се обезбедува околу 20%, и тоа пред сè за задоволување на дневните варијации на потрошувачката на електрична енергија и за обезбедување на системските услуги за регулација со што се постигнува поголема флексибилност и доверливост на електроенергетскиот систем.

ХИДРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Тип на електрана
Вруток	4	165,6	308,2	1957/1973	Акумулациона
Равен	3	21	35,8	1959/1973	Проточна
Врбен	2	12,8	31,4	1959	Проточна
Шпилје	3	84	203,6	1969	Акумулациона
Глобочица	2	42	136,9	1965	Акумулациона
Тиквеш	4	113	98,0	1968/1981	Акумулациона
Козјак	2	82	95,5	2004	Акумулациона
Света Петка	2	36,4	41,7	2012	Акумулациона
ВКУПНО	22	556,8	951,1		

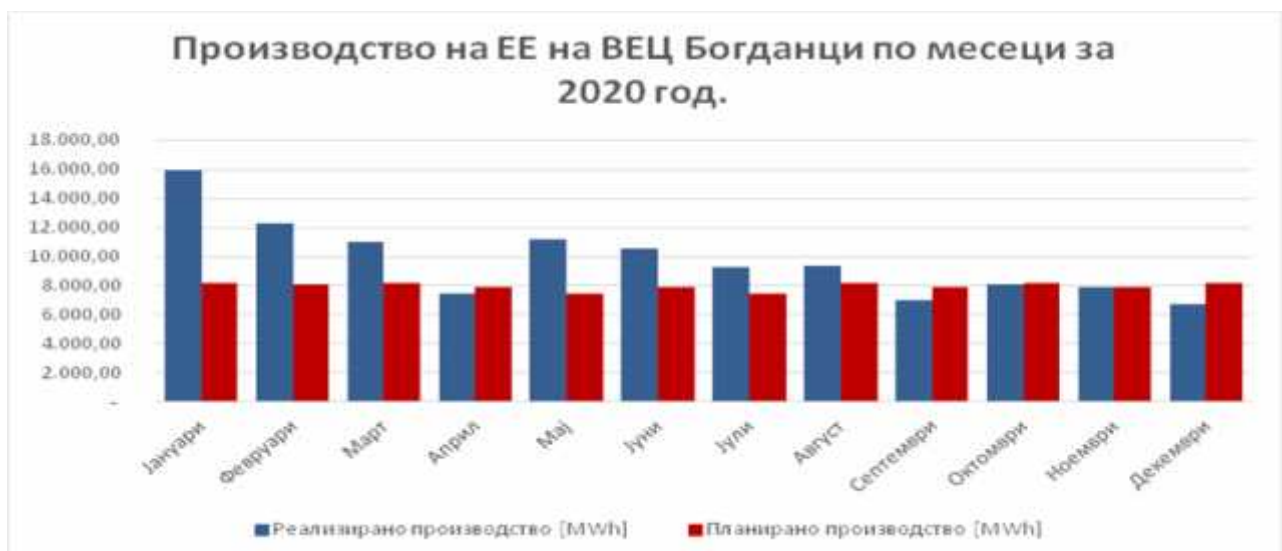
2.3 Ветроелектрични центрaли

Во текот на 2020 год. ВЕЦ Богданци произведе 116.635,11 MWh електрична енергија. Ова претставува 122,1 % од планираните 95.544,00 MWh со билансот за 2020 година. Реализираното производство е поголемо од планираното, поради поволните временски услови и ветрови поголеми од 4 m/s, кои се во проектираниот работен опсег на ВЕЦ Богданци.

ВЕТРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање
ПВЕ Богданци	16	36,8	116,6	2015

1. Производство на ВЕЦ Богданци за 2020

Производство на ЕЕ на ВЕЦ Богданци за 2020 год.			
Месец	Реализирано производство [MWh]	Планирано производство [MWh]	%
Јануари	15.968,94	8.184,00	195,12%
Февруари	12.253,61	8.064,00	151,95%
Март	10.994,97	8.184,00	134,35%
Април	7.410,79	7.920,00	93,57%
Мај	11.196,16	7.440,00	150,49%
Јуни	10.534,34	7.920,00	133,01%
Јули	9.288,31	7.440,00	124,84%
Август	9.326,99	8.184,00	113,97%
Септември	6.970,29	7.920,00	88,01%
Октомври	8.049,16	8.184,00	98,35%
Ноември	7.946,23	7.920,00	100,33%
Декември	6.695,32	8.184,00	81,81%
ВКУПНО	116.635,11	95.544,00	122,07%

2. Состојбата на објектите и опремата

Во текот на 2020 година се направени редовни работни посети за утврдување на состојбата и функционалноста на објектите и опремата во трафостаницата во ВЕЦ Богданци.

Во тековниот период имаше неколку прекини на производството на ВЕЦ Богданци:

1. Четири испади на кластер 4 со ветерните турбини T13, T14, T15 и T16 поради пробив на 20 kV подземен кабел. Испадите беа санирани со интервенција и координација на тимот на АД ЕСМ од ХЕЦ Тиквеш, сервисниот тим на Сименс, како и надворешен изведувач по договор.
2. Два испади на 110 kV далновод ТС Богданци - ТС Валандово, предизвикани од краткотрајни грешки во мрежата. Со брза интервенција на тимот вработени во ХЕЦ Тиквеш и во координација со Сименс далноводот беше повторно вклучен.
3. Планирано исклучување на 110 kV далновод ТС Богданци - ТС Валандово од страна на АД МЕПСО во времетраење од два дена за вршење на сервисни активности во ТС Валандово. За време на ова исклучување беше извршен редовен периодичен технички преглед на енергетските трансформатори во ТС Богданци.
4. Еден подолготраен застој во работата на ветерна турбина T06 поради проблеми со 20 kV прекинувач на трансформаторот од турбината. Проблемот беше детектиран при редовниот годишен сервис од страна на Сименс, а беше решен од нивна страна по еден месец.

3. Редовен годишен сервис

Редовниот годишен сервис на ветерните турбини се изврши во согласност со договорот за сервисирање на турбините склучен со Siemens WP. Годишниот сервис беше планирано да трае до крајот на септември, но поради временските услови за работа во определени периоди се пролонгираше до крајот на месец декември. Ова е во согласност интерните правила за заштита при работа на Сименс, поради кои некои од активностите од годишниот сервис не е дозволено да се извршуваат при брзини на ветер поголеми од 13 m/s.

2.4 ТЕ-ТО Енергетика

Во 2020 година ТЕ-ТО Енергетика произведе 50,75 GWh електрична енергија, 72.752 MWh топлинска енергија и испорача 15.328 t технолошка пара за што беа потрошени 22.943.000 Nm³ природен гас.

а. Производство на електрична енергија

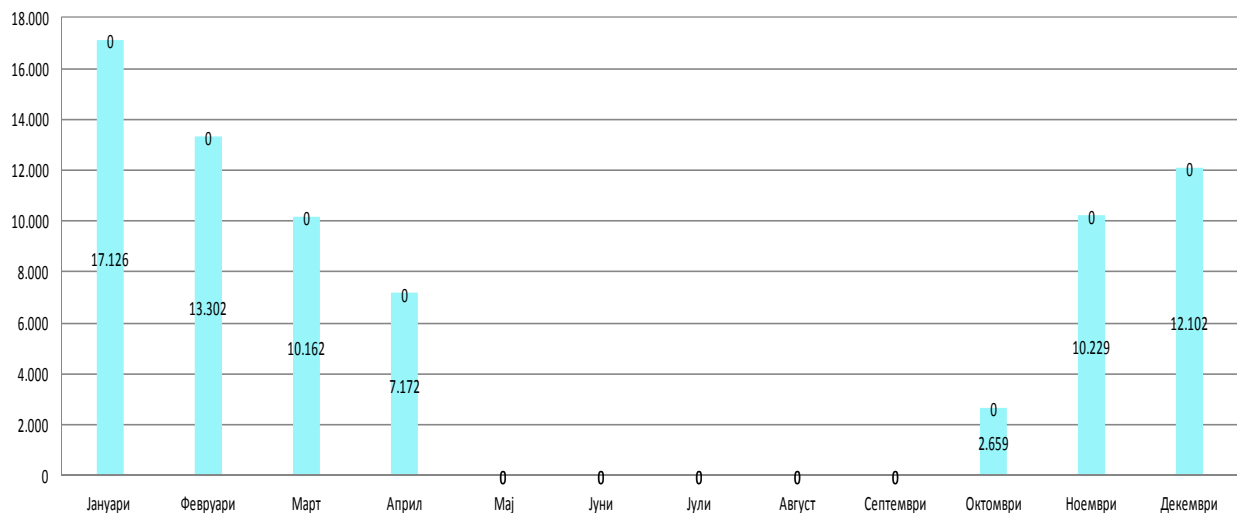
Произведен капацитет	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно (GWh)
ТЕЦ Енергетика*	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	8
КОГЕЛ СЕВЕР*	11	3	2	5	0	0	2	8	5	3	4	1	43
ВКУПНО ТЕ-ТО	15	6	2	5	0	0	2	8	5	3	5	1	50,75

б. Производство на топлинска енергија

Година	2020	2019	20/19
Производство на топлинска енергија MWh	72.752	56.570	129%
Потрошен гас [1000 Nm³]	22.943	12.454	184%

MWh	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно
2020	17.126	13.302	10.162	7.172	0	0	0	0	0	2.659	10.229	12.102	72.752
2019	12.456	11.384	6.033	3.071	0	0	0	0	0	2.551	6.407	14.668	56.570

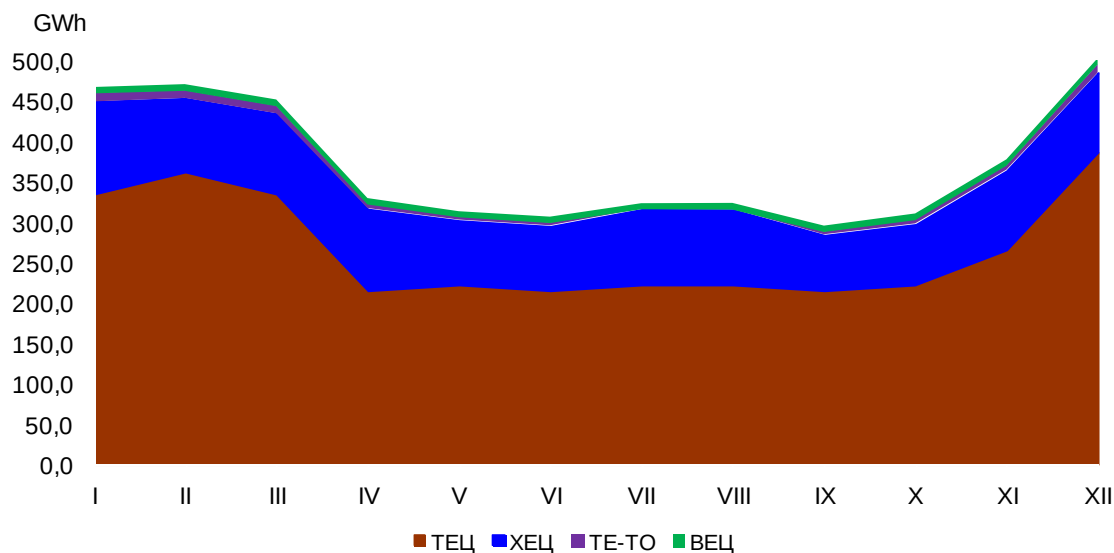
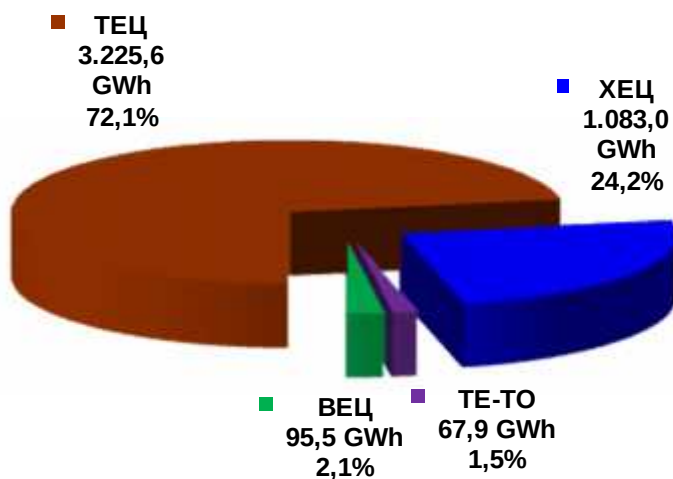
Месечно производство на топлинска енергија

ПЛАНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА АД ЕСМ ЗА 2020 година

Согласно планот за производство за 2020 година планираното производство на АД ЕСМ беше 4.472,0 GWh, од кои 3.225,6 GWh (72,1%) беше планирано да произведат термоелектричните центри, 1.083,0 GWh (24,2%) да произведат хидроелектричните центри, 67,9 GWh (1,5%) да произведе ТЕ-ТО Енергетика и 95,5 GWh (2,1%) да произведат ветроелектричните центри.

МЕСЕЧНО БИЛАНСИРАНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	334,8	361,9	334,8	216,0	223,2	216,0	223,2	223,2	216,0	223,2	266,4	386,9	3.225,6
ХЕЦ	113,7	90,7	98,9	100,1	79,0	79,0	92,5	92,3	67,9	74,0	97,4	97,3	1.083,0
ТЕ-ТО	10,4	9,7	9,7	5,8	3,7	3,6	0,0	0,0	3,6	5,2	5,8	10,4	67,9
ВЕЦ	8,2	8,1	8,2	7,9	7,4	7,9	7,4	8,2	7,9	8,2	7,9	8,2	95,5
ВКУПНО	467,1	470,4	451,5	329,8	313,3	306,6	323,2	323,7	295,5	310,6	377,5	502,8	4.472,0

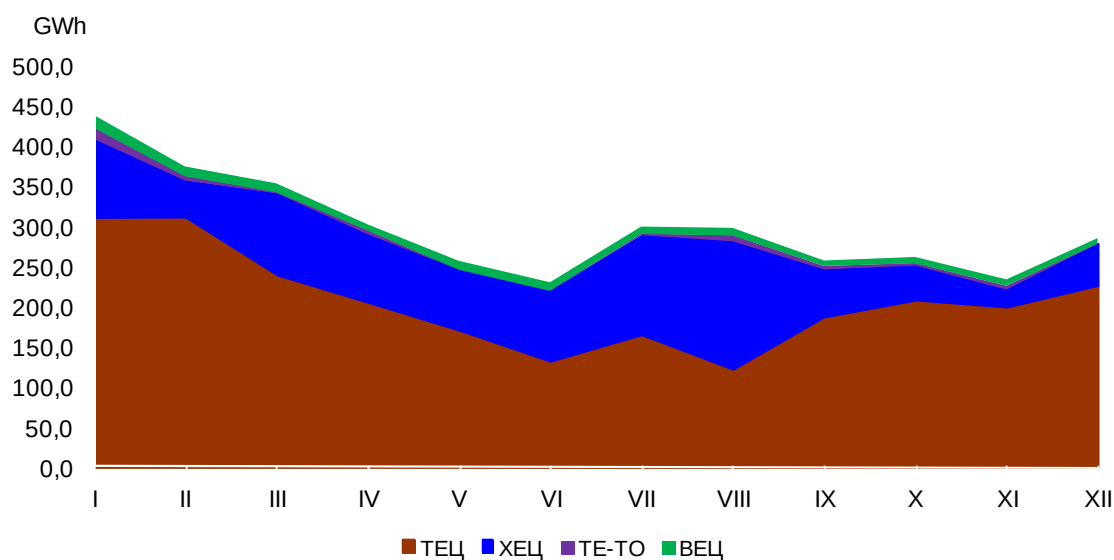
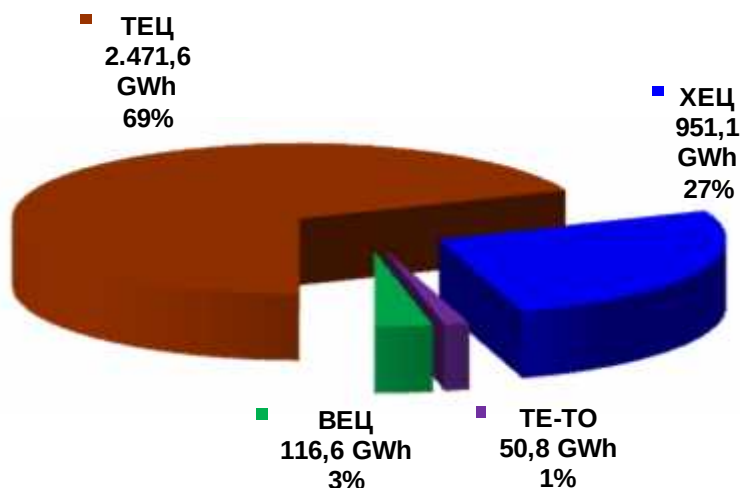

ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Во текот на 2020 година, АД ЕСМ има произведено вкупно 3.590,1 GWh електрична енергија, од кои 2.471,6 GWh (69%) од термоелектричните центри, 951,1 GWh (27%) од хидроелектричните центри, 50,8 GWh (1,0%) од ТЕ-ТО Енергетика и 116,6 GWh (3%) од ветроелектричните центри.

4.1 Остварено месечно производство

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	310,0	310,7	239,2	204,7	170,1	131,6	164,7	121,5	186,8	207,7	198,9	225,8	2.471,6
ХЕЦ	97,0	45,1	100,8	84,9	75,7	88,1	123,5	159,2	59,2	43,2	22,3	52,1	951,1
ТЕ-ТО	14,9	5,8	2,1	5,3	0,0	0,0	2,0	7,8	4,6	2,9	4,7	0,6	50,8
ВЕЦ	16,0	12,3	11,0	7,4	11,2	10,5	9,3	9,3	7,0	8,0	7,9	6,7	116,6
ВКУПНО	437,9	373,9	353,1	302,3	256,9	230,2	299,5	297,8	257,5	261,9	233,9	285,2	3.590,1

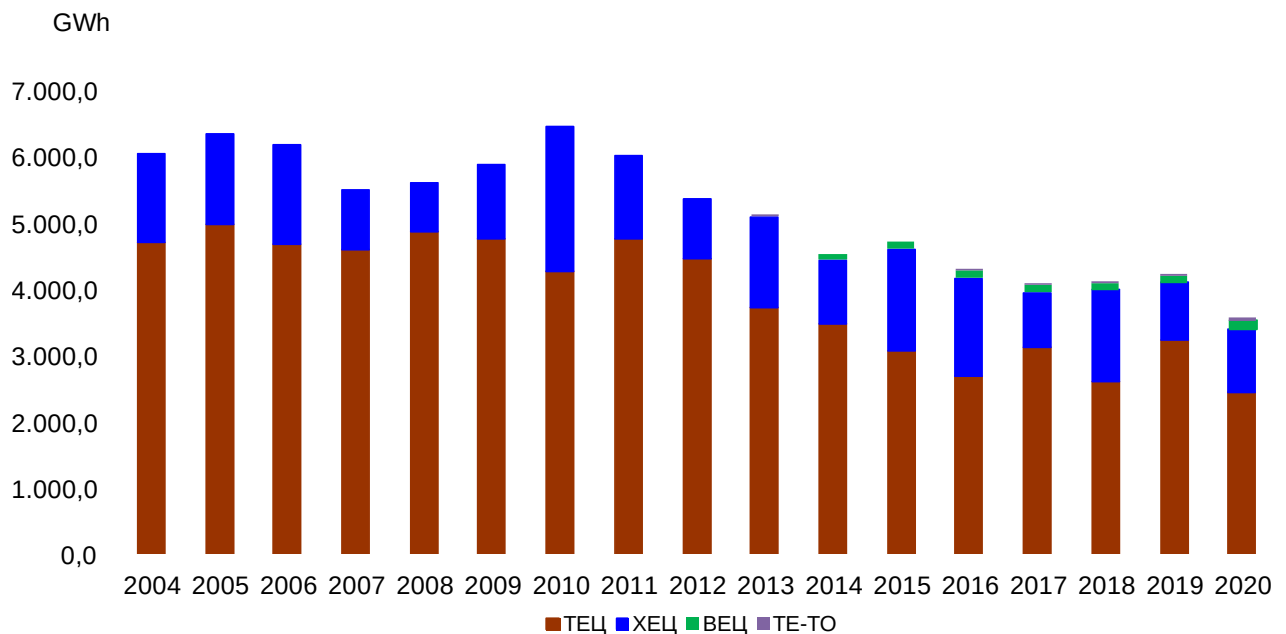

4.2 Остварено производство на електрична енергија од АД ЕСМ во изминатите години

Производството на АД ЕСМ во 2020 година е за 641,6 GWh (15,2%) помало од оствареното производство во 2019 година.

ГОДИШНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА																	GWh
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ТЕЦ	4.735,0	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.482,5	3.750,5	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1	2.613,0	3.238,8	2.471,6
ХЕЦ	1.328,3	1.344,7	1.504,9	910,5	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0	1.391,1	877,1	951,1
ВЕЦ											70,4	120,8	109,5	110,5	97,3	101,8	116,6
ТЕ-ТО										6,3	0,0	0,0	1,3	8,4	14,5	14,0	50,8
ВКУПНО	6.063,3	6.352,5	6.195,8	5.513,2	5.615,4	5.886,2	6.462,3	6.043,6	5.369,9	5.113,0	4.535,0	4.741,8	4.299,9	4.079,9	4.116,0	4.231,7	3.590,1

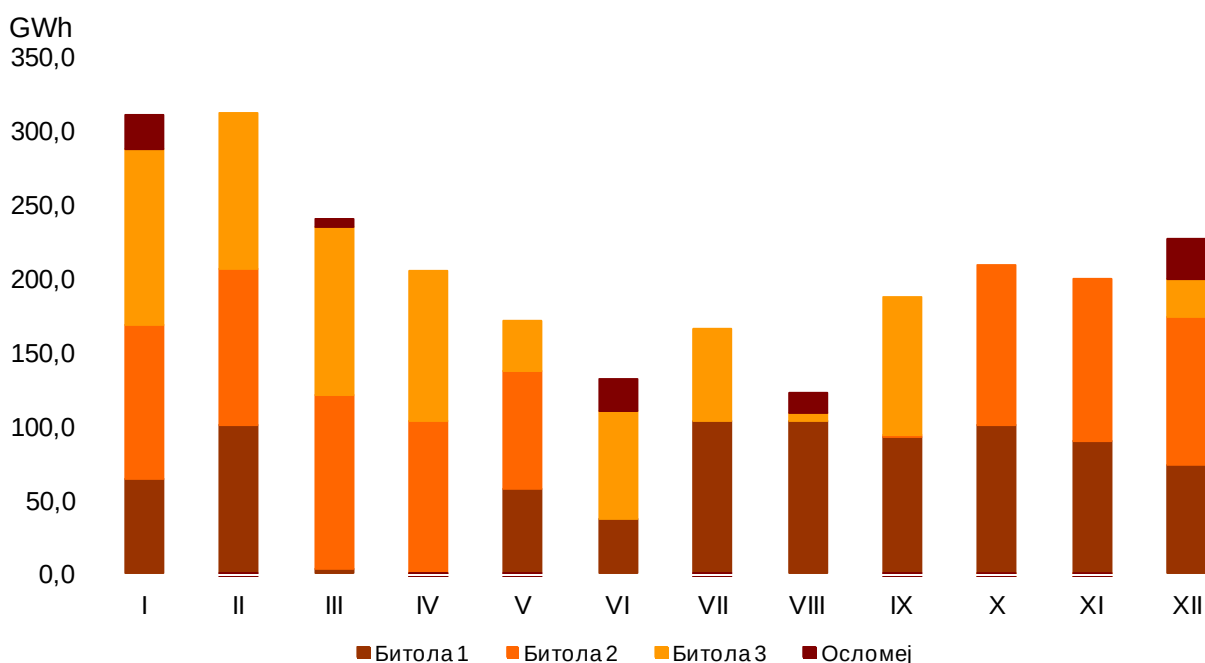
	2020	2019	20/19	20	19
	GWh	GWh	%	%	%
ТЕЦ	2.471,6	3.238,8	-23,7	68,8	76,5
ХЕЦ	951,1	877,1	8,4	26,5	20,7
ВЕЦ	116,6	101,8	14,6	3,2	2,4
ТЕ-ТО	50,8	14,0	263,2	1,4	0,3
ВКУПНО	3.590,1	4.231,7	-15,2	100,0	100,0

ТЕРМОЕНЕРГИЈА

Во 2020 година термоелектричните центри произведоа 2.471,6 GWh, и тоа „Битола 1“ оствари производство од 821,3 GWh (33,2%) од вкупното термопроизводство, „Битола 2“ оствари 829,2 GWh (33,6 %), „Битола 3“ оствари 733,9 GWh (29,7 %) и „Осломеј“ оствари 87,2 GWh (3,5 %).

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Битола 1	63,2	99,7	3,6	-0,2	57,4	36,3	102,9	102,5	92,8	99,9	89,7	73,4	821,3
Битола 2	105,0	106,9	116,8	102,8	79,2	0,0	0,0	0,0	0,6	108,1	109,8	100,1	829,2
Битола 3	118,3	105,1	114,0	102,3	33,6	73,2	62,3	5,6	93,5	0,0	-0,2	26,1	733,9
Осломеј	23,6	-0,9	4,8	-0,2	-0,2	22,1	-0,5	13,4	-0,2	-0,2	-0,4	26,1	87,2
ВКУПНО	310,0	310,7	239,2	204,7	170,1	131,6	164,7	121,5	186,8	207,7	198,9	225,8	2.471,6

Производството на електричната енергија од термоелектраните во 2020 година е помало за 767,2 GWh (23,7%) во однос на 2019 година, што се должи на поплавите на 01.04, 04.07, 17.07 и 06.08.2020 година во рудниците за ископ на јаглен Суводол и Брод Гнеотино од обилните врнежи на дожд во Битолскиот регион кои го отежнаа и прекинаа ископот и дотурот на јаглен од рудниците до Термоелектраната Битола.

Производство во ТЕЦ „Битола 1“ е помало за 23,0% во однос на 2019 година.

Производството во ТЕЦ „Битола 2“ е помало за 12,3% во однос на 2019 година.

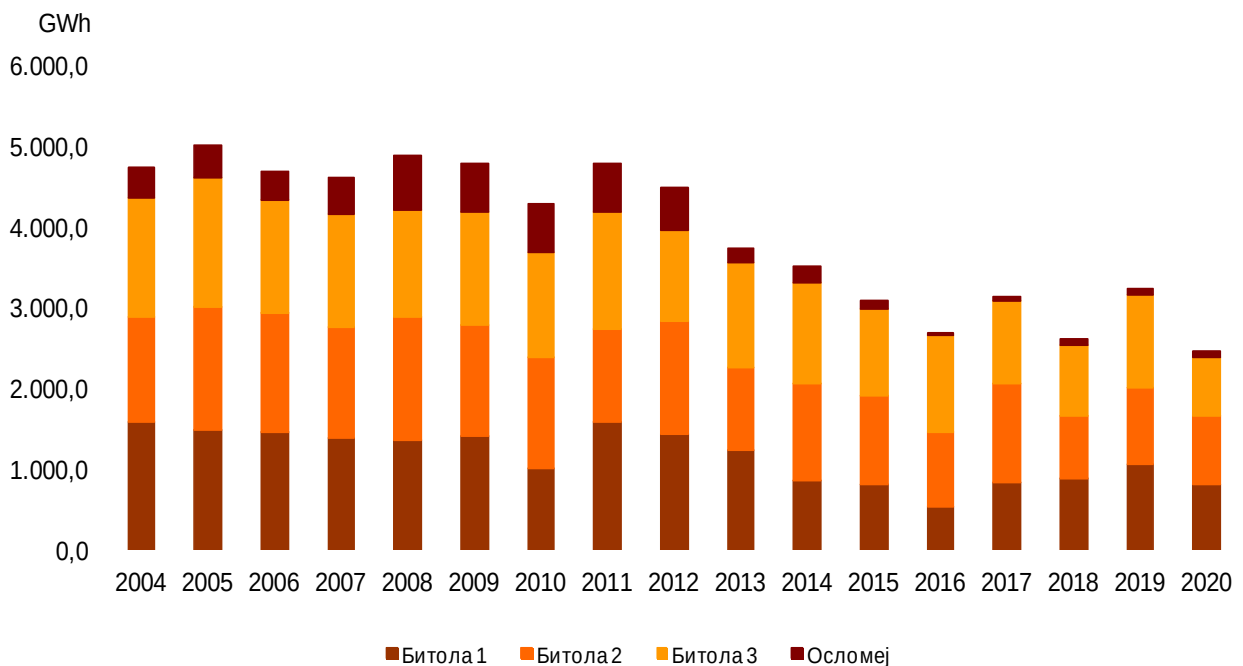
Во ТЕЦ „Битола 3“ производството е помало за 35,6% во однос на 2019 година.

Во ТЕЦ „Осломеј“ за 0,5% е помало производството во однос на претходната 2019 година.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ
GWh

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Битола 1	1.585,3	1.478,0	1.465,9	1.386,3	1.357,0	1.416,2	1.024,1	1.575,8	1.433,3	1.245,7	851,1	804,7	546,3	842,9	885,0	1.066,9	821,3
Битола 2	1.313,4	1.524,6	1.475,0	1.372,9	1.530,1	1.364,0	1.357,0	1.156,2	1.403,3	1.009,9	1.207,6	1.110,8	913,0	1.219,6	782,4	945,5	829,2
Битола 3	1.463,5	1.600,9	1.393,1	1.407,3	1.328,9	1.417,0	1.318,8	1.456,8	1.134,4	1.317,1	1.258,2	1.070,8	1.213,1	1.013,6	877,9	1.138,7	733,9
Осломеј	372,8	404,3	356,9	436,2	661,4	591,4	577,5	586,8	504,7	170,0	189,6	106,5	26,8	69,0	67,7	87,7	87,2
ВКУПНО	4.735,0	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.475,7	3.742,6	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1	2.613,0	3.238,8	2.471,6

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ	2020	2019	20/19	20	19
	GWh	GWh	%	%	%
Битола 1	821,3	1.066,9	-23,0	33,2	32,9
Битола 2	829,2	945,5	-12,3	33,6	29,2
Битола 3	733,9	1.138,7	-35,6	29,7	35,2
Осломеј	87,2	87,7	-0,5	3,5	2,7
ВКУПНО	2.471,6	3.238,8	-23,7	100,0	100,0

РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ И ЗАСТОИ

Оваа година започнати се и извршени планираните ремонтни активности според однапред определената динамика и време.

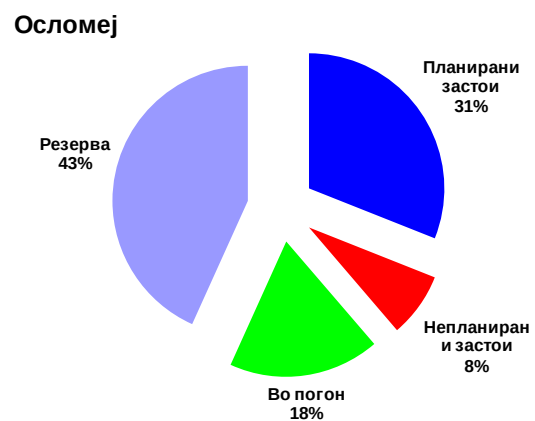
ХЕЦ / ТЕЦ	Датум на		Опис
	Започнување	Завршување	
РЕК Битола/ремонти			
Блок 1	09.3.2020	15.5.2020	Извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ревизија на напојни пумпи, хидропроба на кондензатор, чистење на електрофилтер.
Блок 2	15.8.2020	30.9.2020	Извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на три напојни пумпи, хидропроба на кондензатор, чистење на електрофилтер.
Блок 3	30.9.2020	11.12.2020	Капитален ремонт на турбина и генератор, замена на дијафрагми, извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, комплетен ремонт на три напојни пумпи, хидропроба и механичко чистење на кондензатор , чистење и санација на електрофилтер.
РЕК Осломеј/ремонти			
Агрегат А	15.9.2020	15.11.2020	Извршени активности во котел на јагленов тракт, извршена ревизија на млинови, додавачи, отшлакивач, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на електрофилтер, чистење на кондензаторот.
ХЕЦ Вруток/ремонти			
Агрегат А	01.4.2020	05.4.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2020	15.9.2020	
Агрегат Б	08.4.2020	12.4.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2020	15.9.2020	
Агрегат Ц	15.4.2020	19.4.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	16.9.2020	30.9.2020	
Агрегат Д	22.4.2020	26.4.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	16.9.2020	30.9.2020	
ХЕЦ Равен/ремонти			
Агрегат А	01.4.2020	10.4.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2020	10.9.2020	
Агрегат Б	11.4.2020	20.4.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	11.9.2020	20.9.2020	
Агрегат Ц	21.4.2020	30.4.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	21.9.2020	30.9.2020	
ХЕЦ Врбен/ремонти			
Агрегат А	01.9.2020	30.9.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	01.9.2020	30.9.2020	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Тиквеш/ремонти			
Агрегат А	15.6.2020	19.6.2020	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	01.6.2020	05.6.2020	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Ц	08.6.2020	12.6.2020	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Д	22.6.2020	26.6.2020	Ревизија на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Глобочица/ремонти			
Агрегат А	17.9.2020	20.9.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
	25.11.2020	18.12.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Б	21.9.2020	23.9.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
	25.11.2020	18.12.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
ХЕЦ Шпиље/ремонти			
Агрегат А	23.9.2020	26.9.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Б	29.9.2020	02.10.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Ц	11.9.2020	16.9.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
	27.9.2020	29.9.2020	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
ХЕЦ Козјак/ремонти			
Агрегат А	-	-	
Агрегат Б	-	-	
ХЕЦ Света Петка/ремонти			
Агрегат А	24.6.2020	27.7.2020	Ремонтно - ревизиони активности на опремата.
Агрегат Б	24.6.2020	27.7.2020	Ремонтно - ревизиони активности на опремата.

Преглед на времетраење на планираните и непланираните застои во термоелектраните во 2020 година.

Застои 2020 [h]								
Термоелектрани	Битола 1		Битола 2		Битола 3		Осломеј	
	П	Н	П	Н	П	Н	П	Н
Јануари	224:20:00	116:31:00	79:58:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	327:57:00	40:43:00
Февруари	0:00:00	36:07:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	696:00:00	0:00:00
Март	719:10:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	29:35:00	584:51:00
Април	720:00:00	0:00:00	0:00:00	12:03:00	0:00:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Мај	339:11:00	0:00:00	166:45:00	0:00:00	503:05:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Јуни	482:33:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00	202:07:00	0:00:00	292:30:00	43:42:00
Јули	0:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00	287:27:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Август	0:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00	698:45:00	0:00:00	493:43:00	7:36:00
Септември	0:00:00	0:00:00	711:15:00	0:00:00	0:07:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Октомври	0:00:00	94:30:00	0:00:00	8:54:00	744:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Ноември	0:00:00	124:40:00	0:00:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Декември	88:20:00	110:29:00	0:00:00	0:00:00	357:29:00	176:24:00	292:02:00	0:00:00
Вкупно	2573:34:00	482:17:00	3165:58:00	20:57:00	3513:00:00	176:24:00	6523:47:00	676:52:00
	3055:51:00		3186:55:00		3689:24:00		7200:39:00	

П* Планирани застои

Н* Непланирани застои

Во наредните табели, е направена споредба на бројот на застои и ремонти и нивното времетраење во однос на изминатите години.

Бројот на испади во 2020 година во однос на 2019 е поголем за 4 (11,11%), а во однос на 2018 е поголем за 14 (53,85%), во однос на 2017 е поголем за 14 (53,85%), во однос на 2016 е поголем за 15 (60,00%) и во однос на 2015 е поголем за 7 (21,21%).

Вкупното времетраење на застои и ремонти во 2020 година изнесува 17132:49:00 часа и е поголемо за 16,53% во однос на 2019, помало за 4,88% во однос на 2018, поголемо за 12,66% во однос на 2017, помало за 4,87% во однос на 2016 година и поголемо за 17,89% во однос на 2015 година.

Број на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2013	3	5	11	19	7	26
	2014	9	2	11	22	8	30
	2015	8	9	8	25	4	29
	2016	8	7	3	18	4	22
	2017	8	2	9	19	3	22
	2018	5	4	5	14	9	23
	2019	13	5	11	29	3	32
	2020	14	4	6	24	12	36
Ремонти	2013	нема ремонт	1	нема ремонт	1	1	2
	2014	1	1	1	3	1	4
	2015	1	1	1	3	1	4
	2016	нема ремонт	1	1	2	1	3
	2017	1	1	1	3	1	4
	2018	1	1	1	3	нема ремонт	3
	2019	1	1	1	3	1	4
	2020	1	1	1	3	1	4
Вкупно	2013	3	6	11	20	8	28
	2014	10	3	12	25	9	34
	2015	9	10	9	28	5	33
	2016	8	8	4	20	5	25
	2017	9	3	10	22	4	26
	2018	6	5	6	17	9	26
	2019	14	6	12	32	4	36
	2020	15	5	7	27	13	40
Споредба на 2020 со минатите години [%]	2013	400,00%	-16,67%	-36,36%	35,00%	62,50%	42,86%
	2014	50,00%	66,67%	-41,67%	8,00%	44,44%	17,65%
	2015	66,67%	-50,00%	-22,22%	-3,57%	160,00%	21,21%
	2016	87,50%	-37,50%	75,00%	35,00%	160,00%	60,00%
	2017	66,67%	66,67%	-30,00%	22,73%	225,00%	53,85%
	2018	150,00%	0,00%	16,67%	58,82%	44,44%	53,85%
	2019	7,14%	-16,67%	-41,67%	-15,63%	225,00%	11,11%

Време на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2013	1171:04:00	330:33:00	1138:29:00	2640:06:00	4630:25:00	7270:31:00
	2014	2358:41:00	24:22:00	377:44:00	2760:47:00	1364:16:00	4125:03:00
	2015	1783:25:00	1225:42:00	500:32:00	3509:39:00	599:43:00	4109:22:00
	2016	5130:40:00	1484:40:00	146:01:00	6761:21:00	2376:03:00	9137:24:00
	2017	2017:30:00	235:40:00	1588:48:00	3841:58:00	502:05:00	4344:03:00
	2018	1434:57:00	2709:34:00	2263:05:00	6407:36:00	7746:34:00	14154:10:00
	2019	1299:32:00	967:05:00	1098:35:00	3365:12:00	6686:08:00	10051:20:00
	2020	1444:40:00	2067:40:00	1968:30:00	5480:50:00	4476:37:00	9957:27:00
Ремонти	2013	0:00:00	2221:52:00	0:00:00	2221:52:00	1848:41:00	4070:33:00
	2014	850:13:00	925:55:00	04:27:00	2500:35:00	4807:00:00	7307:35:00
	2015	1701:28:00	529:50:00	1689:11:00	3920:29:00	6502:41:00	10423:10:00
	2016	0:00:00	1865:35:00	1127:00:00	2992:35:00	5880:00:00	8872:35:00
	2017	1137:01:00	1491:17:00	1049:28:00	3677:46:00	7185:35:00	10863:21:00
	2018	1826:50:00	1109:24:00	921:09:00	3857:23:00	0:00:00	3857:23:00
	2019	913:35:00	2107:15:00	886:28:00	3907:18:00	744:00:00	4651:18:00
	2020	1611:11:00	1119:15:00	1720:54:00	4451:20:00	2724:02:00	7175:22:00
Вкупно	2013	1171:04:00	2552:25:00	1138:29:00	4861:58:00	6479:06:00	11341:04:00
	2014	3208:54:00	950:17:00	1102:11:00	5261:22:00	6171:16:00	11432:38:00
	2015	3484:53:00	1755:32:00	2189:43:00	7430:08:00	7102:24:00	14532:32:00
	2016	5130:40:00	3350:15:00	1273:01:00	9753:56:00	8256:03:00	18009:59:00
	2017	3154:31:00	1726:57:00	2638:16:00	7519:44:00	7687:40:00	15207:24:00
	2018	3261:47:00	3818:58:00	3184:14:00	10264:59:00	7746:34:00	18011:33:00
	2019	2213:07:00	3074:20:00	1985:03:00	7272:30:00	7430:08:00	14702:38:00
	2020	3055:51:00	3186:55:00	3689:24:00	9932:10:00	7200:39:00	17132:49:00
Споредба на 2020 со минатите години [%]	2013	160,95%	24,86%	224,06%	104,28%	11,14%	51,07%
	2014	-4,77%	235,36%	234,74%	88,78%	16,68%	49,86%
	2015	-12,31%	81,54%	68,49%	33,67%	1,38%	17,89%
	2016	-40,44%	-4,88%	189,82%	1,83%	-12,78%	-4,87%
	2017	-3,13%	84,54%	39,84%	32,08%	-6,34%	12,66%
	2018	-6,31%	-16,55%	15,86%	-3,24%	-7,05%	-4,88%
	2019	38,08%	3,66%	85,86%	36,57%	-3,09%	16,53%

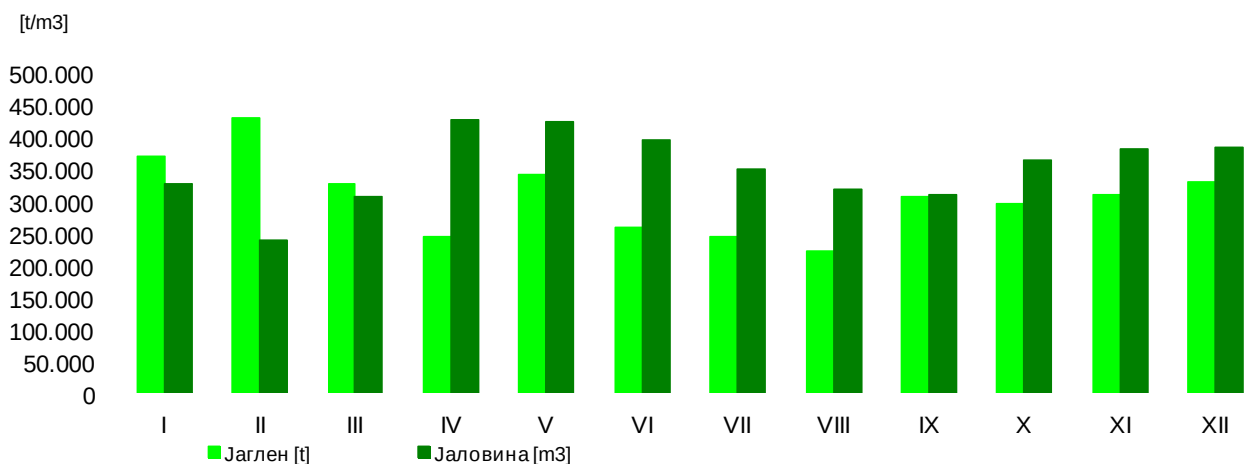
РУДНИЦИ

Во 2020 година од нашите рудници се ископани 4.559.885 [t] јаглен. За потребите на ТЕЦ од рудникот „Суводол“ се ископани 3.689.498 [t], додека од рудникот „Брод-Гнеотино“ 636.182 [t]. За потребите на ТЕЦ „Осломеј“ од рудникот „Осломеј – Запад“ се ископани 234.205 [t] јаглен, а од локалниот „Стар Рудник“ кој е дел од поранешниот рудник „Осломеј – Исток“ оваа година не е извршен ископ на јаглен.

Рудник Суводол - 2020

Ископ на јаглен и јаловина

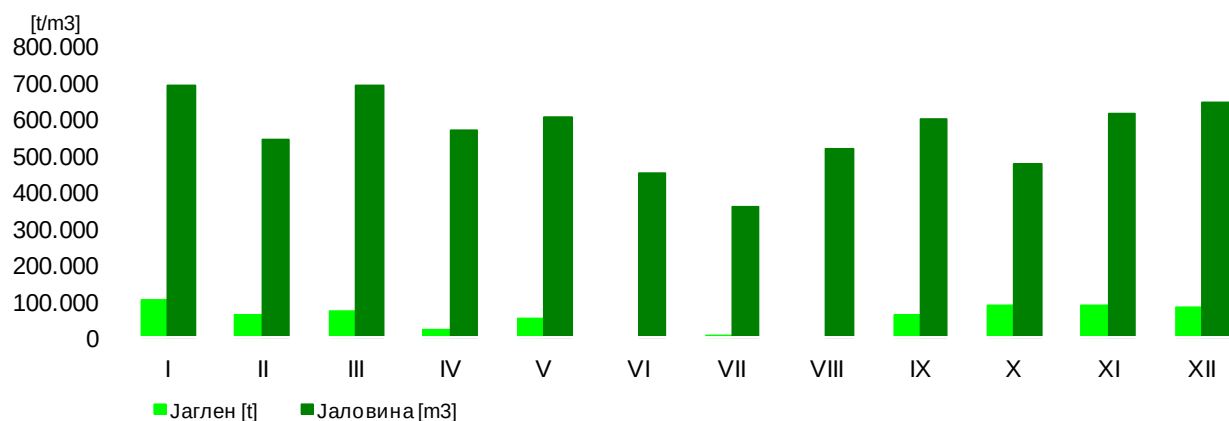
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	369.286	428.962	329.039	245.870	340.811	259.200	245.666	222.300	309.119	296.467	312.100	330.678	3.689.498
Јаловина [m3]	327.500	239.000	307.500	427.500	425.000	397.500	352.000	318.000	310.500	365.500	381.500	384.500	4.236.000

Рудник Брод - Гнеотино - 2020

Ископ на јаглен и јаловина

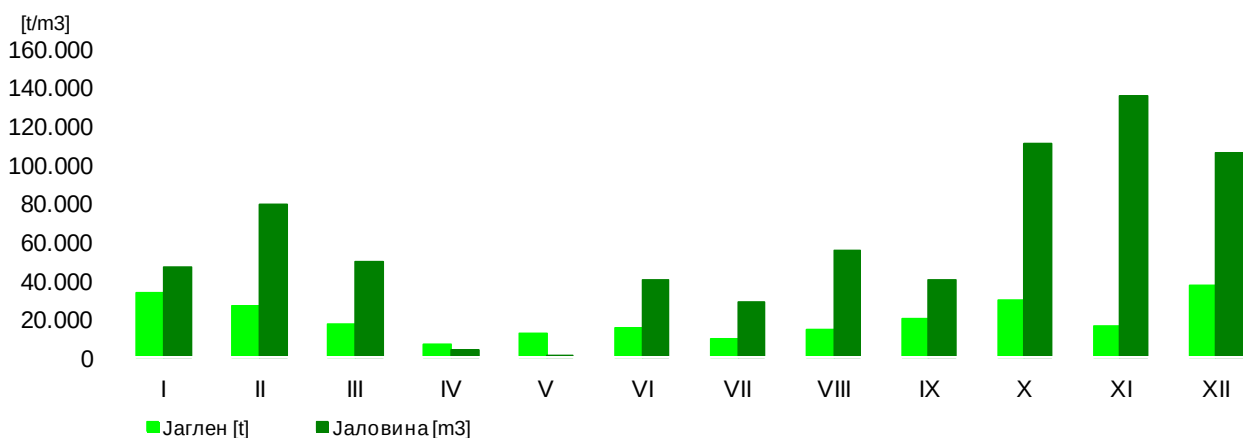
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	100.514	62.938	72.461	21.830	53.519	0	4.234	0	61.631	89.133	87.300	82.622	636.182
Јаловина [m3]	688.000	541.000	690.500	567.700	600.000	450.700	355.400	517.400	598.000	475.000	613.000	642.500	6.739.200

Рудник Осломеј - Запад - 2020

Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	32.737	26.078	16.874	6.252	12.545	14.921	9.286	13.804	19.719	29.068	15.853	37.068	234.205
Јаловина [m3]	46.824	78.530	49.009	3.452	420	40.035	28.536	54.711	39.778	109.957	135.256	105.556	692.064

Рудник Стар рудник - 2020

Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]													0
Јаловина [m3]													0

7.1 Потрошувачка на јаглен и мазут за производство на електрична енергија

За производството на 2.471,6 GWh во термоелектричните центри беше потрошено:

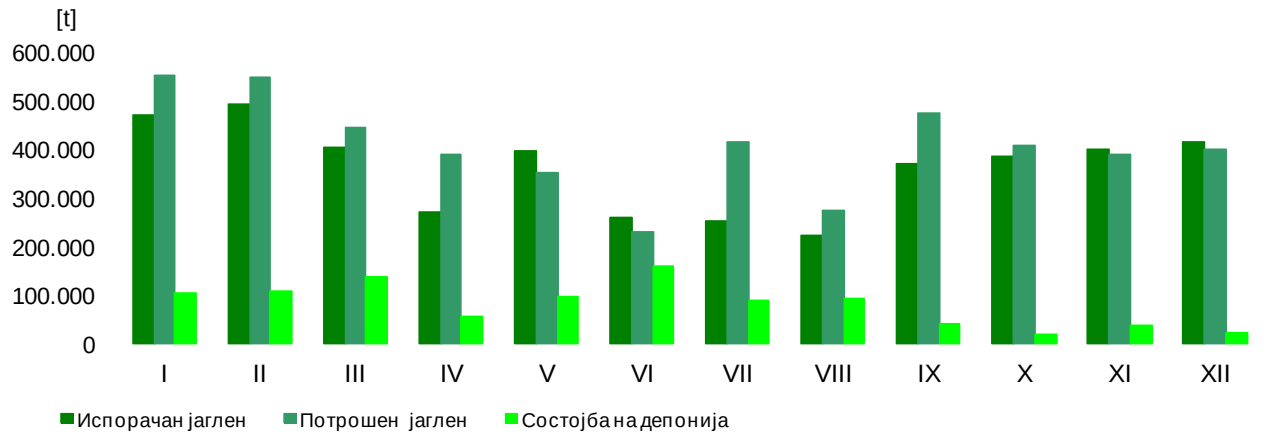
Јаглен **5.052.834,00 [t] или 2,04 kg/kWh**

Мазут **26.829,00 [t] или 10,86 gr/kWh**

Производството на термоелектричните центри во однос на лани е остварено со 679.631 [t] помалку јаглен [11,86 %] и 9.757 [t] повеќе мазут [57,15 %] во однос на потрошеното во 2019 година. Потрошувачката на мазут е како резултат на недовршената модернизација на котлите во РЕК „Битола“ и намалениот квалитет на јагленот, што може да се види од калоричната вредност на јагленот изразена во kJ/kg.

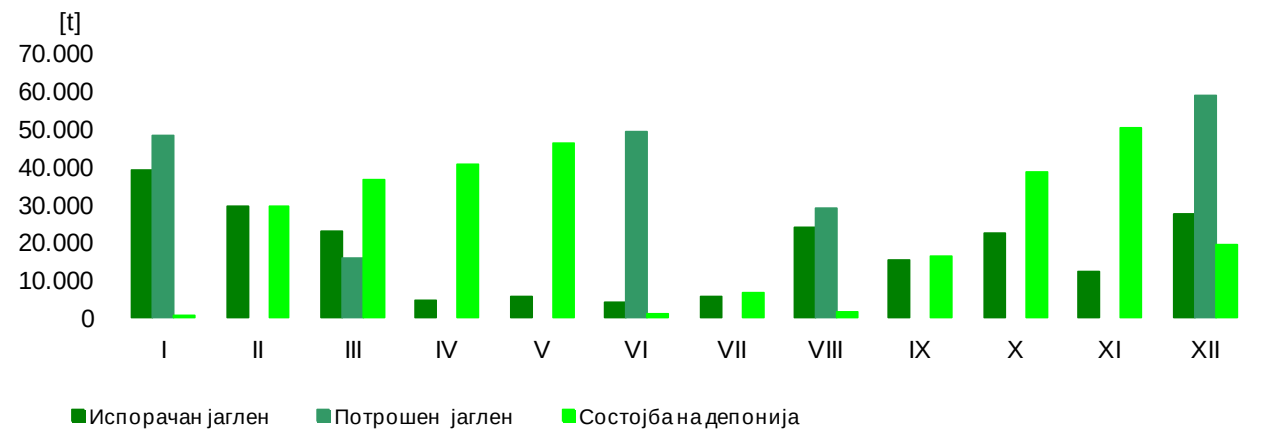
ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ БИТОЛА

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	469.800	491.900	401.500	267.700	394.330	259.200	249.900	222.300	370.750	385.600	399.400	413.300	4.325.680
Потрошен јаглен	550.754	545.129	441.958	386.001	348.882	228.876	413.049	272.829	472.200	406.983	387.519	399.625	4.853.805
Состојба на депонија	104.860	106.508	137.155	53.754	95.338	160.071	88.985	90.273	38.541	18.761	36.384	22.682	
Калорична вредност kJ/kg	5995,5	6602,6	6104,4	6075,0	5648,0	5547,5	4659,9	4655,7	4605,5	5941,1	5949,4	5782,0	5631

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ БИТОЛА													t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно	
1.600	429	944	817	856	1.539	2.734	2.242	3.447	1.666	913	1.552	18.739	

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ													t
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	38.894	29.000	22.351	4.500	5.500	3.754	5.500	23.401	14.800	22.000	12.000	27.329	209.029
Потрошен јаглен	47.894	0	15.351	0	0	48.754	0	28.701	0	0	0	58.329	199.029
Состојба на депонија	0	29.000	36.000	40.500	46.000	1.000	6.500	1.200	16.000	38.000	50.000	19.000	
Калорична вредност kJ/kg	6114		4825			6148		6065				5844	5799

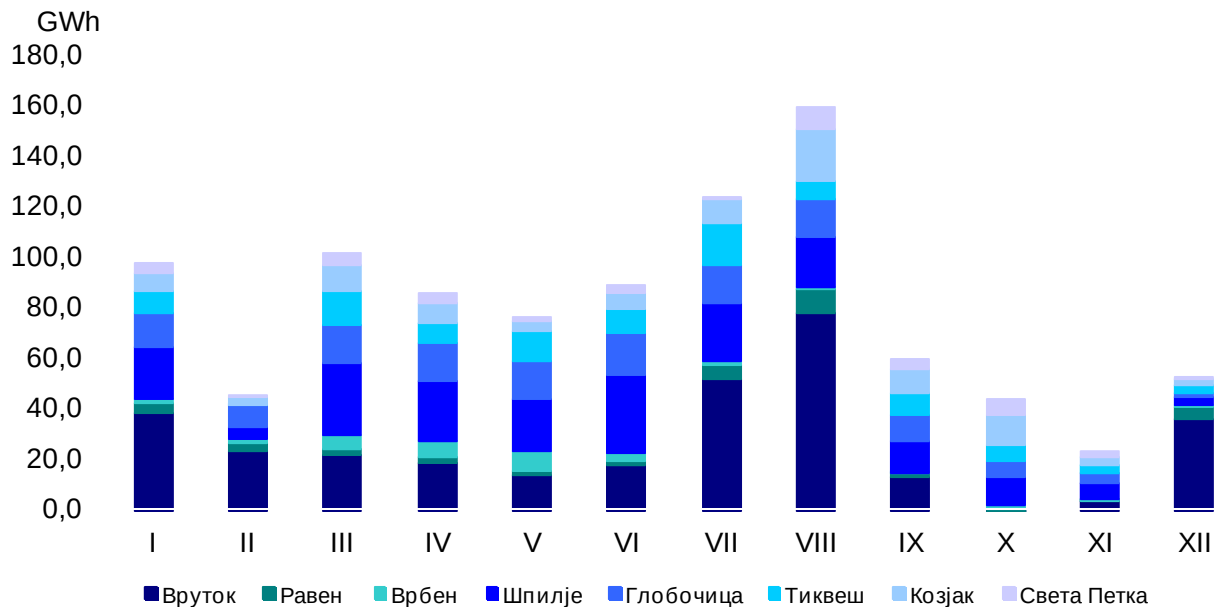

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ												t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
1.451	78	1.665	0	0	1.675	25	1.258	0	0	0	1.938	8.090

ХИДРОЕНЕРГИЈА

Во 2020 година хидроелектричните центри произведоа 951,1 GWh електрична енергија и тоа „Вруток“ 308,2 GWh (33%) од вкупното хидропроизводство, „Равен“ 35,8 GWh (4%), „Врбен“ 31,4 GWh (3%), „Шпилје“ 203,6 GWh (22%), „Глобичица“ 136,9 GWh (14%), „Тиквеш“ 98,0 GWh (10%), „Козјак“ 95,5 GWh (10%) и „Света Петка“ 41,7 GWh (4%).

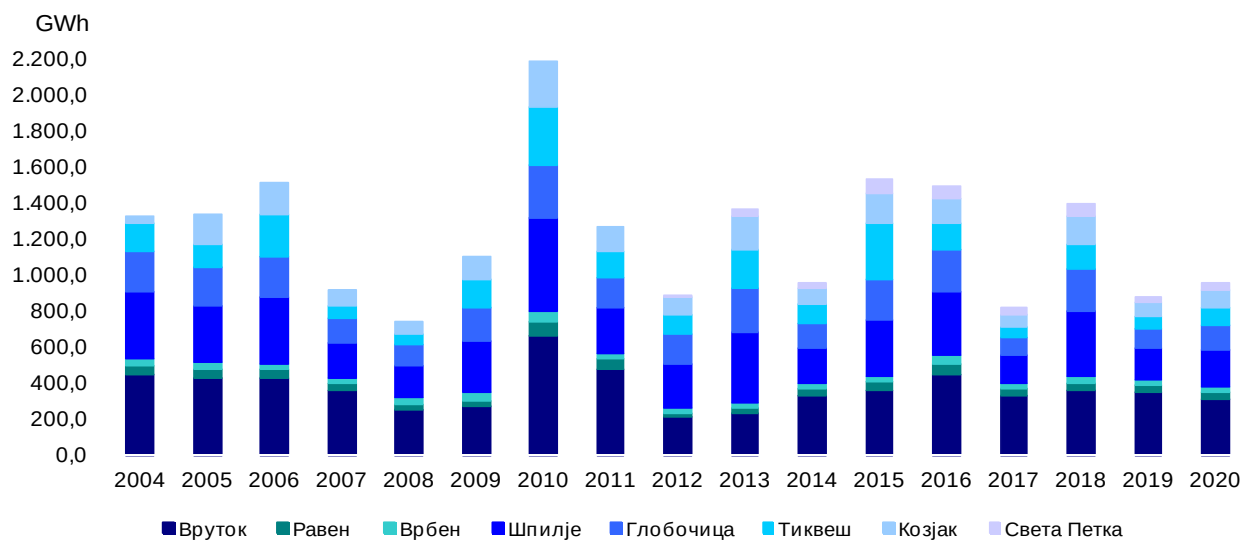
МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Вруток	37,4	23,0	21,2	18,2	13,1	16,7	50,8	77,4	12,4	-0,1	2,6	35,6	308,2
Равен	4,1	2,5	2,4	2,0	1,4	1,9	6,1	9,5	1,5	0,0	0,3	4,2	35,8
Врбен	2,0	2,1	5,1	6,4	7,9	3,1	1,1	0,6	0,0	1,5	0,6	1,0	31,4
Шпилје	20,2	4,4	28,6	23,8	20,7	30,7	23,2	19,8	12,4	10,7	6,2	3,0	203,6
Глобичица	13,5	8,6	15,0	14,8	15,1	16,8	15,0	15,6	10,7	6,1	4,1	1,7	136,9
Тиквеш	9,2	0,4	13,6	8,1	11,6	9,5	17,1	7,1	8,5	6,3	3,6	3,0	98,0
Козјак	7,2	2,8	10,1	7,8	4,0	6,9	9,2	20,3	9,2	12,4	3,2	2,3	95,5
Света Петка	3,5	1,4	4,8	3,7	1,9	2,6	1,1	8,9	4,4	6,3	1,7	1,3	41,7
ВКУПНО	97,0	45,1	100,8	84,9	75,7	88,1	123,5	159,2	59,2	43,2	22,3	52,1	951,1

Производството на електричната енергија од хидрокапацитетите во 2020 година е поголемо за 74,0 GWh (8,44%) во однос на 2019 година. Неповолните хидролошки параметри во текот на целата 2019 година проследени со намалени дотоци на вода во акумулациите резултираа со намалено производство на хидроелектраните во однос на планираното.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ																	GWh
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Вруток	448,4	425,9	423,5	353,5	250,0	266,7	662,9	474,5	206,0	234,2	325,8	360,2	446,1	324,8	354,1	343,7	308,2
Равен	45,4	46,5	48,9	41,2	28,8	29,9	76,1	54,6	23,8	26,5	37,9	43,4	52,8	39,3	40,1	40,9	35,8
Врбен	41,2	38,0	34,7	30,8	34,4	46,7	61,0	31,0	33,2	26,3	34,4	35,3	54,3	29,2	39,3	33,5	31,4
Шпилје	365,6	316,7	363,4	196,0	182,0	287,1	516,7	257,4	239,7	393,3	190,3	312,8	353,2	157,5	366,7	171,7	203,6
Глобичица	233,5	212,9	232,6	132,6	120,2	182,1	291,0	167,6	169,8	247,6	136,2	225,5	232,6	96,9	229,3	112,2	136,9
Тиквеш	149,9	128,8	227,4	74,8	55,1	157,1	326,3	145,5	104,8	211,0	116,1	303,7	145,2	63,1	138,1	67,0	98,0
Козјак	44,3	165,9	179,6	81,7	67,4	128,0	250,9	137,3	97,8	184,0	80,4	171,6	142,8	71,0	156,7	72,8	95,5
Света Петка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,2	39,6	37,2	75,8	63,1	34,3	66,8	35,3	41,7
ВКУПНО	1.328,3	1.334,7	1.510,1	910,6	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0	1.391,1	877,1	951,1

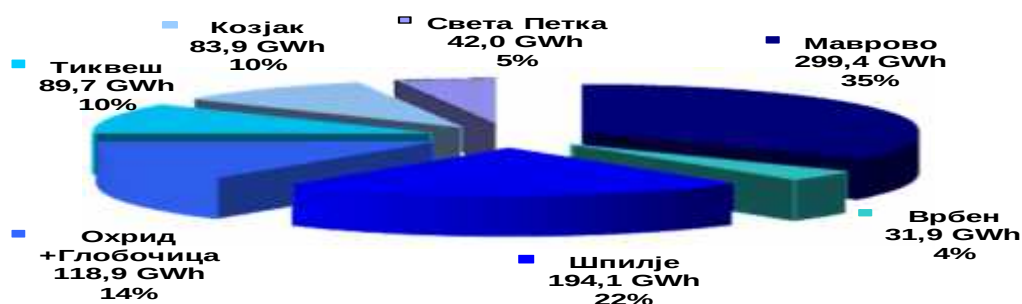
ХИДРОЕЛЕКТРАНИ	2020	2019	20/19	20	19
	GWh	GWh	%	%	%
Вруток	308,2	343,7	-10,31	32,4	39,2
Равен	35,8	40,9	-12,55	3,8	4,7
Врбен	31,4	33,5	-6,31	3,3	3,8
Шпилје	203,6	171,7	18,59	21,4	19,6
Глобочица	136,9	112,2	22,02	14,4	12,8
Тиквеш	98,0	67,0	46,36	10,3	7,6
Козјак	95,5	72,8	31,06	10,0	8,3
Света Петка	41,7	35,3	18,20	4,4	4,0
ВКУПНО	951,1	877,1	8,44	100,0	100,0

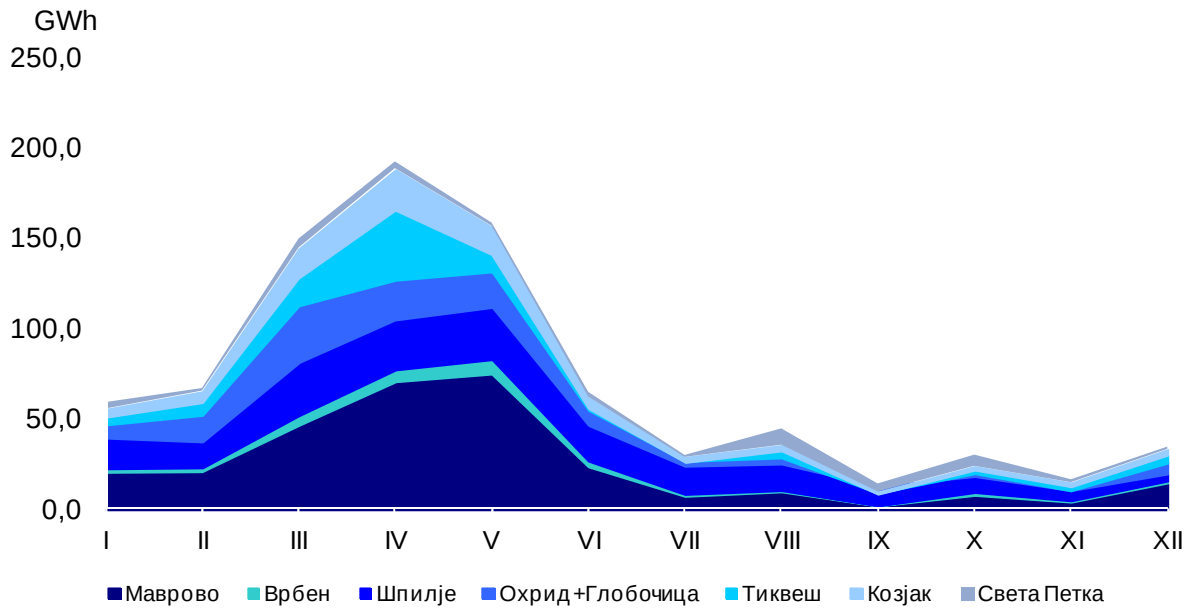

Преглед на месечен доток во акумулациите за 2020 година.

Вкупниот годишен доток во 2020 година изнесува 859,8 GWh, што е околу 29,46% помал доток од просечниот годишен доток кој изнесува околу 1.220 GWh.

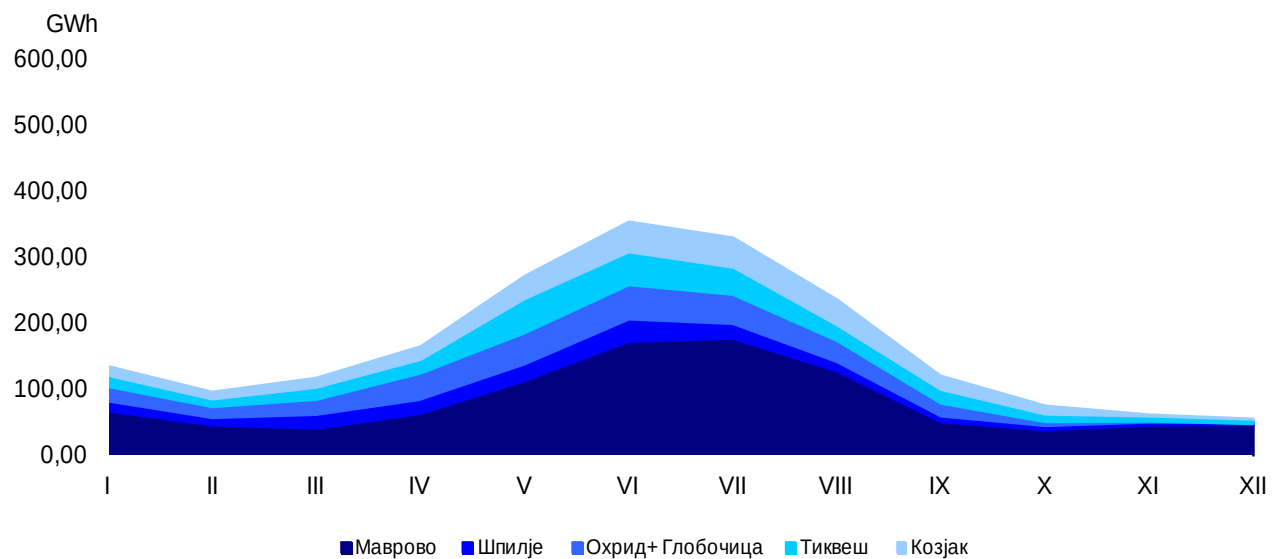
ДОТОЦИ ВО АКУМУЛАЦИИТЕ	GWh												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Маврово	20,2	20,6	46,5	70,8	75,0	23,3	6,9	9,4	1,5	7,3	3,6	14,3	299,4
Врбен	2,0	2,1	5,2	6,5	8,0	3,2	1,1	0,6	0,0	1,6	0,6	1,0	31,9
Шпилје	16,8	14,1	29,3	27,6	28,8	19,5	15,3	14,6	10,5	8,7	5,4	3,6	194,1
Охрид +Глобочица	7,7	15,3	31,7	22,0	19,7	8,8	3,3	3,9	-3,0	2,1	0,7	6,6	118,9
Тиквеш	4,4	7,3	15,7	39,0	9,5	1,3	-0,3	4,1	-0,3	2,1	2,4	4,6	89,7
Козјак	4,4	6,0	16,0	22,3	15,2	5,9	2,7	2,9	1,2	2,0	2,1	3,1	83,9
Света Петка	3,6	1,5	4,8	3,7	1,8	2,7	1,1	9,0	4,5	6,3	1,7	1,4	42,0
ВКУПНО	59,1	66,8	149,2	191,7	158,1	64,7	30,0	44,5	14,3	30,2	16,6	34,6	859,8

Преглед на почетна месечна состојба на акумулациите за 2020 година.

ПОЧЕТНА МЕСЕЧНА СОСТОЈБА НА АКУМУЛАЦИИТЕ 2020												GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Маврово	66,69	45,27	40,22	62,87	113,16	173,34	178,02	127,81	50,16	37,74	45,05	45,72
Шпилје	14,04	10,49	20,11	20,68	24,29	32,29	20,97	12,97	7,65	5,60	3,52	2,57
Охрид+Глобочица	23,75	17,89	24,50	41,16	48,27	52,83	44,82	33,09	21,36	7,66	3,60	0,14
Тиквеш	15,95	11,05	17,89	19,88	50,67	48,55	40,30	22,89	19,92	11,02	6,84	5,60
Козјак	14,59	11,77	15,00	20,85	35,32	46,58	45,63	39,05	21,57	13,48	3,08	1,96
ВКУПНО	135,02	96,47	117,73	165,44	271,71	353,60	329,73	235,82	120,66	75,51	62,10	55,99

ПРОДАЖБА НА ВИШОЦИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

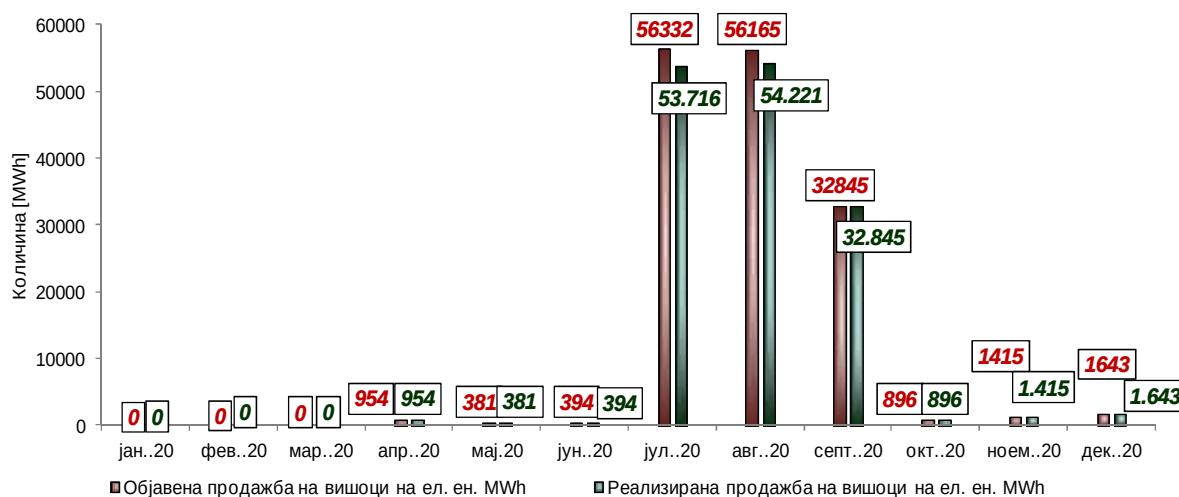
По задоволување на потребите на тарифните потрошувачи, односно малите потрошувачи и домаќинствата, АД ЕСМ ги продава вишоците на електрична енергија и моќност на јавен, транспарентен и недискриминаторен начин.

Заклучно со 31.12.2020 година, Договори за испорака и превземање на електрична енергија и моќност имаат вкупно единаесет (14) Економски оператори и тоа:

- 1 ГЕН-И Продажба ДООЕЛ Скопје
- 2 ЕФТ Македонија ДООЕЛ Скопје
- 3 ИНТЕРЕНЕРГО Македонија ДООЕЛ Скопје
- 4 ДАНСКЕ Комодитис ДООЕЛ Скопје
- 5 ЕВН Трејдинг ДООЕЛ Скопје
- 6 ЕНЕРЏИ Уинд ДОО Струмица
- 7 ЕНЕРЏИ Деливери Солушнс АД Скопје
- 8 У ПОВЕР ДОО експорт-импорт Скопје
- 9 ТЕРНА ЕНЕРЏИ ТРЕЈДИНГ-ТЕТРА ДООЕЛ, Скопје
- 10 Футуре Енерџи Трајдинг ЕНД Ексчајнџ Динамикс - Тетово
- 11 АЛПИК Енергија ДООЕЛ Скопје
- 12 АКСПО МК ДООЕЛ Скопје
- 13 ГРЕЕН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје
- 14 ХСЕ Мак Енерџи ДООЕЛ Скопје

Во рамките на своето тековно работење во периодот јануари - декември 2020 АД ЕЛЕМ изврши продажба на 146,465 GWh вишок на електрична енергија со просечна постигната цена од 43,30 EUR/MWh.

План и реализација на продажба на вишоци на електрична енергија и моќност во 2020 година

Во следната табела се дадени реализираните просечни цени за band и peak енергија на дневните аукции на берзите NUPX, EEX и OPCOME за период јануари- декември 2020 година.

Реализирани просечни цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2020 година

Берза	Реализирана просечна цена	Јануари	Фебруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември
HUPX	band	52,96	39,85	29,76	25,33	23,59	29,97	36,68	37,60	45,74	39,35	48,88	58,18
	peak	60,61	44,26	32,55	24,92	23,55	31,80	38,71	40,15	49,74	45,39	57,81	72,66
EEX	band	35,03	21,92	22,49	17,09	17,60	26,18	30,06	34,06	43,69	33,97	38,79	43,52
	peak	42,53	33,30	28,61	14,51	21,45	30,09	34,28	40,54	52,31	43,53	49,11	57,87
OPCOM	band	52,80	40,52	29,66	25,51	24,86	30,32	37,08	37,88	45,85	41,93	48,63	58,37
	peak	60,18	45,32	32,64	25,24	24,58	32,14	39,17	40,45	50,26	48,07	57,67	72,85

Реализирани просечни - band цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2020 година

Реализирани просечни - peak цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2020 година

НАБАВКА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Во текот на месеците октомври, ноември и декември АД ЕСМ изврши набавка на електрична енергија со цел оптимизирање на сопственото производство за период од 29.10.2020 до 31.12.2020 во вкупна количина од 135.490 MWh. Набавката е реализирана од страна на ЕЛЕМ Трејд согласно Договор за услуги бр.09-4472/2 од 27.10.2020.

План и реализација на набавка на електрична енергија и моќност Октомври - Декември 2020 год.

	Месец	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно
Набавка на електрична енергија [MWh]	Барана енергија MWh	3.000	64.840	69.200	137.040
	Реализирана набавка MWh	1.650	64.640	69.200	135.490
	Просечна цена EUR/MWh	49,39	54,20	59,65	56,93
	Вредност на набавката [EUR]	81.496,50	3.503.655,30	4.127.797,60	7.712.949,40

ЗАКЛУЧОЦИ

- Производството на електрична енергија на АД ЕСМ во 2020 година изнесува 3.590,1 GWh, што во однос на планираните 4.472,0 GWh со планот за производство, претставува реализација од 80,3%.
- Термопроизводството на електрична енергија за оваа 2020 година изнесува 2.471,6 GWh, и во однос на планот за производство за 2020 година претставува реализација од 76,6%.

РЕК „Битола“ оствари производство од 2.384,4 GWh (96,47% од вкупното термопроизводство), додека пак РЕК „Осломеј“ произведе 87,2 GWh (3,53% од вкупното термопроизводство).

Во однос на минатата 2019 година производството од термоелектраните е намалено за 767,2 GWh (23,7%).

Намаленото термопроизводство се должи и на:

- о Поплавите на 04.07, 17.07 и 06.08.2020 година во рудниците за ископ на јаглен Суводол и Брод Гнеотино од обилните врнежи на дожд во Битолскиот регион кои го отежнаа и прекинаа ископот и дотурот на јаглен од рудниците до Термоелектраната Битола која во периодот од 20.07.2020 година до 30.08.2020 согласно планот за производство за 2020 година требаше да работи со 2 Блока а работеше со 1 Блок.
- За постигнување на ова производство, рудниците „Осломеј“, „Суводол“ и „Брод-Гнеотино“, со сета расположлива човечка сила и механизација експлоатирале 4.559 милиони тони јаглен за потребите на термоблоковите.
- Хидропроизводството на електрична енергија за оваа година изнесува 951,1 GWh. Во однос на планот за производство за 2020 година, хидропроизводството е помало за 131,9 GWh (12,2%).
- Вкупниот годишен доток за 2020 година изнесува 859,8 GWh, што е околу 30% помал од просечниот годишен доток од околу 1.220 GWh. Состојбата на акумулациите на 1 јануари 2020 година изнесуваше вкупно 135 GWh, односно 22% од вкупната акумулација. Неповолните хидролошки параметри во текот на целата 2020 како и екстремната суша во втората половина на годината проследени со минимални дотоци на вода во акумулациите придонесоа за намалено хидропроизводство.

- Паркот на ветерни електрани „Богданци“ во 2020 година произведе 116,6 GWh електрична енергија што во однос на планираните 95,5 GWh претставува натфрлање од 22,1%. ПВЕ „Богданци“ во целост ја оправдува инвестицијата на ветерот како обновлив извор на енергија, и во иднина на годишно ниво се очекуваат околу 100 GWh.
- Продажбата на вишоци на електрична енергија, во согласност со можностите, АД ЕСМ продолжи да ја врши на транспарентен и недискриминирачки начин организирајќи аукции на вишоци на електрична енергија. Во текот на 2020 година продадени се 146,465 GWh електрична енергија, со просечна постигната цена од 43,3 EUR/MWh.
- АД ЕСМ во 2020 година изврши набавка на електрична енергија со цел оптимизирање на сопственото производство и исполнување на договорените обврски кон Универзалниот снабдувач ЕВН ХОМЕ за период од 29.10.2020 до 31.12.2020 во вкупна количина од 135.490 MWh, со просечна постигната цена од 56,93 EUR/MWh.

Карактеристични зафати кои се реализираа во 2020 година се следните:

- Оваа 2020 година направен е Капитален ремонт на ТЕ Битола 3 во периодот од 30.09 до 11.12 (турбина и генератор, замена на дијафрагми, извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, капитален ремонт на три напојни пумпи, хидропроба и механичко чистење на кондензатор, чистење и санација на електрофилтерот).
- Во ХЕС Маврово во периодот од 14.09 до 28.11.2020 година се направи санација на бетонската облога на вертикалната шахта од Шарскиот довод, со што се овозможи драстично намалување на загубите на вода, зголемување на производството, заштита од ерозија на околниот регион, како и заштита на река Вардар од заматување. Исто така извршена е реконструкција на на управување на главниот пеперуткаст затворац и на системот за мерење на вибрации, како и санацијата на бетонската облога на Влајнички тунел со што се елиминирани енергетските загуби. Оваа 2020 година беше извршено асфалтирање и и одводнување на круната на брана Маврово. Во овој период ХЕС Маврово беше во тотален застој.
- Во ХЕЦ Глобочица во периодот од 25.11 до 18.12.2020 година се изврши замена на предтурбинските затвораачи на двата агрегата, со што се зголемува надежноста на хидроелектричната централа и се заштитуваат лопатките и спроводниот апарат. Во овој период ХЕЦ Глобочица беше во тотален застој.
- Оваа 2020 година се изврши сервисирање и замена на потребните делови на системот за возбуда и напонска регулација во ХЕС Маврово, ХЕС Црн Дрим и ХЕ Тиквеш, првпат по 17 години со што се продолжи работниот век на споменатите хидроелектрани за 15 години.
- Во текот на 2020 година се имплементираше во хидроелектраните беше замена на аку-батериите што служат како помошен еднонасочен напон на уредите за заштита, управување и мерење, проект што се реализираше исто така по 17 години.
- Во ХЕ Света Петка во 2020 година се реализираше проектот „Проектирање и изведба на 110 kV постројка“, со што овој објект е во согласност со барањето на АД МЕПСО за употребна дозвола.

III. СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈА

Секторот за развој и инвестиции своите активности ги реализира преку два Оддели, и тоа:

1. Оддел за развој
 1. Служба за термо објекти и животна средина
 2. Служба за хидро објекти и обновливи извори
 3. Служба за примена на нови технологии
2. Оддел за инвестиции
 1. Служба за проектна документација
 2. Служба за меѓународни процедури, следење договори, финансирање и изработка на инвестициони анализи
 3. Служба за изработка и следење на годишни инвестициски планови (гип)

Најзначајни активности реализирани во текот на 2020 година се во рамките на следните проекти:

РУДНИЦИ

Површински коп Брод-Гнеотино

- Започната и реализирана е изработка и надзор на истражно-експлоатациони бунари во Брод-Гнеотино (Фаза 2), како континуитет за довршување на активностите од деталните геолошки и геотехнички доистражувања и испитувања (фаза 1) и изработените Елаборати што произлегоа од доистражувањата кои се затворени со позитивната Ревидентска клаузула.
- Изработен е Извештај од извршените работи при изведба на истражно експлоатациони бунарски полиња во наоѓалиште за јаглен Брод - Гнеотино (ФАЗА 2).

Рударска опрема за рудници во РЕК Битола

- Подготвена е тендерска документација (технички спецификации, критериуми, дефинирани услови) за реализација на набавката.
- Објавена е јавна набавка преку системот на Бирото за јавни набавки (ЕСЈН), по одговарањето на прашањата и коментарите од техничкиот дијалог.
- Направена е техничка евалуација на пристигнатите понуди за сите 20 лотови со Извештај од работната група, задолжена за следење и реализација на набавката на помошна механизација.

Јагленово лежиште Живојно

- Во тек е изработка и ревизија на Главен рударски проект за отворање, подготовка и експлоатација на јагленот од Живојно со површинска технологија.
- Изработена е Студија за оцена на влијанието врз животната средина.
- Се превземаат активности за исполнување на услови, согласно поднесената иницијатива за доделување на Концесија за експлоатација на минерална сировина-јаглен за локалитет Живојно.
- Започната и реализирана е изведба и надзор на геотехнички истражувања и испитувања за потребите на проектирање на одлагалиште кај јагленовото наоѓалиште.
- Во тек е ревизија на Елаборат од геотехнички истражувања и испитувања за потреби на проектирање на одлагалиште кај јагленово наоѓалиште Живојно.

Пелагониски јагленов басен (прилепско, битолско поле)

- Предвидени се средства во ГИП 2021 година за изведба и постојан оперативен и повремени проектантски надзор на детални геолошки истражни работи во наоѓалиште за јаглен „Дедебалци“ Битола, со изработка на Елаборати..

Заштита на животна средина – РЕК Битола

- Се превземаат активности за исполнување на услови, согласно поднесеното барање за Концесија за експлоатација на минерална сировина за локалитет ПК ПЈС Суводол.
- Изработена на Студија за оцена на влијанието врз животната средина од ПК ПЈС Суводол, и добиено е Решение за согласност на Студијата за ОВЖС на проект: Површински коп „Подинска јагленова серија-Суводол“
- Изработен е шестмесечен извештај за спроведени активности во домен на заштита врз животната средина во РЕК Битола, за потребите на договорот за кредитирање за ревитализација и модернизација на РЕК Битола со Deutsche Bank.

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ

Топлификација на Битола, Могила и Новаци – Прва фаза

- Активности со Консултантот за разгледување на можноста за користење на природен гас како гориво
- Потпишан Адендум бр. 1 за изработка на техничка и финансиска анализа на Проектот
- Изработка на Rapid Assessment Report Gas engine CHP/DH-Draft Report
- Согласно Договорот за заем периодот за повлекување на средствата беше заклучно со 31.12.2020. Оттука, (на 20.12.2019 година со арх. бр. 08-6247/1 од) беше доставено барање до КфВ Развојна банка за продолжување на периодот на повлекување и отплата на средства од заемот за Програмата за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента I: Топлификација на Општина Битола (БМЗ бр. 2016 668 89), согласно Договорот за заем склучен меѓу КфВ, Франкфурт на Мајна и АД Електрани на Македонија (ЕЛЕМ), Скопје на 29 декември 2015 година.
- Добиен е НО за објава на тендер за претквалификации за ЛОТ 1
- Доставени се одговори до консултантот во врска со нерасчистени прашања согласно извештајот на консултантот
- Обезбедено е ново одобрение за градење за магистрален топловод од РЕК “Битола ” до Битола, со придружни објекти.
- Подготовка на тендер техничка спецификација за ЛОТ 1.
- Евалуација на пристигнати понуди

Модернизација и надградба на комплекс Енергетика

- Во текот на 2020 година, а врз база на изработениот концепт за проектот во 2019 година, беа остварени контакти со меѓународни финансиски институции со цел да се обезбеди финансирање на изработка на Фисибити студија за проектот. Беа контактирани ЕБОР и KfW банката, на кои им беше детално презентирани проектот. И двете банки изразија интерес, а KfW банката изрази интерес за финансирање на изработка на техничка документација преку обезбедување на грант средства од Германската Влада на повеќе проекти од обновливи извори, заради што се одлучивме да ги продолжиме разговорите со оваа банка.
- После обемни консултации со Владата на РСМ и KfW банката во декември 2020 беше потпишан договор за финансирање на изработка на техничка документација за 6 проекти од областа на обновливи извори на енергија меѓу кои и за овој проект.
- Во февруари месец беше подготвена проектна задача за изработка на Основен проект за енергетска ефикасност и за поставување на фотоволтаици на покривите на објектите во комплексот Енергетика.

Стратегија за работа на РЕК Битола до 2040

- Во изминатиот период (декември 2020-февруари 2021) беше подготвена Проектна Задача за изработка на Фисибилити Студија за работата на РЕК Битола во наредниот период. Се очекува во наредниот месец да се објави тендер за набавка на услуга односно консултантски услуги за изработка на Студијата. За Проектната задача беа користени и консултантските услуги од ФЕИТ и МФ.

Гасна електрана Битола 250MW

- Во март 2021 беше иницирана подготовка на Проектна задача за изработка на Фисибилити (Пре Фисибилити) Студија за нова гасна централа Битола 250MW. Во наредниот период ќе биде комплетирана Проектната задача и ќе биде објавен тендер за избор на Консултант за подготовка на Студијата.

ХИДРОЕЛЕКТРАНИ

ХЕ Чебрен

- **Постапка за доделување на концесија и јавно приватно партнерство**

- Постапката за доделување на концесија е започната од страна на Владата на РСМ, врз основа на Одлуката за започнување на постапка за доделување на концесија за користење на вода за производство на електрична енергија од хидроелектрични центри на Црна Река бр. 45-10737/1 од 24.12.2019 ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 13/20). За реализација на постапката Владата формира Комисија за спроведување на постапката во која претседател е Директорот за развој и инвестиции на АД ЕСМ, Благој Гајдарџиски, а заменик претседател е Јасна Иванова Давидовиќ.
- Јавниот повик за претквалификација во постапката е објавен во февруари 2020 при што крајниот рок за доставување на понуди за претквалификација беше 03.04.2020 година. Заради појава на пандемијата COVID 19, а на барање на понудувачите, крајниот рок неколку пати беше продолжуван. Последниот рок за доставување на понудите е 18.12.2020.
- На 18.12.2020 година беа доставени 10 понуди за претквалификација во постапката за доделување на концесија за користење на вода за производство на електрична енергија од хидроелектрични центри на Црна Река. Согласно евалуацијата на понудите претквалификуваат се девет компании/конзорциуми за учество во втората фаза на тендерската постапка.

- **Изработка на ОВЖС и социјална студија финансирани од WBIF**

- Во текот на месец април од страна на Европската Комисија, преку Секретаријатот за Европски Прашања до АД ЕСМ беше доставен допис со кој се бара да се изјасниме за натамошните планирани активности за реализација на проектот, односно дали ќе се откажува во целост или делумно, дали ќе се прави измена на обемот и каква. На овој допис одговоривме дека засега нема индикации за некои поголеми измени ниту во обем, ниту во сродства. Изработката треба да се организира во фази и тоа:

1. Прва фаза - Изработка на Оценка на влијанието на животната средина и социјални влијанија;
2. Втора фаза - Изработка на Фисибилити студија или друга техничка документација согласно резултатите од ОВЖС.

- Како одговор на овој допис доставен од наша страна добивме одобрување за фазниот пристап без промена на обемот на работи ниту на веќе одобрените грант средства.
- На почетокот на месец мај се одржа состанок (видео конференција) со IFICO во врска со новата проектна задача за изработка на ОВЖС на кој начелно се договори содржината на истата. Во текот на месец јули проектната задача беше одобрена од ЕСМ и доставена до ЕБОР на усвојување. После одредени измени во септември 2020 година ЕБОР ја одобри проектната задача после што таа беше доставена до IPF9 со барање за доставување на понуда. Понудата беше доставена во октомври 2020 и истата беше во два наврати дискутирана и усогласувана со IPF9, за кон крајот на ноември 2020 да биде одобрена и од ЕСМ и од ЕБОР.
- Во тек е изработка на Студијата за влијание на животната средина и социјалните аспекти од страна на IPF9. На 17.12.2020 година се одржа почетниот состанок (kick-off meeting) со изработувачите на кој учествуваа и претставници од банката, Владата на РСМ и Европската Комисија. На овој состанок беше доставена целата техничка документација со која располага АД ЕСМ за конкретниот проект и се договори начинот на работа и начинот на комуникација во текот на изработка на студијата.

ПАХЕ Ташмаруниште

- Во соработка со консултантите од Факултетите, а врз база на претходно изработена документација за овој проект, изработена е нацрт финална проектна задача за изработка на Физибилити Студија за ПАХЕ Ташмаруниште.

ПАХЕ Козјак – Св. Петка

- Во соработка со консултантите од Факултетите е изработена нацрт финална проектна задача за изработка на Префизибилити Студија за ПАХЕ Козјак - Св. Петка.

5 ХЕЦ на р. Вардар

Во соработка со консултантите од Факултетите, а врз база на претходно изработена документација за овој проект, изработена е нацрт финална проектна задача за изработка на Физибилити Студија за 5 ХЕЦ на р. Вардар

Оптимално енергетско искористување на водите од ХЕ Равен во акумулација Козјак

- Формирана Работна група за ажурирање на хидролошки податоци потребни за изработка на физибилити студија.
- Изработка на Проектна задача за избор на Изведувач за подготовка на физибилити студија

Сеизмички мониторинг и сеизмичка активност на локации на постојни и идни брани

- Реализација на договорите за ЛОТ 1: Сеизмички мониторинг на постојните брани и локациите за новите брани во АД ЕСМ
- ЛОТ 2: Индуцирана сеизмичност на браните Козјак, Света Петка и локацијата Белица
- Координирање на работите за Сеизмички мониторинг – одржување и сервисирање на инструменти за регистрација на силни земјотреси инсталирани на браните: Маврово, Шпилје, Глобочица, Тиквеш, Козјак и Света Петка, и на локации за идните брани: Велес, Чебрин, Криволак и Градец,
- Координирање на работите за Индуцирана сеизмичност на браните Козјак, Света Петка и локацијата Белица.

ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕЕ

Парк на Ветерни електрани Богданци

- Договорот за Консултантски услуги ("Consultancy services for post-construction Avian & Bat monitoring for the wind park Bogdanci"- BMZ No. 2009 66 390) е склучен на 5 Октомври 2017 година (наш број 08-5831/1 од 13.10.2017 година) помеѓу АД ЕСМ(Електрани на Северна Македонија) и GEONATURA Ltd, Zagreb, Croatia.

Согласно Договорот:

- Изработен е финален извештај (**Final Report**) во декември 2019 година, кој е доставен на одобрување во KfW.
- Доставено е барање до МЗШВ за пренамена на катастарска култура- шума, добиено е известување, се чека потпишување на Договор за надоместок со Македонски шуми, како би можело МЗШВ да ни даде пренамена на земјиште со катастарска култура -шуми.
-

Парк на Ветерни електрани Богданци II фаза

- Потпишан е Договор помеѓу АД ЕСМ и KfW за грант средствата за консултантски услуги на 22.08.2019 година.
- На 11.11.2019 година, Консултантот достави Воведен извештај (Inception report), во декември 2019 година е одобрен Воведниот Извештај.
- На 18.11.2019 година, почната е изработката на Елаборат за оцена на влијание врз животна средина.
- Подготовка на Проектна задача за избор на Консултант за проектот.
- Доставка на Проектна задача до КФВ Развојна банка.
- Потпишување и превод на Договор за заем склучен меѓу КФВ, Франкфурт на Мајна и АД Електрани на Македонија (ЕЛЕМ), Скопје и Договор за гаранција.
- Подмирување на обврската на АД ЕСМ – Скопје кон КФВ Развојна банка за плаќање на Надоместок за управување (Management Fee), согласно доставена фактура по склучениот Договор за заем.
- Техничка и финансиска евалуација на доставена понуда од Фихтнер, во врска со обезбедување консултантски услуги за Програма за енергетски извори и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Ветерен парк Богданци – Фаза II.
- Одлука за избор на Консултантски конзорциум: Фихтнер/Геинг, за обезбедување консултантски услуги за Проектот.
- Потпишување и превод на Договор за финансирање склучен меѓу КФВ, Франкфурт на Мајна („КФВ“) и АД Електрани на Северна Македонија („Примател“), во државна сопственост, Скопје (АД ЕСМ) за експертски услуги на Примателот во рамки на Програмата за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Парк на ветерни електрани Богданци (БМЗ бр.) финансирана од специјален фонд (Studien- und Beratungsfonds No. 21308) обезбедено од Владата на Сојузна Република Германија.
- Подготовка на предлог-договори за консултантски услуги за Подготвителна фаза и Основни услуги.
- Потпишување и превод на Договор за консултантски услуги меѓу АД Електрани на Северна Македонија (АД ЕСМ), во државна сопственост, Скопје и Конзорциум: Фихтнер ГмбХ и Ко. КГ и ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и адерс Лтд, на 24 септември 2019 година, за Консултантски услуги за проектна програма енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Ветерен парк Богданци – Фаза II (Основни услуги), арх. бр. 08-4633/1 од 24.09.2019 година.

- Потпишување и превод на Договор за консултантски услуги меѓу АД Електрани на Северна Македонија (АД ЕСМ), во државна сопственост, Скопје и Конзорциум: Фихтнер ГмбХ и Ко. КГ и ГЕИНГ Кребс унд Кифер Интернешнл и адерс Лтд, за Консултантски услуги за проектна програма енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија IV, Компонента II: Ветерен парк Богданци – Фаза II (Подготвителна фаза), арх. бр. 08-4633/2 од 24.09.2019 година.
- Посета на проектната локација-Богданци од страна на претставници од работната група за Проектот од АД ЕСМ – Скопје и претставници од Консултантскиот конзорциум, 9 октомври 2019 година.
- Одржан почетен (Kick-off) состанок меѓу работната група за Проектот и претставниците од Консултантскиот конзорциум: Фихтнер/Геинг во период 9-10 октомври 2019 година, проектна локација-Богданци.
- Подготовка на Прирачник за Проектот (Project Manual), во врска со начин на комуникација и процедура за доставување на извештаи.
- Подготовка на предлог-Првичен извештај (Inception Report) од страна на Консултантски конзорциум: Фихтнер/Геинг.
- Одржани состаноци меѓу членовите на работната група и претставниците од Консултантскиот конзорциум: Фихтнер/Геинг на 27 и 28 ноември 2019 година, во врска со резултатите од Првичниот извештај и вклучување на дадените забелешки од страна на работната група во конечната верзија на Извештајот.
- Поизработката на документацијата за претквалификација за инженеринг, набавка и изведба за ЛОТ 1 и ЛОТ 2 на 23.03.2020 е направено јавно отоврање на апликациите за избор на изведувачи ЛОТ 1 и ЛОТ 2.
- Во 23.06.2020 одобрена е евалуацијата на предквалификацијата за ЛОТ1.
- Во 02.07.2020 одобрена е евалуацијата на предквалификацијата за ЛОТ2.
- На повикот за Претквалификација за ЛОТ1 доставена е една апликација од Сименс/Гамеса, додека за ЛОТ2 немаше доставени апликации. Беше објавен повторн повик за Претквалификација за избор на понудувачи за ЛОТ2 на крајот на јули, при што на 13.11.2020 е финализирана целата постапка.
- Согласно зададената динамика и предвидените рокови, на 25.06.2020 одобрен Концептуален проект од KfW.
- На 23.12.2020 тендерската документација за ЛОТ1 и ЛОТ2 од страна на Консултантот - Конзорциумот Фихтнер/Геинг (Германија / Република Северна Македонија) беше испратена до претквалификуваните компании соодветно и за двата ЛОТа.
- Краен рок за доставување на понуди согласно дадената тендерска документација на претквалификуваните компании за двата ЛОТа беше 31.03.2021 година. По барање на претквалификуваната компанија од ЛОТ1, одобрено е продолжување на крајниот рок за доставување на понуда до 28.07.2021 година..
- Проектот за инфраструктура беше изработен и предаден на крајот на јануари, 2021 во МТВ. Истиот сеуште не е одобрен.
- Поради временските разлики кои се појавија помеѓу двата ЛОТ-а за почеток на градежни активности, а најмногу поради ре-тендерирањето на ЛОТ2, на барање на Координаторот на Проектот беа свикани и одржани два вонреден состаноци со Консултантот. На првиот состанок беа дадени насоки да се контактира предквалификуваната компанија за ЛОТ1 и да се испита кој тип на турбина би ја понудиле, со што би добиле пореална слика за активностите во ЛОТ2. Исто така, беше контактирана и информирана Банката за можните проблеми кои се појавуваат во овој дел од Проектот.
- По извршените контакти се добиени слените информации од СГРЕ: Апликантот не може да понуди 3,4 MW турбина. Наместо 4x3,4 MW, тие ќе понудат 3x4-5 MW. Турбината од 3,4 MW ќе се укине во блиска иднина и нема да се произведува повеќе. Од оваа причина, турбините од 3,4 MW нема да бидат понудени на кој било вид тендер од оваа година. Состојбата на пазарот на ветерни турбини фаворизира поголеми машини во моментот; исто така и другите добавувачи имаат тенденција да ги укинуваат помалите машини.
- ЕСМ треба да одлучи како понатаму ќе се реализира проектот. Постојат две опции:

1. Продолжување со тендер за ЛОТ1 и прифаќајќи ги отстапувањата од ЛОТ1. Тоа е во случај ЕСМ да ги прифати промените од 4x 3,4 MW на 3x 4-5 MW
2. Ретендирање на ЛОТ1
3. Изработен и предаден на одобрување Проект за инфраструктура за 4 ветерници, пристапен пат и енергетски кабел 20 кВ

Парк на Ветерни електрани Миравци

- Подготвена е Проектна задача за консултант за изработка на СОВЖС.
- Донесени се одлуки од УО и НО за отпочнување на постапка за задолжување без државна гаранција.
- Усвоена е Анализа за приклучок на ПВЕ Миравци на преносната мрежа изработена од МЕПСО. МЕПСО достави нацрт Студија за приклучок. ЕЛЕМ достави допис до МЕПСО за конечно прифаќање на прелиминарната Студија за приклучок на мрежа. На 06.11.2019 година МЕПСО издаде Решение за приклучување на ПВЕ Миравци на преносната мрежа.
- Изработен е Идеен проект за ПВЕ Миравци

Ревитализација на големите хидроелектрични центри(ГХЕЦ) III фаза, во сопственост на АД ЕСМ

- Од страна на работна група на АД ЕСМ, во септември, 2020 подготвена е Студија за Ревитализација на големите хидроелектрични центри (ГХЕЦ) III фаза, во сопственост на АД ЕСМ
- Студијата е преведена на англиски и на крајот на 2020 е доставена до KfW Банка, која и официјално има покажано интерес за финансирање на Проектот од нивна страна
- Добиени се минорни забелешки и коментари на Студијата
- Работната група на АД ЕСМ се состана неколку пати и ги направи потребните корекции на документацијата

НОВИ ЕНЕРГЕТСКИ ИЗВОРИ

Фотонапонска електрана Осломеј 1 – 10 MW

- Техно економска анализа
- Доставена понуда за финансирање до домашни и интернационални банки
- Направен избор на кредитор
- Поставени пиранометри за мерење на сончева ирадијација
- Потпишано писмо за намера со ЕБОР
- Due dilligence од ЕБОР за технички, финансиски, правни и аспекти на животната средина
- Избрана локација за фотонапонската електрана
- Изработен финален извештај за оценка на локациските услови
- Изработен елаборат за оценка на влијание врз животната средина и одобрен од Министерството за животна средина и просторно планирање
- Изработени документи за менаџмент на животната средина и социјалните аспекти
- Усогласен Term Sheet со услови за договор за заем
- Анализа за приклучок во ЕЕС од страна на МЕПСО
- Направен избор на техничко решение за приклучок на ЕЕС
- Изработено идејно решение за фотонапонска електрана
- Подготовка на нацрт Договор за заем
- Превод на нацрт Договор за заем
- Потпишување на Договор за заем меѓу АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје и ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ на 4 јануари 2019 година (арх. бр. 02-75/2 од 04.01.2019 година)

- Подмирување на обврската на АД ЕСМ – Скопје кон ЕБОР за плаќање на еднократна провизија (front-end commission) во износ од 1.25% од Заемот, согласно доставена фактура по склучениот Договор за заем.
- Подмирување на обврските на АД ЕСМ – Скопје кон ЕБОР за плаќање на камата од 0.75% за неповлечените средства од заемот (Commitment Charge), согласно доставени фактури по склучениот Договор за заем.
- Подмирување на обврските на АД ЕСМ – Скопје кон ЕБОР за плаќање на патни, правни и други трошоци, согласно доставени фактури по склучениот Договор за заем.
- Доставување на потребна документација до Адвокатско друштво Поленак, како доказ за исполнување на предусловите од страна на АД ЕСМ – Скопје согласно Дел 4.01 од Договорот за заем, со цел прва исплата на средства од заемот.
- Отпочнување на постапка за назначување на полномошник за прием на писмена потврда (Process Agent).
- Изработена тендерска документација
- Објавен тендер за „ключ на рака“ Изведувач
- Потпишан договор со „ключ на рака“ Изведувач – GirisimElektrika.S на 28.11.2019.
- На 20.01.2020 потпишан е договор со Консултант и надзор над изведба со АФ Консулт (подоцна преименуван како Коленко)
- Воведниот состанок (Kick-off) со Изведувачот и Консултантот е одржан на 17-18.02.2020
- Ефективност на договорот за набавка и изградба, како и договорот за Консултант и надзор почнува од 03.02.2020
- Во текот на 2020 во врска со Договорот за набавка и изградба потпишани се уште два Анекси кон договорот:
 1. Првиот амандман опфати промена на името (ЕЛЕМ-ЕСМ), и на проектниот менаџер.
 2. Вториот амандман опфати:
 - * Продолжување на рокот за изведба за 4 месеци поради „виша сила“ – пандемија на COVID-19 (со што вкупниот рок за изведба е 14 месеци или до 02.04.2021)
 - * Техничките промени согласно процедурата за промени
 - Промена на производителот и моделот на фотоволтаични модули, и
 - Промена на аголот на наклон заради зголемување на производството
- Во текот на 2020 во врска со Договорот за Консултантство и надзор потпишан е еден Анекс кон договорот кој се однесува на продолжување на периодот на обврска: првично периодот истекуваше на 21.12.2020, а со промената на 10.7.2021.
- Во средина на август месец фотоволтаичните панели се донесени на терен (33.600 парчиња), и е направена случајна селекција на панели кои се испратени во независна лабораторија за тестирање. Тестирањето е извршено од турската подружница и кинеска подружница на швајцарската компанија SGS.
- Кон крајот на ноември, почетокот на декември, испорачани се носечките конструкции на терен, кои се претходно одобрени од страна на консултантот за надзор.
- Испорачани се носечките конструкции на терен, кои се претходно одобрени од страна на консултантот за надзор.
- На 20.11.2020 и Проектот за инфраструктура и ДУПД се прикачени на системот е-урбанизам и се предмет на одобрување од Министерството за транспорт и врски. ПИ и ДУПД се финализирани, и на крајот на јануари одобрени од Министерството за транспорт и врски.
- Првата верзија на Основниот Проект е доставена на 24.11.2020. Од тогаш се доставени уште неколку верзии на Основниот Проект. На почетокот на март месец, 2021 Основниот Проект е зачакан на системот е-урбанизам. Процедурата за добивање на дозвола за градба сеуште трае.
- Подготвена е апликацијата за одобрение за градење за ФЕЦ Осломеј 1, добиени се забелешки, следуваат одговори по забелешките

Фотонапонска електрана Осломеј 2 - 10 MW

- Заклучок на УО 02-2172/96/3 од 23.04.2019 година за прифаќање на Информацијата за финансирање на изградба за проектот и усвоена на НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година.
- Информацијата не е доставена до Влада на РСМ
- Изработена е Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Изработен е Елаборат за влијание на проектот врз животната средина. МЖСПП издаде Решение за одобрување на Елаборатот
- Не е реализирана изработката на ФС - позицијата не се реализира бидејќи е изработена Техничка Проценка на проектот (Technical Due Diligence) од страна на ЕБОР, за првиот проект ФЕ Осломеј 1, кој е основа за ФЕ Осломеј 2
- Одлуките УО 02-2172/96/3 од 23.04.2019 и НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година се ставени вон сила
- Заклучок на УО 02-5940/128/11 од 12.12.2019 година за прифаќање на Информацијата за реализација на проектите: Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 10MW во кругот на РЕК Осломеј – ФЕ Осломеј 2 и Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 2x10MW во кругот на РЕК Битола - ФЕ Битола 1 и 2.
- Во подготовка Тендерска документација со техничка спецификација за објава на јавна набавка.
- Обезбедени се мислења и согласности, изработена е планска програма, обезбедени се услови за планирање на просторот.
- Направен е избор на Технички Консултант и Консултант за Животна Средина од страна на ЕБОР.
- Изработена е ажурирана геодетска подлога
- Обезбедени се услови за планирање на просторот
- Одобрена е Проектна програма за ФЕЦ Осломеј 2

Фотонапонска електрана Осломеј 3 – (2 x 50)100 MW

- Изработена е Физибилити Студија
 - Изработено е Известување за Намера за спроведување на проект и доставено е до Координаторот на проектот на разгледување и евентуално дополнување
 - Следи Доставување на Известувањето за намера до МЖСПП за давање на Мислење
 - Изработена е ажурирана геодетска подлога
 - Обезбедени се Услови за планирање на просторот
- Изработен е УП вон плански опфат на урбанистички план, и предаден на одобрување

Фотонапонска електрана Битола - 20 MW

- Заклучок на УО 02-2172/96/3 од 23.04.2019 година за прифаќање на Информацијата за финансирање на изградба за проектот и усвоена на НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година.
- Информацијата не е доставена до Влада на РСМ
- Заклучок на УО 02-5940/128/11 од 12.12.2019 година за прифаќање на Информацијата за реализација на проектите: Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 10MW во кругот на РЕК Осломеј – ФЕ Осломеј 2 и Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 2x10MW во кругот на РЕК Битола - ФЕ Битола 1 и 2.
- Изработка на Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Изработен е Елаборат за влијание на проектот врз животната средина. МЖСПП издаде Решение бр. УП1-11/4-1425/2019 за одобрување на Елаборатот.
- Во подготовка Тендерска документација со техничка спецификација за објава на јавна набавка.
- Изработена е ажурирана геодетска подлога за ФЕЦ Битола и подготовка за изработка на урбанистичко планска документација
- Обезбедени се мислења и согласности,
- изработена е планска програма,

- обезбедени се услови за планирање на просторот.
- УП вон опфат на урбанистички план е предаден на одобрување
- Направен е избор на Технички Консултант и Консултант за Животна Средина од страна на ЕБОР.

Фотонапонска електрана Битола - 40 MW(60MW)

- Извршена е посета на локацијата и направени се анализи за производството во софтверот PVSyst и првичен урбанистичко-плански преглед на локациите.
- Заклучок на УО 02-4938/173/3 од 20.11.2020 година за прифаќање на Информацијата за користење на неповратни средства за техничка помош преку Кредитната банка за обнова КфВ.
- Изработка на Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Потпишан е грант за фисибилити студија(студија за изводливост) со KfW банка
- Испратен е технички опис до KfWза понатамошно постапување
- Проектот е предвиден во ФЕ Битола 1, од аспект на приклучок
- Изработена е драфт ажурирана геодетска подлога со проширување до 60 MW

Фотонапонска електрана Битола – 100MW

- Извршена е посета на локацијата и направени се анализи за производството во софтверот PVSyst и првичен урбанистичко-плански преглед на локациите.
- Заклучок на УО 02-4938/173/3 од 20.11.2020 година за прифаќање на Информацијата за користење на неповратни средства за техничка помош преку Кредитната банка за обнова КфВ.
- Изработка на Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Потпишан е грант за фисибилити студија(студија за изводливост) со KfW банка
- Испратен е технички опис до KfWза понатамошно постапување
- изработена а драфт ажурирана геодетска подлога

Фотонапонска електрана Тиквеш – Витачево 100MW

- Се работи во насока за искоритување на целата предложена површина. Поради специфичната поставеност на далекуводите, со цел да не се наруши сигурносното растојание од далекуводите, по направените анализи, се утврди дека првичната локација не е физибилна, па затоа се напушти таа локација и се премина на друга во близина на првата за која се прават истаги и анализи за точната расположлива површина за инсталирање на ФЕ, а со тоа и инсталираната моќност на електраната.
- Направени се консултации со ФЕИТ за изборот на најповолна локација
- Направени се драфт анализи на земјиште со преклоп на катастарски парцели

Фотонапонска електрана Леуново 9MW

- Овој проект е во почетна фаза. Досега извршена е посета на локацијата, а направени се и анализи за производството во софтверот PVSyst и е направен првичен урбанистичко-плански преглед на локациите.
- Во тек е постапка за објавување на јавна набавка за изработка на студија за оправданост, која треба да ги испита сите важни аспекти за изведба на ФЕ Леуново.

Фотонапонска електрана Пискупштина 1,5MW

- Овој проект е во почетна фаза. Досега направена е посета на локацијата, направени се анализи за производството во софтверот PVSyst. Исто така направена е консултација со EBH за можност за приклучок на нивната мрежа и добиена е вкупна цена за приклучок на ФВ централа со моќност од 1,5 MW од 160 000 – 170 000 EUR.

- Во тек е постапка за објавување на јавна набавка за изработка на студија за оправданост, која треба да ги испита сите важни аспекти за изведба на ФЕ Пискупштина.

Фотонапонска електрана Богданци 16MW

- Во тек е постапка за објавување на јавна набавка за изработка на студија за оправданост, која треба да ги испита сите важни аспекти за изведба на ФЕ Богданци.

Покривни фотонапонски електрани

- Изработена е тендерска документација за изградба на покривни ФЕ на објектите, сопственост на ЕСМ: Енергетика 1, Енергетика 2, ФОД Битола, со вкупна инсталирана моќност од 350 kW

ОСТАНАТО

Консултантски услуги од областа на електротехничките и информациските технологии, градежништво, машинство и рударство

- Подготовка на нова ЈН за консултантски услуги од областа на електротехничките и информациските технологии, градежништво, машинство и рударство.
- Извршени се консултантски (стручни) услуги со давање мислења за сите фази од областите: градежништво, машинство, електротехничките и информациските технологии и рударство. Изработени се: проектни задачи, проектни програми, извештаи, програми за истражувања, ревизии на елаборати, теренски мерења, лабораториски испитувања, испитувања на терен и други услуги согласно обврските од договорите.

Ресертификација на стандард ИСО 9001:2015

Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за **управување со квалитет согласно ISO 9001:2015**.

Направена е за (Ре)сертификација на системот за управување со квалитет согласно ISO 9001:2015.

Ресертификација на стандард ИСО 14001:2015

Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за управување со животна средина согласно ISO 14001:2015.

Направена е (Ре)сертификација на системот за управување со животна средина согласно ISO 14001:2015.

Ресертификација на стандард OHSAS 18001:2007

Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за управување со безбедност и здравје при работа согласно OHSAS 18001:2007.

Направена е Ресертификација на стандард OHSAS 18001:2007.

Подготвена е техничка документација за постапка за Јавна набавка за Консултантски услуги и трансформација на стандардот OHSAS 18001:2007 во ИСО 45001.

Годишни инвестициски активности

Изработен е Извештај за реализација на инвестициските активности за 2020 година и доставен на усвојување на УО и НО.

Изработен е Годишен извештај за инвестиции во основни средства за 2020 година за Државен завод за статистика – Скопје.

Изработени се месечни извештаи за реализација на инвестициски активности за инвестициски вложувања и извршена е комплетна проверка на тендерската документација која вклучува услови за тендерски постапки и технички спецификации.

Изработени се Извештаи за реализација на инвестициските активности за 2020 година - квартално.

Следење на реализацијата на Годишната инвестициска програма за 2020 година на АД ЕСМ за сите производни подружници и сектори во дирекција.

Изработена е Предлог Годишна инвестициска програма за 2021 година и усвоена на УО и НО.

Доставени се податоци за план и реализација на Инвестициската програма до Регулаторна Комисија.

Доставени се квартални Извештаи за реализација на инвестиции за 2020 година до ДЗС.

Изработени и доставени се податоци до Регулаторната комисија за енергетика за утврдување на регулиран максимален приход за 2020 година

Следење на инвестициски активности и нивно евидентирање.

Изградба на нов административен објект- „Деловна зграда на АД ЕСМ“ на ул. Македонија бб во Скопје

Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.

Поднесено е барање за измени во тек на градба.

Реконструкција и доградба на фасада за управна зграда на ЕВН Македонија и АД ЕСМ

Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.

Останати активности

Учество во комисија за вршење интерен технички преглед на Рехабилитација на испорака и инсталација на опрема за мониторинг на брани.

Учество во работна група за имплементација на капитални проекти и модернизација на објекти на ЕСМ ТУРС.

Изработена е ажурирана геодетска подлога за Санација на пристапен пат с. Нова Брезница-ХЕ Козјак.

Превод на англиски јазик - План за развој и инвестиции за период од 2018 до 2022 година.

Σ Потпишан е договор за изработка на геодетски елаборати, урбанистичко планска документација и елаборати за животна средина

- Изработен е и предаден проект за инфраструктура за пристапен пат од с.Нова Брезница до ХЕ Козјак.декември 2019

Имот на АД ЕСМ

Учество во работна група за решавање на инфраструктурните и други објекти за легализација

Изработени се геодетски елаборати за инфраструктурни и други објекти на АД ЕСМ за легализација. Истите се предадени во Министерство за транспорт и врски.

Поради немање на одговор од страна на МТВ во врска со предадените геодетски елаборати за легализација на објектите на АД.ЕСМ, до предвидениот рок 31.12.2018, а истекување на постојниот Договор со ГЕО ЛЕНД, беше побарано да се склучи Анекс кон Основниот Договор со продолжување на временската рамка, односно негова активност при добивање на можни забелешки истите да се отклонат од страна на геодетската фирма, согласно Основниот договор.

IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ

Секторот за комерцијални работи се состои од два Оддела:

- **Оддел за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи**
- **Оддел заеднички набавки**

1. ВОВЕД

Основна карактеристика на работата во Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи во тек на 2020 година е:

реализацијата на редовни и вонредни комерцијални задачи во делот на купопродажба и наплата на електрична енергија како и мерење и контрола на произведената, испорачаната и превземена електрична енергија.

Реализација на планот за работа во 2020 година

Работењето на Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи, Сектор за комерцијални работи, во 2020 година, може да се следи преку:

реализација на основните задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец

реализација на други (повремени) работни задачи од делокругот на купопродажба и мерење на електрична енергија

I. Основни задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец

Во секој пресметковен период од еден календарски месец, вработените ги извршиле следните активности:

Пресметка и контрола на:

производство на електрична енергија (брuto, нето) од хидро, термо, когенеративни и ветерни електрани врз основа на очитувања на пресметковни и контролни броила, продажба на електрична енергија за потребите на Универзален снабдувач ЕВН Хоме, како и други купувачи,
продажба на системски услуги (балансна енергија и балансен капацитет) на АД МЕПСО како Оператор на електроенергетскиот систем,
сопствена потрошувачка на производните капацитети врз основа на очитувања на соодветни броила,
продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејности во рамките на производните погони на АД ЕСМ,
продажба на вишоци на електрична енергија,
контрола на фактурите за набавена електрична енергија и системски услуги од сите добавувачи,
контрола на фактурите за извршени услуги за управување со пазар и пренос на електрична енергија од страна на АД МЕПСО и МЕМО ДООЕЛ.

Изработка и контрола на:

фактури за продажба на електрична енергија по сите основи, согласно Законот за енергетика и соодветните подзаконски акти,
фактури за продажба на системски услуги и надомест за порамнување на отстапувањата,
фактури по други основи,
пресметка на камата за задоцнето плаќање и изработка и контрола на каматни листи.

Следење на:

реализацијата на Електроенергетскиот биланс во делот на производството на електрична енергија од производствените капацитети на АД ЕСМ,
наплатата на фактурите од продадена електрична енергија, системски услуги, надомест за порамнување на отстапувањата, и фактури по други основи.

Пресметка на електрична енергија (активна и реактивна) и моќност по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија.

Изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки.

Усогласување на пресметковни податоци со соодветните служби на АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ како и со сите други добавувачи и купувачи на електрична енергија.

Изработка и доставување до секторите во Дирекција, Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги, Државен завод за статистика како и до други надлежни органи, Месечен извештај во кој се презентирани сите потребни податоци за:

производство на електрична енергија (од термо, хидро, когенеративни и ветерни),
продажба на системски услуги за потребите на АД МЕПСО и надомест за порамнување на отстапувања,
продажба на електрична енергија на Универзалниот снабдувач ЕВН Хоме и на други купувачи,
продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејност во рамките на производните подружници на АД ЕСМ,
продажба на вишоци на електрична енергија,
продажба на други услуги,
сопствена потрошувачка на производните капацитети,
биланс на ел.енергија по трафостаници и разводни постројки,
реализација на планирано производство на електрична енергија,
преглед на излезни фактури по сите основи,
преглед на пресметан данок во излезните фактури,
преглед на влезни фактури по основ системски услуги, услуги за пренос и управување со пазар на електрична енергија,
наплата на електрична енергија по фактури за АД МЕПСО, МЕМО ДООЕЛ и ЕВН Хоме,
други енергетско-финансиски податоци.

Изработка на месечни прегледи за данок на додадена вредност:

на излезни фактури за продажба на системски услуги, електрична енергија и моќност, по сите основи,
на излезни фактури по други основи.

Изработка на прегледи за влезни фактури по основ на системски услуги, услуги за пренос и управување со пазар на електрична енергија, надомест за порамнување на отстапувања.

Изработка на известувања за заостанат долг по основ на издадени фактури до сите купувачи и Известувања до Секторот за правни и општи работи за превземање на правни мерки за наплата за сите купувачи.

Организирање и следење на мерењето на електричната енергија:

споредба на пресметката на електрична енергија по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија,
следење на исправноста на пресметковните и контролните уреди,
редовна и вонредна контрола на мерните уреди заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ и потрошувачите,

замена на броила, монтажа на нови броила, параметрирање, заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ односно испорачателот на мерна опрема, испитување на пресметковните и контролните уреди при констатирано неисправно мерење заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ и потрошувачите, изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки, пресметка на загуби на електрична енергија во внатрешната мрежа на АД ЕСМ водење и ажурирање на целокупната документација на сите мерни уреди од интерес на Одделот, изработка и корекција на шеми на мерни уреди.

Стручни мислења, анализи и предлози.

II. Реализација на други работни задачи од делокругот на купопродажба и мерење на електрична енергија

Во текот на 2020 година вработените на Одделот активно учествуваа во процесите на продажба на вишоци на електрична енергија, согласно Правилата за продажба на вишоци, во делот на постапките за избор на најдобар понудувач како и фактурирање на испорачаната електрична енергија со авансни и конечни фактури.

Техничките лица во Одделот задолжени за следење на исправноста на мерните уреди (пресметковни и контролни), беа ангажирани да вршат контрола и анализа на точноста на контролните/пресметковните мерења и сами или заедно со стручни лица од АД МЕПСО или ЕВН Македонија, вршеа контролни и корективни интервенции.

Во текот на 2020 година, вработените од Одделот активно учествуваа во разрешување на спорови по основ на излезни и влезни фактури како и по други основи. Одделот учествуваше во припремата на повеќе договори, анекси, протоколи во врска со купопродажба на електрична енергија.

Во своето делување Одделот оствари соработка со стручни лица од други сектори од Дирекцијата на АД ЕСМ, подружници, купувачи, добавувачи и други институции. По барање на Директорот и Управниот одбор, Одделот изработуваше и даваше стручни мислења и предлози.

Принципи на реализација на обврските

Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи, работните задачи ги вршеше врз основа на законските и подзаконските акти кои ја покриваат областа на енергетиката, финансиското и комерцијалното работење, мерењата како и други сегменти од интерес на АД ЕСМ, Одлуки на УО на АД ЕСМ поврзани со работењето на Одделот, на Регулаторната комисија за енергетика, купопродажни договори за електрична енергија, Мрежни правила и останати упатства за комерцијално работење.

За целосна и успешна реализација на работните задачи, Одделот изработуваше нови и/или ги дополнуваше постоечките процедури и други придружни документи (обрасци и сл.) на основа на законските одлуки и ставови на органите на управување на АД ЕСМ, подготвуваше и доставуваше предлози до УО, подготвуваше и бараше стручни мислења од Регулаторната комисија за енергетика.

Одделот во целост ги почитуваше и спроведуваше обврските кои произлегуваат од законските акти и прописи, одлуките на УО на АД ЕСМ, одлуките на Регулаторната комисија за енергетика, како и други интерни процедури за работа.

1. РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

Според утврдените задолженија, поставените задачи и својата поставеност и екипираност, основна задача на Одделот е извршување на јавните набавки за потребите на АД ЕСМ Скопје.

Својата работа во овој домен, се заснова, воглавно на Законот за јавни набавки и интерните акти на Друштвото (Упатството за начинот на спроведување на постапките за јавни набавки во АД ЕСМ Скопје, Планот за јавни набавки кој вклучува јавни набавки за тековно работење - ТЕК и јавни набавки за инвестиции - ГИП; Финансискиот план и друго.)

Во реализацијата на набавките покрај Одделот за заеднички набавки, набавки се вршат и преку соодветните служби на подружниците на АД ЕСМ Скопје и заради тоа во овој Извештај дадени се соодветни податоци за набавките реализирани од страна на Одделот за заеднички набавки (во прегледот Дирекција) и во секоја Подружница посебно.

Во понатамошниот текст, податоците и анализите кои се направени се однесуваат на вкупните набавки реализирани преку Одделот за заеднички набавки (Дирекција) и сите останати Подружници.

Во разгледуваниот период (01 Јануари 2020 – 31 Декември 2020) јавните набавки во АД ЕСМ Скопје се одвиваа согласно Годишниот план за јавни набавки за 2020 година (ГПЈН), за тековно работење (ТЕК) усвоен од Управниот Одбор на АД ЕСМ Скопје, со одлука бр.УО бр. 02-288/133/2 од 20.01.2020г, одобрена од Надзорен Одбор со одлука бр..02-361/38/3 од 23.01.2020, на износ од 5,710,441,000.00 ден.

Согласно заедничкиот преглед на ГПЈН за 2020 за ТЕК и ГИП (технички споени) ГПЈН за 2020 е на износ од 18,790,737,000.00 ден од кои:

- ❖ 5,710,441,000.00 за тековно работење (ТЕК)
- ❖ 13,080,296,000.00 за инвестиции (ГИП)

Согласно Одлуката од Управен Одбор, бр.02-3742/155/2 од 09.09.2020г, одобрена од Надзорен Одбор со одлука бр.02-3986/43/8 од 23.09.2020г, ГПЈН за 2020г е ревидиран и истиот е намален за 19.58%, односно, е намален за 3,678,677,155.00 ден, и вкупниот нов износ е 15,112,059,845.00 мкд, од кои:

- ❖ 4,592,503,536.89 за тековно работење (ТЕК)
- ❖ 10,519,556,308.11 за инвестиции (ГИП)

Оперативната реализација на набавките се одвиваше според утврдените процедури и расположивите финансиски средства на АД ЕСМ Скопје.

Согласно Законот за јавни набавки, набавките се делат на :

- набавки на стоки
- набавки на услуги
- набавки на работи

и во Збирниот преглед на јавни набавки (Прилог 3.1.), вредностите соодветно се дадени.

Во Прегледот дадени се и податоци за бројот и вредноста на јавните набавки кои се извршуваат според ГИП (Годишна Инвестициона Програма) а се реализираат согласно Законот за јавни набавки, како и според Планот за тековно одржување (План за набавка на стоки, услуги и работи за тековно работење –ТЕК).

Според природата на работата не е можно, сите постапки започнати во една година да бидат и завршени во истата година така што, во разгледуваниот период (2020 година) постапувано е и по вакви постапки - кои се започнати во претходната 2019 година а кои се решени во 2020 година. Ваквите постапки се посебно дадени во првиот дел од Збирниот преглед (Прилогот бр.3.1).

Вредностите на овие набавки се влезени во Планот за 2019 година така што, анализата за реализацијата на Планот за 2020 е направена без вклучување на вредноста на овие набавки.

Согласно ИСО процедурите на АД ЕСМ Скопје, иницијален документ за започнување на одредена постапка, документот “БАРАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА НАБАВКА”. Евиденцијата на ваквите документи е електронска поврзана и со Годишниот план за јавни набавки така што, на овој начин се следи и неговата реализација, преку интерен софтвер во Одделот за заеднички набавки.

Според доставениот Збирен преглед на јавни набавки за АД ЕСМ Скопје (Прилог 3.1) може да се констатира следното:

- Вкупен број на регистрирани јавни набавки 585
- Вкупен број на јавни набавки кои се решени во
разгледуваниот период – има склучен договор по јавната набавка 325

Во овие бројки влезени се сите и 5 набавки кои се спроведуваат без примена на Законот за јавни набавки (прикажани во табела 1.1), а сите останати се набавки кои се спроведени со примена на Законот за јавни набавки.

Разликата од 260 јавни набавки ($585-325=260$) се должи на тоа што, таквите предмети се во некоја друга фаза од реализација (во фаза на евалуација=55 постапки, крајниот рок за доставување на понуди е после 31.12.2020 = 61 постапки, поништени постапки=135, сторнирани постапки – кои воопшто не се реализираат и за кои нема потпишана одлука за јавна набавка =9 постапки).

Во следната Табела бр.1 даден е преглед на планирани и одобрени согласности за започнување на постапка за јавна набавка согласно ГПЈН за 2020г, за период 01.01.2020г до 31.12.2020г¹.

Табела бр.1

Р.бр.	Месец	Планирани ЈН		Одобрени согласности за ЈН	
		број	износ	број	износ
1	Јануари	387	4,909,385,844.27	0	0.00
2	Фебруари	283	2,958,665,980.41	42	402,867,463.00
3	Март	275	2,489,282,076.35	50	1,648,772,107.00
4	Април	145	490,568,293.48	59	588,599,416.00
5	Мај	288	2,184,421,456.71	36	354,263,800.00
6	Јуни	95	272,141,705.40	70	995,315,271.00
7	Јули	62	422,593,170.66	34	199,605,344.00
8	Август	42	90,093,961.43	29	241,374,394.00
9	Септември	61	414,816,594.71	36	105,551,102.00
10	Октомври	37	465,512,684.80	21	417,613,000.00
11	Ноември	11	5,669,816.03	33	377,314,811.00
12	Декември	6	408,908,260.74	51	743,613,090.00
Вкупно		1692	15,112,059,845.00	461	6,074,889,798.00

Во Табела бр.1.1 даден е преглед на јавни набавки кои се спроведени без примена на ЈН

Табела бр.1.1

Постапка	Предмет на набавка	Планирана вредност одлуката за ЈН во МКД без ДДВ	Вредност договорот за во МКД без ДДВ
Јавен оглас	Снабдување со електрична енергија за сопствени потреби на објектите приклучени на електродистрибутивниот систем	36.900.000,00	36.900.000,00
Јавен оглас	Масло за горење, мазут М1	380.000.000,00	380.000.000,00
Јавен оглас	Набавка на јаглен (лигнит)	398.500.000,00	398.500.000,00
Јавен оглас	Набавка на мазут М1	258.018.923,00	258.018.923,00
Јавен оглас	Набавка на природен гас	300.000.000,00	291.105.450,00
ВКУПНО:		1.373.418.923,00	1.364.524.373,00

Според расположивите податоци, реализацијата на Планот за јавни набавки (за ТЕК) е следна:

Табела бр. 2

План 2020 (ТЕК)	Реализирани јавни набавки (договори за ТЕК) за 2020	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ТЕК) за 2020
4,592,503,536.89	3.463.782.603,50	4,311,804,598.00
Процент на реализација	75,42%	93.89%

¹ Во износот од одобрени согласности влегува и износ од 537,000,000.00 одобрени средства од страна на УО и НО за набавка на електрична енергија, од кои ТЕК=167.000.000.00 ГИП=370.000.000,00

Во износот на реализирани ЈН вклучени се сите јавни набавки, оние кои се спроведуваат по ЗЈН како и оние кои не се спроведуваат по ЗЈН.

Табела бр.2.1

План 2020 (ТЕК)	Реализирани јавни набавки (договори за ТЕК) за 2020	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ТЕК) за 2020
4,592,503,536.89	2.099.258.230,50	4,311,804,598.00
Процент на реализација	45.71%	93.89%

Во износот на реализирани ЈН вклучени се само јавни набавки кои се спроведуваат по ЗЈН (без износот на ЈН спроведени без преимена на ЗЈН (3.463.782.603,50 - 1.364.524.373,00)

Од споредбата во претходната табела се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за тековно одржување за 2020г е реализиран со 75,42% односно 45,71%, по однос на вредноста на склучени договори додека, според вредноста на одобрени согласности за ЈН, процентот изнесува 93.89%.

Во претходната табела не е влезен износот од 237.640.000,00 денари, одобрен износ од страна на УО за склучување анекси кон постоечки договори во РЕК Битола. За овој износ не се регистрира јавна набавка согласно ЗЈН, но секако може да се смета како износ со кој треба да се зголеми износот на склучени договори па така, табелата 2 со вклучување на овој износ сега би изгледала:

Табела бр.2.2

План 2020 (ТЕК)	Реализирани јавни набавки (договори за ТЕК) за 2020	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ТЕК) за 2020
4,592,503,536.89	3.701.422.603,50	4,549,444,598.00
	(3.463.782.603,50 +237,640,000.00)	(4,311,804,598.00+237,640,000.00)
Процент на реализација	80,59%	99,00%

Според податоците од Прилог 3.1, реализацијата на Планот за јавни набавки во делот на ГИП е следна:

Табела бр.3

План 2020г (ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ГИП) за 2020г	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ГИП) за 2020г
10,519,556,308.11	642,917,041.00	1,763,085,200.00
Процент на реализација	6.11%	16.76%

Од споредбата во претходната табела се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за ГИП за 2020година е реализиран со 6.11% по однос на вредноста на склучени договори додека, според вредноста на одобрени согласности за ЈН за ГИП, процентот изнесува 16.76%

Во претходната табела, во колоната со вредност на одобрени согласности влезен е износот од 370,000,000.00 денари за набавка на електрична енергија за балансирање на системот односно за натамошна продажба. Ако овој износ се одбие од вкупниот износ тогаш, табелата 3 би изгледала вака:

Табела бр.3.1

План 2020г (ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ГИП) за 2020г	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ГИП) за 2020г
10,519,556,308.11	642,917,041.00	1.393.085.200,00 (1,763,085,200.00-370,000,000.00)
Процент на реализација	6.11%	13.24%

Вкупната реализација на ГПЈН (ТЕК + ГИП) за 2020 година изнесува:

Табела бр.4

План 2020г (ТЕК + ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ТЕК + ГИП)	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН ТЕК + ГИП) за 2020г
15,112,059,845.00	4.106.699.644,50	6,074,889,798.00
Процент на реализација	27,17%	40.20%

2

Ако пак се додаде износот на склучени анекси (како што претходно појаснивме) состојбата би била следна:

Табела бр.4.1

План 2020г (ТЕК + ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ТЕК + ГИП)	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН ТЕК + ГИП) за 2020г
15,112,059,845.00	4.344.339.644,50 (4.106.699.644,50+237,640,000.00)	6,074,889,798.00
Процент на реализација	28,74%	40.20%

2. КРАТКА АНАЛИЗА НА ВКУПНИТЕ НАБАВКИ ВО ОДНОС НА ПРЕТХОДНАТА 2019 ГОДИНА:

Вкупниот број и вредноста на сите јавни набавки (ТЕК+ГИП) во 2019 и 2020 година, за ист период, дадена е во следната табела:

² Одделот за ЗН не располага со податок за вредноста на склучениот договор за набавка на електрична енергија за балансирање на системот. Постапката за оваа набавка се спроведе во Секторот за производство на електрична енергија. Износот на потребните средства за оваа набавка е 537,000,000.00 одобрени средства од страна на УО и НО за набавка на електрична енергија, од кои ТЕК=167.000.000.00 ГИП=370.000.000,00

Табела бр.5

	2019	2020	2020/2019
Вкупен број на регистрирани јавни набавки	976	585	59.94%
Вкупен број на јавни набавки (решени предмети со склучен договор)	452	325	71.90%
% на реализација	46.31%	55.56%	/
Вкупна вредност на сите јавни набавки (решени во разгледуваниот период)	2,622,425,600.59	4.106.699.644,50	156,60%

Од Табелата бр.5 може да се заклучат неколку работи:

- Вкупниот број на регистрирани јавни набавки бележи значително намалување во 2020 во однос на 2019 година, и респективно бројот на решени јавни набавки за кои има склучен договор бележи значително намалување во 2020 година споредено со 2019 година.
- Најрелевантен за споредба е податокот за “процентот на реализација” кој покажува, дека ефикасноста на решавање на јавните набавки во 2020 година изнесува 55,56%, што споредено со 2019 година кога изнесувала 46,31%, значи овој показател има солиден нагорен тренд.
- Во поглед на вредноста на вкупно решените јавни набавки (ТЕК и ГИП) има зголемување односно, вредноста од 2020 година е за цца 56% повисока од вредноста во 2019 година. Овде треба да се нагласи, дека во споредбата на бројките треба да се имаат во предвид следните нешта: самиот износ на ГПН во 2020 година е значително повисок во однос на оној од 2019 година (15,112,059,845.00 мкд /13,695,557,231.00м мкд); исто така треба да се знае дека одреден договори со значителни износи може значително да влијаат на вкупните бројки, а склучувањето на таквите договори немора да биде во секоја година. Такви се договорите за ископи, ангажирање на надворешна механизација, ремонтни активности, мазут, договори за набавка на одредени основни средства со голем износ и слично.

Во следната табела дадена е распределбата на договорите потпишани по јавни набавки и тоа по стоки, услуги и работи.

Табела бр.6

	2019	2020	2020/2019 %
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на стоки и нивна вредност	287	205	71.43%
	539,599,578.61	1.875.354.674,50	347,55%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на услуги и нивна вредност	153	113	73.86%
	1,679,676,843.98	2,028,066,007.00	120.74%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на работи и нивна вредност	12	7	58.33%
	403,146,178.00	203,278,963.00	50.42%

Последното појаснување кое го дадовме за претходната табела (табела 5), а кое се однесува на споредбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела.

Во следната табела е дадена распределбата на договорите потпишани по јавни набавки во 2019 и 2020 година, по ТЕК и ГИП:

Табела бр.7

	2019	2020	2020/2019 %
Број на јавни набавки кои се реализирани по ГИП и нивна вредност	252 1,876,811,304.61	71 642,917,041.00	28.17% 34.26%
Број на јавни набавки кои се реализирани по ТЕК и нивна вредност	200 745,614,295.98	254 3.463.782.603,50	127.00% 464,55%

Од претходната табела (Табела 7) може да се заклучи, дека има одредени отстапувања на споредуваните податоци. И тука би нагласиле, дека објаснението што го дадовме за претходните табели (5 и 6) а кое се однесува на споредбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела .

Во следната табела (бр.8) дадена е анализа за жалби по спроведени јавни набавки на ниво на АД ЕЛЕМ. Прегледот на жалби е даден во Прилог бр.3.2

Табела бр.8

	2019	2020	2020/2019 %
Вкупен број на решени предмети (тековен+претходен период)	610	464	76.07%
Вкупен број доставени жалби по јавни набавки	31	79	254.84%
Отфрлени жалби од Комисијата за жалби по јавни набавки (ДКЖН)	9	27	300.00%
Прифатени жалби од Комисијата за жалби по јавни набавки (ДКЖН)	21	52	247,62%
Процент на доставени жалби	5.08%	17.03%	/
Процент на отфрлени жалби од Комисијата за жалби по јавни набавки (ДКЖН)	32.26%	34.18%	/
Процент на прифатени жалби од Комисијата за жалби по јавни набавки (ДКЖН)	67.74%	65,82%	/

Во оваа анализа вклучени се решените предмети од претходниот и тековниот период и жалби поднесени од незадоволни понудувачи, со споредба на бројките со претходната 2019 година.

Вкупен број на доставени жалби по јавни набавки, во разгледуваниот период изнесува 79 или 17,03%, што претставува зголемување – негативен тренд во однос на претходната година кога тој процент изнесува 5,08%.

Податокот за отфрлени односно прифатени жалби од страна на ДКЖН, во 2020 година е нешто подобар (цца 2 процентни поени) споредено со претходната 2019 година.

Во следната табела (бр.9) дадена е анализа на поништени постапки за јавни набавки во однос на вкупниот број на решени јавни набавки на ниво на АД ЕСМ Скопје.

Во оваа анализа вклучени се регистрираните јавни набавки од претходниот и тековниот период.

Табела бр.9

1	2	3	4	5	6	7
Ред. бр.		2019	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на вкупниот број поништени постапки	2020	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на вкупниот број поништени	2020/2019 %
1	Вкупен број на решени постапки (тековен+претходн период)	610		464		76.07%
2	ВКУПЕН БРОЈ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ	327		206		63.00%
3	ВКУПЕН ПРОЦЕНТ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ	53.61%		44.40%		/
4	114/1/1 - бројот на кандидати е понизок од минималниот број предвиден за постапките за јавна набавка согласно со овој закон	16	4.89%	5	2.43%	0.15%
5	114/1/2 - не е поднесена ниту една понуда или ниту една прифатлива понуда	216	66.06%	149	72.33%	68.98%
6	114/1/3- настанале непредвидени промени во буџетот на договорниот орган	26	7.95%	2	0.97%	7.69%
7	114/1/4- понудувачите понудиле цени и услови за извршување на договорот за јавна набавка кои се понеповолни од реалните на пазарот	32	9.79%	7	3.40%	100.00%
8	114/1/5- оцени дека тендерската документација содржи битни пропусти или недостатоци	20	6.12%	25	12.14%	0.00%
9	114/1/6- добие инструкции од Бирото да ја поништи постапката во управен надзор	6	1.83%	13	6.31%	216.67%
10	114/1/7- поради непредвидени и објективни околности се промениле потребите на договорниот орган	5	1.53%	1	0.49%	20.00%
11	ДКЖЈН	6	1.83%	3	1.46%	50.00%
12	Понудувачот не го потпиша договорот	0	0.00%	1	0.49%	0.00%

Поништувањето на одредена јавна набавка се врши исклучиво по еден од основите од Членот 114 од актуелниот ЗЈН. Во Табелата бр.8 дадени се таквите можности, и од неа може да се види :

- вкупниот број на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕСМ Скопје за 2019 и 2020 година.
- вкупниот релативен број (процент) на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕСМ Скопје за 2019 и 2020 година.
- бројот на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕСМ Скопје за 2019 и 2020 година.
- релативниот број (процент) на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕСМ за 2019 и 2020 година.

Најрелевантен податок за споредба е податокот за “вкупниот процент на поништени постапки”, кој бележи позитивен тренд (44,40% во 2020 година / 53,61% во 2019 година).

Во Прилогот бр.3.2 на овој Извештај може да се види бројот на ЈАВНИ НАБАВКИ поништени по одреден основ, по подружници.

Со новиот ЗЈН кој стапи на сила од 01.04.2019 година, подигнат е вредносниот праг за набавки кои не подлежат на примена на Законот за јавни набавки. Овој вредносен праг изнесува 2000 евра во денарска противвредност но не повеќе од 24.000 евра на годишно ниво.

Во следната табела бр.10, дадени се износите потрошени по овој основ по подружници и вкупно на ниво на АД ЕСМ-Скопје

Табела бр.10

р.бр	Подружница / Дирекција	Вредност мкд без ДДВ	ВКУПНО ЕУР (1/61,5)
1	Дирекција	280,738.94 ден	4,564.86 €
2	РЕК Битола	789,279.03 ден	12,833.81 €
3	Треска	346,375.00 ден	5,632.11 €
4	Маврово	405,677.00 ден	6,596.37 €
5	ХЕЦ ТИКВЕШ	257,281.00 ден	4,183.43 €
6	ЕНЕРГЕТИКА	304,923.67 ден	4,958.11 €
7	Црн Дрим	368,468.00 ден	5,991.35 €
8	РЕК Осломеј	747,628.04 ден	12,156.55 €
ВКУПНО мкд без ДДВ		3,500,370.68 ден.	
ВКУПНО ЕУР (1/61,5)		56,916.60 €	

За средствата потрошени по овој основ, Секторот за комерцијални работи ќе достави и посебен детален извештај.

ЈАВНИ НАБАВКИ РЕГИСТРИРАНИ ВО ПРЕТХОДНАТА (2019) ГОДИНА А КОИ СЕ РЕШЕНИ ВО ТЕКОВНАТА 2020 ГОДИНА

Јавни набавки регистрирани во 2019 година а решавани во 2020 година:

Вкупен број на постапки за јавни набавки =208

Вкупен број на решени јавни набавки (со склучен договор) = 139

Вкупен број на поништени јавни набавки = 67

Вкупен број на јавни набавки кои и понатака остануваат со статус на активни постапки (отворање после 31.12.2020, евалуација и сл.) = 1

Вкупен број на ЈН сторнирани од претходни години = 1

Вкупната вредност на решените јавни набавки за кои е склучен договор
= 951,359,588.49 денари.

Распределбата по категории на набавки и нивна вредност е следна:

Табела бр.11

Категорија	Стоки	Услуги	Работи
Број на набавки	97	33	9
Вредност	382,454,865.49	292,136,836.00	276,767,887.00

Табела бр.12

Категорија	ГИП	ТЕК
Број на набавки	35	104
Вредност	528,760,038.00	422,599,550.49

Како што може да се види во разгледуваниот период се постапувало и по 208 јавни набавки започнати во претходната година.

Вкупната вредност на решени јавни набавки во 2020 година, во која се влезени и започнатите постапки од 2019 година, дадена е во следната табела:

Табела бр.13

Година/ Вредности	2019	2020	Вкупната вредност на решени јавни набавки 2019+2020
Вкупен број	139	325	464
Вкупна вредност	951,359,588.49	4.106.699.644,50	5.058.059.232,99

Во овие суми влезени се сите јавни набавки – набавки за тековно работење (ТЕК) и набавки за инвестиции (ГИП).

3. ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ НА ОДДЕЛОТ

Освен оваа главна активност– реализација на јавните набавки, во рамките на Одделот, во 2020 година се извршуваа и други секојдневни задачи и дополнителни задолженија:

- како редовна и секојдневна задача е и електронската евиденција на влезните фактури за АД ЕСМ Скопје.
- исто така, секојдневна задача е и работата на прирачниот магацин во Дирекцијата на АД ЕЛЕМ.
- Во разгледуваниот период Одделот преку своите извршители учествуваше во работата на повеќе комисији со различни задачи кои не се примарна задача на Одделот (контрола, пописи, активност на размена на залихи и сл.)

V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ И ОПШТИ РАБОТИ

Кратко резиме за работата на Секторот за правни и општи работи

Секторот за правни и општи работи во Дирекцијата на АД ЕСМ-Скопје работите ги извршува преку :

- Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото
- Одделот за човечки ресурси
- Одделот за правни работи
- Службата за општи работи
- Координаторот за заштита при работа и заштита на животната средина
- Координаторот за одбрана, заштита, спасување и кризи и
- Секторите и Службите за правни и општи работи во Подружниците на АД ЕСМ Скопје

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во АД ЕСМ- Скопје заклучно со 31.12.2020 година изнесува 4.699 работник што во однос на претходната година е зголемен за 7 работници. Преку Агенција за привремени вработувања заклучно со 31.12.2020 година има вкупно 376 работници, додека на 31.12.2019 година бројот изнесувал 336 работници вработени преку Агенција за привремени вработувања. Бројот на вработени по подружници и Дирекција на 31.12.2020 година следен:

- Подружница ХЕС Маврово-Гостивар – 333 вработени,
- Подружница ХЕС Црн Дрим-Струга - 228 вработени,
- Подружница ХЕЦ Тиквеш-Кавадарци -99 вработени,
- Подружница ХЕС Треска-Скопје - 109 вработени,
- Подружница РЕК Битола-Новаци – 2.550 вработени,
- Подружница РЕК Осломеј-Осломеј - 965 вработени,
- Подружница Енергетика-Скопје - 164 вработени и
- Дирекција-Скопје -251 вработени.

Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени 2150 или 46% се со IV степен средно училиште. Според возраста најголем број вработени 1.641 или 35% се на возраст од 46-55 години.

Во текот на календарската 2020 година во АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје 234 работници се новопримени по јавен оглас, 1 работник е примен по судска пресуда, 1 работник по други основи. На 181 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, 29 работници починале, 5 работници заминале од Друштвото со барање на отказ, на 10 работници друштвото му дало отказ, додека на 4 работници му престанал работниот однос по други основи.

Правни работи

Бројот на нови активни предмети во АД ЕСМ Скопје за 2020 година изнесува 409 од кои најмногу отпаѓаат на Подружница Енергетика (323) кои пак во најголем дел се платни налози.

Вкупните побарувањата за 2020 на АД ЕСМ изнесуваат 37.475.987,00 денари, додека пак побарувањата кон АД ЕСМ изнесуваат 159.647.052,00 денари.

Согласно решение на генералниот директор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје формирана е Комисија во која членуваат претставници од Секторот за правни и општи работи, која е задолжена да доставува извештај за дејствијата и активностите кои се преземени по однос на наплатата на отстапените побарувања од АД ЕВН Македонија, по основ на:

- Договорот за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 29.03.2011 година,

-Анекс 1 на Договор за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 15.07.2011 година,
-Анекс 2 на Договор за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 16.01.2013 година,
-Договор за отстапување на побарувања од 15.07.2011 година,
-Договор за отстапување на побарувања од 29.03.2011 година,
-Потврда на приватна исправа-solemnization на Договор за отстапување на побарувања ОДУ бр.381/2013 од 20.02.2013 година и
-Потврда на приватна исправа-solemnization на Договор за отстапување на побарувања ОДУ бр.39/2014 од 15.01.2014.
Постапувајќи согласно задолженијата, Комисијата секој месец доставува Извештај за преземени активности.
Согласно податоците од месечните извештаи состојбата со наплатата на отстапените побарувања за 2020 година изнесува **18.262.505,00 денари.**

Секторот за правни и општи работи преку **Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото** во своето работење ги прима, ги подготвува и ги доставува сите материјали за кои се расправа и одлучува на состаноците на Управниот одбор и на состаноците на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија во државна сопственост, Скопје, во рамките на вршењето на нивните надлежности за управување и вршење надзор во Друштвото.

Во периодот од 01.01.2020 година до 31.12.2020 година беа одржани вкупно 50 (педесет) состаноци на Управниот Одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје. Имено, во овој период, за потребите на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, во рамките на неговите овластувања на управувањето со Друштвото, односно во вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите и тековните активности во рамките на предметот на работењето на Друштвото, утврдени со Законот за трговски друштва, Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Управниот одбор, во Секторот за правни и општи работи преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото беа подготвени сите материјали поврзани со свикувањето и одржувањето на состаноците на Управниот одбор и беа составени соодветните акти по голем број прашања, информации, извештаи и барања кои се најдоа на дневен ред на состаноците на Управниот одбор. Меѓу нив, поважни се следните:

- Одлука за донесување на Годишна инвестициска програмана АД ЕСМ – Скопје за 2020 година;
- Одлука за донесување на Годишен план за јавни набавки на АД ЕСМ - Скопје за 2020 година;
- Одлука за набавка на основно средство - недвижен имот, предмет на понудата за купување на недвижен имот од ЕВН Македонија АД, Скопје доставена до АД ЕСМ-Скопје;
- Одлука за усвојување на Корегиран Извештај од Централната пописна комисија за извршениот попис на имотот на АД Електрани на Северна Македонија во државна сопственост, Скопје за 2019 година;

- Одлука за донесување на Финансиски извештај за работењето на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, за период 1.1.2019-31.12.2019 година;
- Одлука за донесување на Годишна сметка на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за период 01.01.2019-31.12.2019 година;
- Предлог – Одлука за распределба на добивката по Годишна сметка за 2019 година на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за донесување на Консолидирана годишна сметка на АД ЕСМ - Скопје со Друштвата основани од АД ЕСМ - Скопје и Консолидиран финансиски извештај на АД ЕСМ - Скопје за период од 01.01.2019 до 31.12.2019 година;
- Одлука за усвојување на Извештај за реализација на Годишната инвестициска програма за 2019 година;
- Одлука за исплата на регрес за годишен одмор за 2020 година на вработени во АД ЕСМ-Скопје;
- Одлука за исплата на регрес за годишен одмор за 2020 година на вработени ангажирани во АД ЕСМ-Скопје преку АПВ;
- Одлука за усвојување на Годишен извештај за работењето на Секторот за комерцијални работи за 2019 година;
- Одлука за усвојување на Годишен извештај за работата на Акционерското друштво за производство на електрична енергија, Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2019 година;
- Одлука за усвојување на Финансиски извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2019 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за усвојување на Консолидирани финансиски извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2019 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за донесување на Годишниот извештај за работата на Управниот одбор на Акционерското друштво Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост – Скопје за 2019 година;
- Одлука за донесување на Ревидиран план за производство на АД ЕСМ - Скопје за 2020 година;
- Одлука за донесување на Ревидиран Годишен план за јавни набавки за 2020 година на АД ЕСМ-Скопје;
- Одлука за започнување постапка за доделување на нови стипендии од АД ЕСМ, Скопје за студиската 2019/2020 година;
- Одлука за утврдување на висина и критериумите за објавување на конкурс за доделување стипендии за најдобрите студенти на техничките факултети за студиската 2019/2020 година за студенти запишани за прв пат;
- Одлука за започнување на набавка на јаглен за потребите на Подружница РЕК Осломеј со објавување на јавен оглас;
- Одлука за усвојување на План за набавка на електрична енергија за период од 20.11.2020 година до 24.11.2020 година;

- Одлука за усвојување на План за набавка на електрична енергија за период од 29.11.2020 година до 31.12.2020 година;
- Предлог – Одлука за избор на овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2020 година и 2021 година;
- Одлука за усвојување на Информација во врска со одредување цена на електрична енергија, која ќе биде понудена на универзалниот снабдувач за период јануари-јуни 2021 година, врз основа на подготвена анализа за финансиското работење на АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за донесување на План за производство на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година,
- Одлука за донесување на Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година;
- Одлука за трансформација на заем што се трансформира во влог на друштвото во постапка на зголемување на основната главнина на Друштвото за туризам, угостителство, рекреација и спорт ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за зголемување на основна главнина на Друштвото за туризам, угостителство, рекреација и спорт ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за започнување на постапка за доделување на договор за воспоставување на јавно приватно партнерство за проектирање, изградба, финансирање, стопанисување и пренос на две фотонапонски електроцентрали и слично.

Исто така, покрај погоренаведените акти во предметниот период беа изготвени голем број акти со кои Управниот одбор на Друштвото, одлучуваше за изменување и дополнување на Годишниот план за јавни набавки и на Годишната инвестициска програма за 2020 година на АД ЕСМ – Скопје, формираше работни групи со работни задачи и задолженија, чиешто извештаи исто така беа разгледувани на состаноците на Управниот одбор, понатаму ги разгледуваше извештаите за работењето на Секторите во АД ЕСМ – Скопје, барањата за финансиска помош, донации и спонзорства доставени од правни и физички лица и слично.

Во периодот од 01.01.2020 година до 31.12.2020 година, беа одржани вкупно 12 (дванаесет) состаноци на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, кој согласно своите надлежности утврдени со Законот за трговски друштва, Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Надзорниот одбор, врши надзор врз управување со Друштвото кое го врши Управниот одбор. За таа цел, во Секторот за правни и општи работи преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото беа подготвени сите материјали поврзани со свикувањето и одржувањето на состаноците на Надзорниот одбор. На состаноците, беа донесени одлуки со кои Надзорниот одбор дава претходно одобрување на одлуките на Управниот одбор, а се разгледуваа и извештаи и други материјали по кои одлучува Надзорниот одбор или ги прима на знаење. Меѓу нив, поважни се следните:

- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-288/133/13 од 20.01.2020 година за започнување постапка за набавка на основни средства недвижен имот (деловен простор и земјиште);
- Одлука за прифаќање на Извештај за производство на електрична енергија, јаглен, топлинска енергија и вишоци на електрична енергија на АД ЕСМ – Скопје за 2019 година;

- Одлука со која Надзорниот одбор го разгледа и го прифати Финансискиот извештај за работењето на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за период од 01.01.2019 година до 31.12.2019 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ја разгледа и ја прифати Годишната сметка на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за период 01.01.2019 - 31.12.2019 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ја разгледа и ја прифати Предлог - Одлуката за распределба на добивката по Годишна сметка за 2019 година на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за прифаќање на Извештајот за работењето на Секторот за правни и општи работи за период од 01.01.2019 година до 31.12.2019 година;
- Одлука за прифаќање на Извештајот за реализација на Годишната инвестициска програма за 2019 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор го разгледа и го усвои Годишниот извештај за работата на Акционерското друштво за производство на електрична енергија, Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2019 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Финансиските извештаи за АД ЕСМ - Скопје за годината завршена на 31 декември 2019 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Консолидираната годишна сметка на АД ЕСМ - Скопје со Друштвата основани од АД ЕСМ - Скопје и Консолидираниот финансиски извештај на АД ЕСМ - Скопје;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Консолидираните финансиски извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2019 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за донесување на Годишен извештај за работата на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост – Скопје за 2019 година;
- Одлука за прифаќање на Годишен извештај за работењето на Секторот за комерцијални работи за 2019 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на Ревидиран Годишен план за јавни набавки за 2020 година на АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на Ревидиран план за производство на АД ЕСМ – Скопје за 2020 година;
- Одлука за отповикување и избор на претседател на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на План за производство на АД ЕСМ – Скопје за 2021 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за донесување на Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор за трансформација на заем што се трансформира во влог на друштвото во постапка на зголемување на основната главнина на друштвото ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје;

- Одлуки за одобрување на Одлуките донесени од Управниот одбор за изменување и дополнување на Годишниот план за јавни набавки и на Годишната инвестициска програма за 2020 година на АД ЕСМ - Скопје и слично.

Воедно во Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото беа изготвени Записниците од одржаните состаноци на Управниот одбор и Записниците од одржаните состаноци на Надзорниот одбор, а воедно беа подготвени и објавени Службените гласници на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје.

Во текот на 2020 година **Службата за општи работи** ги извршуваше тековно сите активности.

Возен парк

Во Дирекција возилата се во функција иако Возниот парк не е на завидно ниво, се соочуват со повеќе дефекти кои благовремено се отклонуват. Склучен е договор за сервисирање на возилата од возниот парк. Во периодот на вонредната состојба дел од возилата беа отстапени на користење на Армијата на Република Северна Македонија кои беа уредно вратени по завршување на вонредната состојба.

Кафе Кујна

Договори за набавка на кафе, вода, освежителни пијалоци и други намирници тековно се реализират. Потрошувачката е намалена поради пандемијата и рестриктивното работење во смени.

Архива

Во изминатиот период работењето се одвива непречено. Со цел извршување увид, попис и опис на документиранiot архивски материјал во архивата на Дирекција, како и издвојување на материјалот на кој му изминал рокот за чување, за негово уништување, беше формирана комисија согласно процедурата за архивско работење.

Копирница

Работата во копирницата на Дирекција се одвива тековно. За сервисирање на машините во копирница склучени се договори со Т.Д. Еви Интернационал Траде број 11-164/1 од 16.12.2020 и договор со Стерна Дооел број 11-137/5 од 16.12.2020 година.

Останато

По примопредавањето на спратовите од ЕВН АД Скопје, превземени се сите обврски што ги имаше ЕВН за одржување и склучени се договори за одржување на лифтови и систем на ладење и греење, и сите комунални давачки се превземени од наша страна.

Двата лифта редовно се сервисират и одржуваат и се во функција, отстранети се сите забелешки од страна на Дака Лифт. Договорот за сервисирање на лифтовите по 31.12.2020 год. го презема МАКЛИФТ со нов договор.

За системот за ладење и греење склучен е договор за сервисирање и одржување со фирмата Контакт 2000 бр. 11-125/5 од 19.10.2020 год.

Поради застареноста на инфраструктурата во деловната зграда има чести дефекти кои навремено се санираат.

Во делот на **одбрана, заштита и спасување и кризи** во овој период преземени се повеќе активности, меѓу кои позначајни се:

I АД ЕСМ-СКОПЈЕ, ДИРЕКЦИЈА

1. Прием и заведување на пошта ;
2. Координација и соработка со референтите од подружниците за начинот на доставување на ВЕЕБ за 2020 год.;
3. Изработка на Преглед за комуникација со членовите на Универзалните единици;
4. Состанок во ДЗС – Центар за обука и договарање за одржувањето на дополнителните обуки на единиците;
5. Координација и договарање со ДЗС – Центар за обука за одржување на Дополнителни обуки за заштита и спасување со Универзалните единици и поодделно за одржување на вежба и тоа за : Дирекција на АД и Подружница РЕК Битола;
6. Ребрифинг на референт од Подружница ХЕС Треска ;
7. Ажурирање на Покани за повикување на универзални единици I и II одд.;
9. Подготовка на документи за заштита и спасување по најавена контрола надворешна и внатрешна по стандарди ;
10. Изработка и доставување на Квартални извештаи и Годишен извештај за 2020 год.;
11. Обединување и доставување на Предлог ВЕЕБ за 2020 год. до Сектор за производство,Раководител ;
12. Архивирање на документи;
13. Со раководителот од сектор за производство изработка на Предлог ВЕЕБ за 2020 година ;
14. Доставување на бланко формулари до Самостоен референт за одбрана заштита и спасување и кризи од Подружница ХЕС Црн Дрим – ХЕ Шпилје - Дебар ;
15. Архивски примерок на сите документи од трајна вредност за 2019 год. „роковен штембил ;
16. Одвојување на архивски материјали од документиран материјали за 2019 год.класифицирање по ознаки и средување во картонски папки;
17. Решение за формирање на комисија за попис, доставување на членови на комисија ;
18. Изработка и пополнување на Попис и опис на архивски документи од трајна вредност за 2019 год.;
19. Примопредавање на средства за прва помош за торбици за вонредни ситуации по сектори-спратови до вработени /членови на Универзални единици;
20. Изработка на Записник од попис за 2020 год.доставување на членови на комисија;
21. Доставување на пописни листи до Државен архив на Р.С.Македонија;
22. Координација ,соработка со референтите од подружниците за изработка на попис на архивски материјали за 2020год., формирање на комисија,шифри,консултации по настанатите состојба со Ковид 19 ,усмена комуникација со ДЗС и ЦУК и др;
23. Координација со референтите од подружниците за изработка на документи согласно новиот Закон за КИ;
24. Доставување на формулар и објаснување за начинот на негово пополнување за добивање на сертификат до одговорните лица од подружниците;
25. Барање до ДБКИ за објаснување на дел од законски и подзаконски акти ;
26. Информирање за работа со КИ ,доставување на урнек за пропратно писмо;
27. Доставување на Правилник за формата и содржината на обрасците на безбедносниот прашалник и на безбедносните сертификати (Сл.весник на РСМ бр.123/2020 год)и објаснување за начин на извршување на дел од работните задачи до одговорните лица од подружниците;
28. Пополнување на Процедура за ризици и прилики од областа на заштита и спасување;
29. Информација за повлекување на барање за издавање на сертификат за Пом.директор за производство од Подружница РЕК Битола до овластена институција;
30. Координација и запознавање на Одговорните/Референтите за одбрана,заштита и спасување и кризи од Подружниците со новиот начин на обука за добивање на Потврда/Сертификат за обука кој е составен дел на документите за доставување на барање за одобрување на Сертификат;
31. Пополнување на Барање за измена и дополнување на меморандуми за комуникација за доставување на класифицирани документи 3-И-0752-101_04;
32. Пополнување на табела во делот на заштита и спасување и кризи за извршени работни задачи во проценти и потребни парични средства за извршување на останатите раб.задачи на Барање на

Министерство за економија во координација и соработка со Координатор за одбрана, заштита и спасување и кризи ;

33. Затварање на три деловодници согласно последниот архивски број на деловодникот за 2020 год.;

34. Тековни активност;

II ПОДРУЖНИЦА ЕНЕРГЕТИКА - СКОПЈЕ

1. Прием и заведување на пошта;

2. Доставување на податоци за изработка на ВЕЕБ за 2020 година ;

3. Измена и дополнување на членови на Универзална единица за единица за заштита и спасување;

4. Архивирање на документи ;

5. Доставување на тримесечни извештаи и годишен извештај за 2020 година;

6. Ажурирање на документи за штаб за заштита и спасување;

7. Ажурирање на покани за повикување на членови на универзални единици;

8. Затварање на деловодници за 2020 год.;

9. Тековни активности ;

III ПОДРУЖНИЦА ХЕС МАВРОВО – ГОСТИВАР

1. Ажурирање на документи за штаб за заштита и спасување на подружницата и информирање на членовите со изменетиот состав;

2. Допис до членовите на Универзалните единици за запознавање со новиот состав на единиците и штабот ;

3. Во координација со служби од ХЕС Маврово изработка на Предлог ВЕЕБ за 2020 год. и доставување до Координаторот за одбрана ,заштита и спасување и кризи;

4. Ажурирање на Универзалната единица – I одделение и II одделение ;

5. Доставување на тримесечни извештаи и годишен извештај за 2020 год.;

6. Прием и заведување на пошта;

7. Тековни активности ;

IV ПОДРУЖНИЦА ХЕС ТРЕСКА – СКОПЈЕ

1. Прием и заведување на пошта;

2. Консултација и соработка со Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи за Дополнителна обука на Универзалните единици ;

3. Состанок во ДЗС – Центар за обука и договарање за одржувањето на дополнителните обуки на единиците ;

4. Изработка и доставување на Предлог ВЕЕБ за 2020 год. од подружница ХЕС Треска до Координаторот за одбрана ,заштита и спасување и кризи;

5. Анализа на составот на единиците и утврдување на законската усогласеност и потребите од промена на истиот ;

6. Координација и консултација со Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи во врска со новиот закон за класифицирани информации и потребата за усогласување на нашето работење со истиот;

7. Ревидирање на податоците на единицата ,како и за сите вработени согласно потребата од измена во составот на силите за заштита и спасување ;

8. Консултации интерно околу настанатата состојба со КОВИД 19 ;

9. Интерно координирање на спроведувањето за мерките и уредбите од Влада на РСМ со Ковид -19 и прибирање на соодветна документација и евиденции согласно истите;

10. Тековни активности ;

V ПОДРУЖНИЦА РЕК БИТОЛА – НОВАЦИ

1. Раздолжување од обврските, средствата и опремата на работници кои заминуваат во пензија;
2. Редовно секојдневно прибирање на информации од сменските инженери во ПЕ-ТЕ за работата на блоковите и нивно доставување до Подрачно одделение за управување со кризи-Битола;
3. Враќање на персонални дозиметри од извршен мониторинг за месец декември до ЕКОТЕХ ДОЗИМЕТРИЈА-Подружница Скопје;
4. Доставување на касифицирана документација до Координатор за одбрана ,заштита и спасување и кризи;
5. Прием и заведување на пошта;
6. Решение за комисија за попис за 2019 год. ;
7. Попис и опис на Архивски материјал за 2019 год.;
8. Доставување на пописна листа до Архивот на Битола;
9. Извршување на работни активности со класифицирани документи;
10. Доставување на одредени податоци до Регионално одделение за Одбрана – Битола, по нивно барање;
11. Архивирање на документи ;
12. Извршување на работни задачи со класифицирани документи;
13. Затворање на Деловодници заклучно со последниот архивски
14. Тековни активности;

VI ПОДРУЖНИЦА ХЕЦ ТИКВЕШ – КАВАДАРЦИ

1. Затварање на деловодникот за 2020 год. и почнување на нов за тековната 2021 година;
2. Менување на ознаки за заштита и спасување во подружницата кои беа оштетени, искинати со нови ознаки;
3. Подготовка на документи за заштита и спасување по најавена контрола по ИСО стандарди ;
4. Прием и заведување на пошта;
5. Во соработка со стручните служби изработка и доставување до координаторот на Предлог ВЕЕБ за 2020 год.;
6. Во соработка со раководителот на градежна служба разчистување на теренот околу електраните како превентивна мерка за заштита од пожари;
7. Средување на просторот каде е сместен алатот за брза интервенција;
8. Ажурирање на податоци за членови на Универзални единици согласно дописот од Координатор за одбрана,заштита и спасување и кризи;
9. Изработка на преглед на податоци на силите за заштита и спасување на подружница ХЕЦ Тиквеш- Кавадарци;
10. Доставување на податоци за расположливи средства на подружницата до Подрачно одделение за кризи- Кавадарци ;
11. Ажурирање на податоци согласно законските акти и нивно внесување во записите од Процедурата за заштита и спасување (План за заштита и спасување)
12. Пополнување на Покани за повикување на членовите на универзалната единица во соработка со членовите на единиците и Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи од Дирекција на АД;
13. Изработка и доставување на квартални и Годишен извештај за 2020 година;
14. Редовно секој работен ден известување на ЦУК- Подрачно одделение за кризи- Кавадарци за моменталната кота на езерото;
15. Архивирање на документи;
16. Тековни активности ;

VII ПОДРУЖНИЦА РЕК ОСЛОМЕЈ – ОСЛОМЕЈ

1. Прием и архивирање на документи ;
2. Измена и дополнување на состав на Универзални единици за заштита и спасување;
3. Изработка и допоставување на ВЕЕБ за 2020 година;
4. Спроведување на превентивни мерки заштита од Корона вирусот ;
5. Соработка со Регионалните одделенија за заштита и спасување поради високите/ниски температури ;
6. Координација со вработените од Подрачното регионанио одделение за кризи;
7. Ажурирање на покани за повикување на членови на универзални единици;
8. Тековни активности ;

VIII ПОДРУЖНИЦА ХЕС ЦРН ДРИМ – СТРУГА ХЕ ШПИЛЈЕ – ДЕБАР

1. Затворање на деловодни книги за 2020 година средување и комплетирање на архивски материјал како и отворање на деловодни броеви за 2020 година;
2. Во соработка со службата за производсто изготвување и доставување на ВЕЕБ за 2020 година;
3. Комплетирање на екстерна документација во делот на заштита и спасување;
4. Ажурирање и работа со делот од документите кои се дел од одбраната;
5. Проверка на архивскиот материјал ,распоредување, ажурирање и средување на документи;
6. Расчистување на местата за евакуација во електраните од насобрано ѓубриште, со помош на градежната група;
7. Работен состанок со Подрачно одделение за заштита и спасување за град Струга и разгледување на состојбата, за периодот кој следи (врнежи и наноси);
8. Средба со преставници од Подрачно одделение за одбрана , разгледување на документација во врска мерките за приправност сугерирање дека старите се неодржливи и дискусија за изработка на нови;
9. Поради новонастанатата состојба со корона вирусот, нашите понатамошни работни активности воглавно се одвиваа на обезбедување на објектите,како и заштита на вработените кои беа присутни на работните места,а согласно препораките од Владата;
10. Изготвување на потребна документација , за промена на силите за ЗиС поради структурални промени (нови вработени, старосна граница и др.);
11. Изработка на план за работа за 2020 година во делот на одбрана;
12. Редовно известување,доставување на податоци со Подрачното одделение за кризи за нивото на котата на езерото;
13. Ажурирање на документите за промена на силите за заштита и спасување поради структурални промени(нови вработени,старосна граница и др.)
14. Ажурирање и работа со делот од документите кои се дел од одбраната;
15. Заведување и архивирање на документи;
16. Средба со преставниците од Дирекција за заштита и спасување и кризи и разгледување за периодот кој следи;
17. Изготвување на преглед со ресурси на ХЕС Црн Дрим,како и дегово доставување до Регионалното одделение за кризи;
18. Ажурирање и надополнување на планот за работа во вонредни и воени услови;
19. Работа на Проценката и Планот за класифицирани информации;
20. Средување и надополнување на екстерна документација од областа на одбраната, заштита и спасување и кризи;
21. Ажурирање на документи од ИСО-9001;
22. Полагање на тест за добивање на БС;
23. Консултации со преставници од Дирекцијата за заштита и спасување за претстојниот период (врнежи и наноси);
24. Координација и соработка со Подрачното одделение за заштита и спасување поради настанување на зимскиот период (обилни врнежи на снег);

- 25. Измена и дополнување на членовите на универзалните единици за заштита и спасување поради структурални промени;
- 26. Ажурирање на Планот за заштита и спасување согласно измените и дополнувањата на членовите на Универзалните единици;
- 28. Прием и заведување на пошта;
- 29. Тековни активности;

Во делот на **безбедност и здравје при работа**, во текот на 2020 година е преземено следново:

- Изработен Предмет: Техничко мислење за постапка бр.01-106/2019 (13082/2019) од 08.01.2020 год. за набавка „Проценка на ризик за работни места и Обуки согласно ЗБЗР“;
- Изработен Предмет: Техничко мислење по понуда по ЈН бр.113/2019 за техничка евалуација со предмет на набавка: периодично испитување на хемиски, биолошки и физички штетности во Дирекција на АД ЕСМ – Скопје со арх. бр. 13-349/1 од 21.01.2020 година;
- Изработен Предлог ризици за разгледување 3-И-0610-101_01 и Предлог прилики за разгледување 3-И-0610_02 на 24.01.2020 година од областа на БЗР за Процедура ризици и прилики за Стандардот за управување со квалитет ISO 9001:2015;
- Изработено и пријавено Известување за несреќа при работа со арх. бр 13-471/1 до ДИТ Државен инспекторат со труд заверено со арх бр. 10-139 од 27.01.2020 година;
- Изработен Интерен записник за повреда при работа со арх. бр. 13-471/2 од 28.01.2020 година;
- Изработена и одобрена: Пријава за несреќа на работа, повредна листа образец ЕТ-8 со арх. бр. 13-471/3 28.01.2020 година;
- Изработен Предмет: Техничко мислење за Периодично испитување на хемиски биолошки и физички штетности во Дирекција на АД ЕСМ – Скопје со арх. бр. 13-484/1 од 28.01.2020 година;
- Изработен Предмет: Техничко мислење по извршена техничка евалуација на понудите за Систематски здравствени прегледи на вработените по понуда за ЈН со арх.бр. 01-136/2019 од 29.01.2020 година;
- Изработена и одобрена: Одлука за поведување постапка за проценка на ризик на работни места во Дирекцијата на АД Електрони на Северна Македонија во државна сопственост, Скопје во согласност Правилникот за внатрешна организација. Врз основа член 3 од Правилникот за начинот на изготвување на изјава за безбедност, нејзината содржина, како и податоците врз кои се заснова проценката на ризикот (Службен весник бр.2/2009год.); на ден 30.01.2020 година;
- Изработен Предмет: Барање за дополна на средства за спроведување на постапка за јавна набавка Систематски прегледи за вработените во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје со арх. бр. 13-826/1 од 12.02.2020 година;
- Одржан состанок на работната група за Техничка евалуација со изготвен Записник во просториите на Дирекција на АД ЕСМ-Скопје во врска со постапка бр.15900/2019 за набавка на лични Заштитни средства за сите Подружници во АД ЕСМ – Скопје на 13.02.2020 година;
- Одржан состанок за Проценка на ризик на работни места и Обуки согласно ЗБЗР со одговорните лица за спроведување и реализирање од Дирекција на АД ЕСМ-Скопје на 14.02.2020 година;

- Одржан состанок за воведување во динамика и план за проценка на ризик и обуки согласно ЗБЗР со стручните лица за БЗР од ТЕХНОЛАБ ДОО Скопје на 19.02.2020 година;
- Присуство при надзор за изготвување на Записник за извршен вонреден инспекциски надзор од областа на безбедност и здравје при работа на ден 25.02.2020 година;
- Изработен предмет: Известување за извршен инспекциски надзор до генералниот директор на АД ЕСМ-Скопје, дирекција на ден 27.02.2020 година;
- Од 27.02.2020 до 10.03.2020 година реализирана е Обука за Безбедност при работа согласно Законот за БЗР за 89 вработени во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје;
- Одржан состанок на работната група за Техничка евалуација со изготвен Записник во просториите на Дирекција на АД ЕСМ-Скопје во врска со постапка бр.15900/2019 за набавка на лични Заштитни средства за сите Подружници во АД ЕСМ – Скопје на 04.03.2020 година;
- Извршена интерна проверка од областа на БЗР за Стандардот за Управување со квалитет ISO 9001:2015 на ден 04.03.2020 година;
- Присуство при надзор за извршен вонреден инспекциски надзор од областа на безбедност и здравје при работа за повреда при работа на Љупчо Михајловски со работно место возач вработен во АД ЕСМ-Скопје, дирекција на ден 24.03.2020 година;
- Изработено и одобрено: Решение за определување на лице за вршење контрола за забраната на пушење на 27.03.2020 година;
- Поднесено Барање за надоместок на плата поради повреда при работа со целокупна комплетна документација до ФЗО на Северна Македонија на ден 31.03.2020 година;
- Изработено Техничко мислење како член на стручната комисија која е формирана со Одлука за ЈН бр. 11-267/1 од 31.12.2019 година. Јавна Набавка бр. 15900/2019 (интерен број 01-125/2019). Предмет на набавка: Лични заштитни средства. Нашата задача како Стручна Комисија е оценка на понудите во делот на: Технички понуди на ден 29.04.2020 година;
- Мислење на Лекарска Комисија за повреда на работа: повредата се признава како повреда во работно време на осигуреникот Љупчо Михајловски во Лекарски дневник бр. 18-14/11859, 20.05.2020 год.;
- Изработено Предмет: Барање за редовно годишно сервисирање на ППА до Подружница РЕК Осломеј и бр. 13-2383/1, 22.05.2020 год.;
- Испитани и сервисирани ППА од Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ –Кичево, СЕРВИС ЗА ПРОТИПОЖАРНИ АПАРАТИ Бр. на овластување 02-069 од 15.09.2012 год. Н на ден 03.06.2020 год.;
- Евалуација на технички понуди бр.01-125/2019 (ЕСЈН бр. 15900/2019). Предмет на јавна набавка: Лични заштитни средства на ден 04.06.2020 год.;
- Одлука за дополнување и изменување бр.4 на ГПЈН за 2020 на АД ЕСМ –Скопје за Систематски здравствени прегледи. Составен дел на оваа Одлука е Барањето бр. 11-1091/1 од 21.02.2020 год. дд Сектор за комерцијални работи. Во прилог Барање бр.11-1019/1 од 12.02.2020 год. Сектор за Правни и општи работи;
- Изработено Барање за започнување на постапка за јавна набавка за склучување на договор со овластени правни субјекти за Услуга од извршување Систематски Здравствени Прегледи на вработените во Дирекција АД ЕСМ – Скопје бр. 13-2820/1 од 24.06.2020 год.;

- Изработено Решение за формирање на работна група за проверка, ажурирање, измена и надополнување на Правилникот за лична заштитна опрема на АД ЕСМ бр.02-29401/1, 03-07-2020 година;
- Изработено Решение за формирање Работна група за проверка, ажурирање, измена и надополнување на Правилникот за лична заштитна опрема за вработените во АД ЕСМ со арх. бр. 02-2940/1, 03.07.2020 година;
- На ден.24.08.2020 година во 10ч. во просториите на Подружница РЕК Битола Работната група за проверка, ажурирање, измена и надополнување на Правилникот за ЛЗО се одржа состанок со следниот Дневен ред:
 - 1 Општ дел од Правилникот за ЛЗО на работниците во АД ЕСМ-разгледување, забелешки, потреба за евентуални измени и дополнувања;
 - 2 Табеларни прикази на ЛЗО за секоја Подружница на АД ЕСМ – разгледување, забелешки,потреба за евентуални измени и дополнувања;
 - 3 Дискусија;
- Изработено е Техничко мислење за техничка евалуација со арх. бр. 13-4003/1 од 22.09.2020 во врска со Понуда по Ј.Н. 01-35/2020 до бр. На оглас: 11211/2020 год. Со Предмет на набавка: Извршување на Периодични и Систематски здравствени прегледи за вработените во Дирекција, АД ЕСМ – Скопје;
- Изработен е Записник со арх. бр. 13-560/3 од 23.09.2020 год. во врска со Договор за Ј.Н. услуга бр. 13082/2019 (интерен број 01-106/2019 од 11-25/3 од 04.02.2020 и носител на набавката ТЕХНОЛАБ ДОО Скопје бр. 03-113/1 од 06. 02. 2020, каде што предмет е Обука за безбедност и здравје при работа и проценка на ризик на работни места, во член 10 е дефинирана виша сила која означува било каков неизбежен и непредвидлив настан, околност, (кој ниту можело да се предвиди, ниту да се спречи)надвор од контрола на договорните страни и кој се случил по влегување во сила на наведениот договор и кој го попречува разумното исполнување на истиот. Одлуките за утврдување на постоење на вонредна состојба донесени од Претседателот на Р.С. македонија, заклучоците, мерките и препораките на Владата на Р. С. Македонија од 4-та седница одржана на 14.09.2020 година завршуваат околностите кои се причина за Виша Сила, односно како датум на завршување на овие околности ќе се смета 23.09.2020 година. Во врска со наведеното согласни се двете договорни страни и од 23. 09. 2020 се продолжува со Обуките за Безбедност и здравје при работа и проценка на ризик на работни места до нивна целосна реализација.
- На ден 28.09.2020 во 10ч. во просториите во Подружница Хес Црн Дрим Струга, работната група за проверка, ажурирање, измена и надополнување на Правилниот за Лична заштитна опрема на работниците во АД ЕСМ, одржа состанок со следниот Дневен ред:
 1. Усвојување на Записникот бр. 02-4782/1 од 03.09.2020 година;
 2. Разгледување, забелешки и давање на понатамошни насоки во делот на пополнувањето на табеларните прикази на ЛЗО за сите подружници на АД ЕСМ (анализа на пропишаната ЛЗО во Проценката на ризик на работните места за секоја Подружница со усогласување на описите на специфираната ЛЗО за поединечни работни места каде истата е прецизно дефинирана и разгледување и дефинирање на потребната ЛЗО онаму каде со Проценката на ризик од страна на овластените правни лица, истото не е направено;
 3. Разно.
- На ден 20.10. 2020 година е склучен Договор за јавна набавка услуга за Систематски здравствени прегледи за вработените во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје со арх. броеви од договорните страни бр.0307-1/193 и 11-101/5;

- На Систематски и Периодични здравствени прегледи упатени се 168 вработени во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје до 31.12.2020 год.;
- Изработено е Барање за вршење на здравствено хигиенски прегледи за вработените во кафекујна Горан Николовски и Ленче Петреска со арх.бр. 13-4523/1 од 27.10.2020 год.;
- На ден 04.11. 2020г. во просториите на Подружница ХЕС Маврово – Гостивар, работната група за проверка, ажурирање, измена и надополнување на правилникот за лична заштитна опрема на работниците во АД ЕСМ, одржа состанок со слениот дневен ред:
 1. Усвојување на Записникот бр. 02-4872/3 од 30.09.2020 година;
 2. Дефинирање на соодветната ЛЗО врз основа на анализата на Изјавата за безбедност со проценка на ризик на работни; места за секоја Подружница по претходно дадените насоки;
 3. Разно.
- Изработен е Записник со арх. бр. 13-4867/1 од 17.11. 2020г. во врска со Договор за Ј.Н. услуга бр. 13082/2019 (интерен број 01-106/2019 од 11-25/3 од 04.02.2020 и носител на набавката ТЕХНОЛАБ ДОО Скопје бр. 03-113/1 од 06. 02. 2020, каде што предмет е Обука за безбедност и здравје при работа и проценка на ризик на работни места и здравје при работа. На 17.11.2020 година согласно член 3 за рокот, место и динамика на извршување на услугите, се изврши примопредавање на услугите предмет на овој договор за Проценка на ризик на работни места со изготвување на изјава за безбедност при работа за вкупно 51 работно место во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје;
- Изработен е Записник со арх.бр. 13-5218/1 од 11. 12. 2020 во врска со Договор за Ј.Н. услуга бр. 13082/2019 од 11-25/3 од 04.02.2020 со ТЕХНОЛАБ ДОО Скопје бр. 03-113/1 од 06.02.2020, предмет е Обука за безбедност и здравје при работа. На 11.12.2020 година согласно член 3 за рокот, место и динамика на извршување на услугите, се изврши примопредавање услугите предмет на овој Договор за Обука за безбедност и здравје при работа за 114 вработени во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје;
- Изработено е Барање за организирање со извештај за Обука за безбедност и здравје при работа за 114 вработени во АД ЕСМ-Скопје, Дирекција;
- На ден 24.12. 2020г. во просториите на Подружница РЕК Битола, Работната група за проверка, ажурирање, измена и надополнување на Правилникот за лична заштитна опрема на работниците во АД ЕСМ, одржа состанок со следниот дневен ред:
 1. Усвојување на Записник бр. 02-6106/1 од 26.11.2020 година;
 2. Утврдување на Предлог – Правилникот за ЛЗО на работниците во АД ЕСМ-Скопје од страна на Претседателот и членовите на работната група;
 3. Доставување на утврдениот предлог – Правилник за ЛЗО на работниците во АД ЕСМ-Скопје до Управен одбор на АД ЕСМ на негово усвојување.
 4. Доставување на Предлог- Правилник за лична заштитна опрема на работниците на АД ЕСМ-Скопје на усвојување од Управен одбор со арх. бр.02-5433/1.

- Во Дирекција, АД ЕСМ-Скопје има 1 повреда при работа за 2020 година:

1. Вид на повреда: фрактура-(скршеница). Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: повредениот при крај на работното време се упатил кон службеното возило кое му било паркирано во подземниот паркинг во ГТЦ, во близина на истото се сопнал и паднал и од падот го повредил зглобот на левото рамо. Повреден дел на телото: лев зглоб на рамо. Извор и првична причина за повреда: невнимание, сопнување и паѓање на рамна површина.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Дирекција на АД ЕСМ –Скопје од ДИТ нема изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно Законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница ХЕС Црн Дрим-Струга има 1 повреда при работа за 2020 година:

1. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Директен судир со возилото од страна на второ возило кое му излегло на лентата во 06,40ч доаѓајќи на работа. Повреден дел на телото: скршен пршлен 4 набиени ребра и граден кош. Извор и првична причина за повреда: сообраќајна несреќа и судар со автомобил.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во ХЕС Црн Дрим - Струга од ДИТ нема изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно Законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница ХЕС Мавровово-Гостивар има 1 повреда при работа за 2020 година.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница ХЕС Маврово - Гостивар од ДИТ нема изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно Законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница ХЕЦ Тиквеш-Кавадарци нема повреди при работа за 2020 година.

- Во Подружница ХЕС Треска-Скопје има 2 повреди при работа за 2020 година.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница ХЕС Треска - Скопје од ДИТ нема изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно Законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница Енергетика–Скопје има 4 повреди при работа за 2020 година:

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница Енергетика - Скопје од ДИТ нема изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно Законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Повреда при кревање на колено Ф-200 кое се превртело и паднало врз десна рака во пределот на лактот. Повреден дел на телото: лакт на десна рака. Извор и првична причина за повреда: Колено Ф-200 кое се превртело и паднало врз десна рака во пределот на лактот.

- Во подружница РЕК Осломеј-Осломеј има 15 повреди при работа за 2020 година:

1. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: отстранување на дефект на сопирачки од дампер. Повреден дел на телото: прст од десна рака. Извор и првична причина за повреда: удар со алат- несреќен случај.

2. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: регенерација на анјонски изменувач во ХПВ погон во ПЕ ТЕ. Повреден дел на телото: мали изгореници по целото тело. Извор и првична причина за повреда: Прснување на врела вода и пареа.

3. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: движејќи се во портирницата во ПЕ ТЕ. Повреден дел на телото: рамо од десна рака. Извор и првична причина за повреда: лизнување.

4. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Повреден дел на телото: повреда на прсти од десна рака. Извор и причина за повреда: удар со алат, несреќен случај.

5. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: движејќи се кај додавачите на јаглен се лизнал и паднал. Повреден дел на телото: набиеници по телото. Извор и причина за повреда: лизнување при движење.

6. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: влегувал во возило за превоз на работници од руднички коп кон руднички круг. Повреден дел на телото: прст од десна рака. Извор и причина за повреда: затворање на врата од возилото за превоз на вработени, удар со вратата по прстот.

7. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: исекотини од метален предмет над коленото од левата нога. Повреден дел на телото: лева нога над колено. Извор и причина за повреда: удар со метален предмет, несрекен случај.

8. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: чистење на јаглен во допрема на јаглен ПЕ Термоелектрана. Повреден дел на телото: десна нога колено. Извор и причина за повреда: чистење на јаглен лизнување и паѓање.

9. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: обезбедување на објекти. Повреден дел на телото: дланка од десна рака. Извор и причина за повреда: паѓање.

10. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: чистење на јаглен во депонија на јаглен во РЕК Битола. Повреден дел на телото: прст од десна рака. Извор и причина за повреда: чистење на јаглен повреда, на прст при чистењето.

11. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: електроодржување на уреди. Повреден дел на телото: набиеници по телото. Извор и причина за повреда: лизнување и паѓање.

12. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата:

поправка на цевка за NaOH во Гб. Повреден дел на телото: стапало од лева нога. Извор и причина за повреда: изгореници од натриумхидроксид, му се наквасила кондурата.

13. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: поправка на млин бр. 4. Повреден дел на телото: среден прст од лева рака. Извор и причина за повреда: удар со алат несрекен случај.

14. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: симнување по скали. Повреден дел на телото: набиеници по телото. Извор и причина за повреда: лизнување по скали.

15. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата:

симнување по скали. Повреден дел на телото: набиеници по тело и лева нога. Извор и причина за повреда: лизнување по скали.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница РЕК Осломеј -Осломеј од ДИТ нема изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно Законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница РЕК Битола-Новаци има 16 повреди ТЕ за 2020 година:

1. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: повредата настанала на пат од дома на телото кон работното место при лизнување и пад ја повредил левата нога. Повреден дел на телото: лева нога. Извор и причина за повреда: лизнување од лизгава подлога.

2. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: повредата настанала на пат кон дома. Повреден дел на телото: десна нога. Извор и причина за повреда: незгодно згазување од удар.

3. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: повредата настаала при слегување по скали на кота 30 во ТЕ од паѓање ја повредил левата нога. Повреден дел на телото: лева нога. Извор и причина за повредата: лизнување од лизгави скали.

4. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при работа на постројка при незгодно згазнување ја повредува десната нога. Повреден дел на телото: десна нога. Извор и причина за повреда: незгодно згазнување на плоштатка при пад.

5. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: повредата настанала при работа на постројка млин бр.4 блок во ТЕ, при незгодно

згазнување на плоштатката, паѓа и левата нога. Повреден дел на телото: лева нога. Извор и причина за повреда: лизнување од незгодно згазнување на плоштатката.

6. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: повредата настанала пред блок 1, при излегување паднала при што го повредила левиот колк. Повреден дел на телото: лев колк. Извор и причина за повреда: лизгава површина, сопнување од предмети.

7. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: повредата настанала при движење по решетката, се лизнал и пропаднал помеѓу решетките, при што се здобил со набиеници по телото. Повреден дел од телото: набиеници по телото. Извор и причина за повреда: При незгодно згазнување на решетките, лизгави решетки.

8. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: повредата настанала при подигање на товар на количка со песок во бурето се здобил со повреда во кичмата. Повреден дел од телото: ‘рбетен столб. Извор и причина за повреда: незгоден покрет од поидигање на товар на количка.

9. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при репарација на редуктор ја повредува десната рака. Повреден дел на телото: прст на десна рака. Извор и причина за повреда: удар од метален предмет.

10. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при извршување на работни задачи се здобил со повреда на лева рака-прст. Повреден дел на телото: лева рака-прст. Извор и причина за повреда: удар од камен.

11. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при извршување на работни задачи при подигање на електромотор и при негово спуштање се здобил со повреда на двата прсти од левата рака. Повреден дел на телото: двата прсти на лева рака. Извор и причина за повреда: при подигање товар-електромотор, незгоден покрет.

12. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при промена на отшљакивач на блок 2, дошло до нарушување на вакумот во лежиштето при што се здобил со изгореници по телото. Повреден дел на телото: врат, десна рака, лева нога. Извор и причина за повреда: при промена на отшљакивач, нарушување на вакум од лежиштето, пламен.

13. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при извршување на работни задачи се здобива со повреда на десна рака-прст. Повреден дел на телото: десна рака-прст. Извор и причина за повреда: удар од метален предмет.

14. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: повредата настанала при движење во ходникот по водена површина при лизнување се здобила со повреда во рбетниот столб. Повреден дел на телото: рбетен столб. Извор и причина за повреда: пад од лизгава површина.

15. Вид на повреда: лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при прибирање податоци за резервни делови од магацин М-12 и М-15. Повреден дел на телото: лева нога. Извор и причина за повреда: пад.

16. Вид на повреда: тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата: при одење на работа собраќајна несреќа кај С. Новаци. Повреден дел на телото: глава. Извор и причина за повреда: собраќајна невреќа.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница РЕК Битола - Новаци од ДИТ нема изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно Законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Секторот за правни и општи работи преку **Одделот за човечки ресурси** извршуваше дејствија од својот делокруг на работа. Согласно податоците и извештаите од овој Оддел, вкупниот број на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, на ден 31.12.2020 година изнесува 4.699 работник на неопределено време и 367 работници преку Агенција за привремени вработувања.

Бројот на работниците во Дирекцијата и Подружниците на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, со состојба на 31.12.2020 година е следна:

Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар-333 вработени, Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга-228 вработени, Подружница ХЕС ТИКВЕШ Кавадарци-99 вработени, Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје-109 вработени, Подружница РЕК БИТОЛА Новаци-2.550 вработени, Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј-965 вработени, Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје-164 вработени и Дирекција-Скопје-251 вработени.

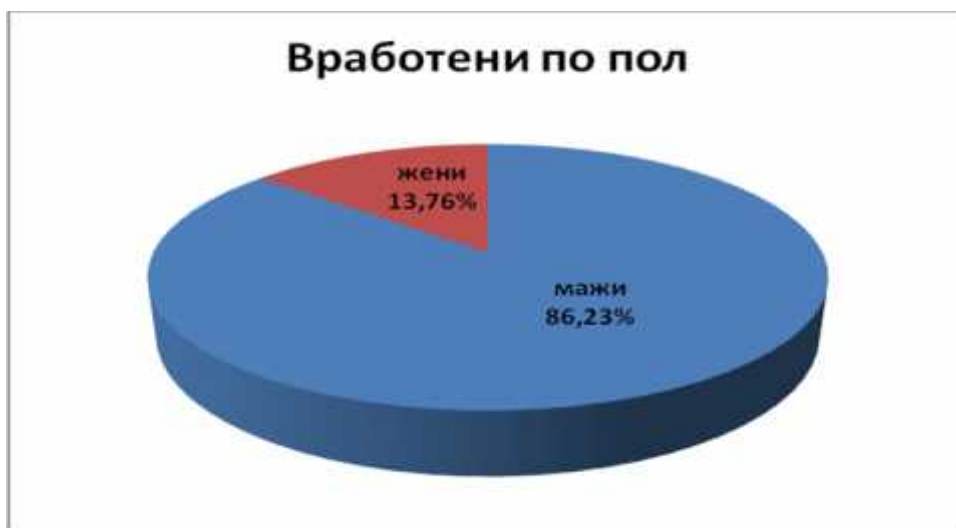
Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени или 46% се со IV степен средно училиште; 20% од вработените се со III степен средно училиште во занимање; 14% се со VII/1 степен или високо образование; 9% се ПК работници со II степен; 5% се со I степен неквалификувани вработени; 3% се со VI степен вишо образование; 2% се со V степен високо квалификувани работници; 2% се со VII/2 степен магистри и речиси 0,2% од вработените во друштвото се со VIII степен доктори на науки.

Според возраста најголемиот процент на вработени односно 35% се на возраст од 46-55 години; 28% се на возраст од 56-64 години; 23% се на возраст од 36-45 години; 11% се на возраст од 26-35 години; 2% се на возраст над 64 години и 1,1% од вработените се на возраст до 25 години.

Според половата структура во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје најголемиот број или 4.052 вработени односно 86, 23% се мажи и 647 или 13,76% се жени.

Бројот на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, заклучно со 31.12.2020 година според национална структура е следен:

-Во Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар, од вкупно 333 вработени, 70 % се Македонци, 24,9 % се Албанци, 3,6% се Турци и 1,5% се Роми.

-Во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга, од вкупно 228 вработени, 69,3% се Македонци, 14,9% се Албанци, 0,9% се Срби, 5,3% се Турци, 1,8% се Роми, 3,9% се Власи и 3,9% се од друга националност.

-Во Подружница ХЕЦ ТИКВЕШ Кавадарци, од вкупно 99 вработени, 98% се Македонци, 1% се Срби и 1% се Турци.

-Во Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје, од вкупно 109 вработени, 90,8% се Македонци и 8,3% се Албанци.

-Во Подружница РЕК БИТОЛА Новаци, од вкупно 2.550 вработени, 94% се Македонци, 3,3% се Албанци, 0,5% се Срби, 0,8% се Турци, 0,2% се Роми, 0,8% се Власи и 0,4% се од друга националност.

-Во Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј, од вкупно 965 вработени, 63,4% се Македонци, 31,3% се Албанци, 0,3% се Срби, 3,6% се Турци, 1,1% се Роми, 0,1% се Власи и 0,1% се од друга националност.

-Во Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје од вкупно 164 вработени, 76,8% се Македонци, 16,5% се Албанци, 4,3% се Срби, 0,6% се Турци, 0,6% се Роми и 1,2% се Власи.

-Во Дирекција Скопје од вкупно 251 вработени, 85,3% се Македонци, 9,6% се Албанци, 1,2% се Срби, 0,4% се Турци, 1,6% се Власи и 2% од вработените се од друга националност.

Човечки ресурси

Во Дирекција во периодот од 01.01.-31.12.2020 година, 3 работници се распределени во Дирекција од друга Подружница, 24 работници се нововработени по јавен оглас, 6 работници се распоредени од Дирекција во Подружница, на 2 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, на 1 работник му мируваат договорните права и обврски од работен однос (пратеник во Собранието на РСМ), 2 работници заминале од Дирекција со барање на отказ, додека на 2 работници Друштвото им дало отказ.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2020-31.12.2020 во АД ЕСМ-Дирекција заведени се 28 нови судски предмети. Побарувањата на АД ЕСМ изнесуваат 33.807.384,00 додека побарувањата кон друштвото изнесуваат 140.882.380,00 денари.

Подружница ХЕС Маврово – Гостивар

Човечки ресурси

Во Подружница ХЕС Маврово-Гостивар во текот на 2020 година, 3 работници се распределени во Подружницата од друга Подружница, 40 работници се нововработени по јавен оглас, на 12 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 5 работници починале, додека на 1 работник Друштвото му дало отказ.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2020-31.12.2020 година, во оваа Подружница нема нови судски предмети.

Подружница ХЕС Црн Дрим – Струга

Човечки ресурси

Во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга во текот на оваа година 1 работник е распределен во Подружницата од друга Подружница, 19 работници се нововработени по јавен оглас, на 3 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 1 работник починал.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2020-31.12.2020 година, во оваа Подружница нема нови судски предмети.

Подружница ХЕЦ Тиквеш – Кавадарци

Човечки ресурси

Во периодот од 01.01.2020 година до 31.12.2020 година во Подружница ХЕЦ Тиквеш бројот на новопримени вработени по јавен оглас е 10 работници, на 2 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија. додека на 1 работник Друштвото му дало отказ.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2020-31.12.2020 година, во оваа Подружница нема нови судски предмети.

Подружница ХЕС Треска – Скопје

Човечки ресурси

Во текот на оваа година во Подружница ХЕС Треска- Скопје бројот на новопримени вработени по јавен оглас е 8 работници, додека на 2 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2020-31.12.2020 година, во оваа Подружница нема нови судски предмети.

Подружница РЕК Битола – Новаци

Човечки ресурси

Во Подружница РЕК БИТОЛА-Новаци во текот на оваа година 2 работници се распоредени од Подружницата во друга Подружница, на 134 работници им престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 18 работници починале, 1 работник заминал од Друштвото со барање на отказ, на 4 работници друштвото му дало отказ, на 2 работници им престанал работниот однос по други основи, додека 270 лица се ангажирани преку Агенција за привремени вработувања.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2020-31.12.2020 година во оваа Подружница заведени се 33 нови судски предмети и тоа во сите АД ЕСМ се јавува како тужена страна а побарувањата коишто ги имаат тужителите кон АД ЕСМ по овие предмети изнесуваат 3.998.120,00 денари.

Подружница РЕК Осломеј – Осломеј

Човечки ресурси

Во текот на 2020 година во Подружница РЕК Осломеј- Осломеј, 5 работници се распоредени од друга Подружница во Подружницата, 109 работници се новопримени по јавен оглас, 1 работник е распореден од Подружницата во друга Подружница, на 18 работници му престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, 5 работници починале, 1 работник си заминал од Друштвото со барање на отказ, на 1 работник му престанал работниот однос по други основи, додека преку Агенција за привремени вработувања ангажирани се 96 лица.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.10.2020-31.12.2020 година во оваа Подружница заведен е 1 нов судски предмет со што побарувањата кон друштвото изнесуваат 15.257,00 денари.

Подружница Енергетика – Скопје

Човечки ресурси

Во текот на 2020 година во Подружница Енергетика-Скопје 2 работници се распоредени во Подружницата од друга Подружница, 24 работници се новопримени по јавен оглас, 1 работник е новопримен по судска пресуда, 1 работник е новопримен по други основи, 5 работници се распоредени од Подружницата во други подружници, на 8 работници им престанал работниот однос со исполнување на условот за пензија, 1 работник заминал од Друштвото со барање на отказ, на 2 работници Друштвото им дало отказ, додека преку Агенција за привремени вработувања се ангажирани 10 работници.

Судски и извршни постапки

Во периодот од 01.01.2020-31.12.2020 година во оваа Подружница заведени се 323 нови предмети (кои се во најголем дел платни налози) и во сите АД ЕСМ се јавува како тужител, со што побарувањата на друштвото изнесуваат 3.668.603,00 денари. Во текот на оваа година, завршени се 217 предмети и сите се во корист на АД ЕСМ, со наплатен износ од 1.316.427,00 денари.

СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ

1. ОСТВАРЕН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

Финансиската слика на компанијата во периодот 01.01.2020 – 31.12.2020 во споредба со планот за 2020 и остварувањата за истиот период 2019 е следна:

А. БИЛАНС НА УСПЕХ

Во 000 денари

ОПИС	01.01.19- 31.12.19	План 01.01.20- 31.12.20	01.01.20- 31.12.2020	01.01.20- 31.12.2020 во 000 евра	2020/ 2019	2020/ 2020 План
Оперативни приходи	12.680.757	13.430.055	11.984.729	194.874	-5,49	-10,76
- Процент на пораст		-10,76%	-5,49%			
Трошоци на продадени производи	(5.310.837)	(5.886.962)	(5.648.910)	(91.852)	6,37	-4,04
Бруто профит	7.369.919	7.543.092	6.335.819	103.021	-14,03	-16,01
Општи, продажни и административни трошоци	(4.665.183)	(4.944.092)	(4.768.933)	(77.544)	2,22	-3,54
EBITDA	2.704.736	2.599.001	1.566.887	25.478	-42,07	-39,71
Финансиски приходи/трошоци	(83.129)	(62.705)	(86.145)	(1.401)	3,63	37,38
Оперативен профит /загуба	2.621.607	2.536.295	1.480.741	24.077	-43,52	-41,62
EBIT	276.469	191.509	(946.956)	(15.398)	-442,52	-594,47
Амортизација	(2.428.267)	(2.407.491)	(2.513.842)	(40.875)	3,52	4,42
Вонредни приходи	-	-	-	-	0,00	0,00
Профит/ загуба пред оданочување	193.340	128.804	(1.033.101)	(16.798)	-634,34	-902,07
Данок	-	97.254	-	-		-100,00
Нето профит / загуба	193.340	31.550	(1.033.101)	(16.798)	-634,34	-3.374,53

I. Структура на приходи

Вкупните приходи без финансиските приходи за период 01.01.2020– 31.12.2020 година се намалени за -5,49% односно - 696.027 илјади денари во споредба со истиот период минатата година. Намалувањето се должи пред се поради намалување на приходите од продажба за - 11,18 % односно -1.369.771 илјади денари заради помалото производство на електрична енергија. За разлика од приходите од продажба останатите приходи се зголемени за 159,01 % односно 673.744 илјади денари поради приходување на реализираната рекултивација и анулирање на дел од долгогодишните резервирања за рекултивација во рудниците во РЕК Битола и РЕК Осломеј во периодот од 2012 до 2020 година за 845.321 илјади денари, приходи од Владата на Република Северна Македонија по основ Административната програма – субвенции и трансфери во висина од 61.000 илјади денари, како и повеќе приходи од штети оваа година за 11.205 илјади денари.

Како што веќе напоменавме погоре во текстот, остварените оперативни приходи, во износ од 11.984.729 илјади денари, се намалени за -5,49% во однос на истиот период минатата година кога изнесувале 12.680.757 илјади денари, а се намалени за -10,76 % во однос на планираните. Нивната структура е дадена во прилог:

Во 000 денари

Оперативни приходи	01.01.19 – 31.12.19	План 01.01.20 – 31.12.20	01.01.20 – 31.12.20	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Приходи од продажба	12.257.043	13.195.127	10.887.272	-11,18	-17,49
Останати приходи *	423.714	234.928	1.097.457	159,01	367,15
Капитализирано сопствено производство и услуги	0	0	0	0	0
Вкупно	12.680.757	13.430.055	11.984.729	-5,49	-10,76

* Останатите приходи се зголемени поради приходување на реализираната рекултивација и анулирање на дел од долгогодишните резервирања за рекултивација во рудниците во РЕК Битола и РЕК Осломеј за 845.321 илјади денари, приходи од Владата на Република Северна Македонија за санација на Управната зграда на АД ЕСМ во висина од 61.000 илјади денари, како и повеќе приходи од штети оваа година за 11.205 илјади денари.

1.1. **Приходите од продажба** се 90,84% од вкупните приходи и бележат намалување во однос на анализираниот период 2019 година за -11,18% додека во однос на планот се намалени за -17,49%. Структурата на приходите од продажба за последните две години е следна:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2019 - 31.12.2019	План 01.01.20- 31.12.202 0	01.01.20- 31.12.202 0	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Приходи од продажба на добра - основна дејност *	8.856.697	8.077.119	8.174.785	-7,70%	1,21%
Приход од сопствена потрошувачка – електрич. енергија	973.933	998.312	833.806	-14,39%	-16,48%
Приходи од системски услуги на еес	938.061	938.061	1.189.556	26,81%	26,81%
Приходи од продажба на вишок на електрична енергија	1.142.108	2.691.393	393.630	-65,53%	-85,37%
Ост.приход продажба-топлинска енергија-Енергетика **	128.621	75.000	127.800	-0,64%	70,40%
Ост.прих.продажба-електрична енергија-Енергетика***	115.842	74.161	82.192	-29,05%	10,83%
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани субјекти ****	4.924	54.327	28.394	476,63%	-47,73%
Останати приходи *****	96.856	286.755	57.109	-41,04%	-80,08%
Вкупно	12.257.043	13.195.127	10.887.272	-11,18%	-17,49%

* Приходот од основна дејност е намален поради намаленото производство на електрична енергија.

** Приходот од испорака на топлинска енергија е минимално намален во споредба со минатата година.

*** Намалувањето е резултат на намалена потрошувачка од корисниците на електрична енергија.

**** Овие приходи се резултат на интерни пресметки помеѓу подружниците и немаат никаков ефект на Крајниот резултат бидејќи во една подружница се јавуваат како приход а во друга како расход.

***** Ова намалување се должи на намалениот приход од бонус од осигурување за - 26.821 илјади денари и намалениот приход од сопствена потрошувачка на електрична енергија во Подружница Енергетика за - 11.107 илјади денари.

Во текот на 2020 година поради либерализацијата на пазарот се зголеми цената на електричната енергија на АД ЕСМ Скопје за 12,82% (старата цена беше 2,1218 денари за kWh, додека новата 2,3938 денари за kWh), а официјалното зголемување на цената почна да се применува од 01 Јули 2020 година. Покрај зголемување на цената приходот од продажба бележи намалување поради намаленото производство на електрична енергија кое е прикажано во табелата подолу:

Во GWh

Производство	01.01. - 31.12.2019	% Учество	План 01.01.- 31.12.2020	% Учество	01.01. - 31.12.2020	% Учество	2020/2019	2020/План 2020
Термоелектрани	3.253	76,87%	3.293	73,65%	2.522	70,26%	-22,46%	-23,42%
Битола 1	1.067	25,21%	1.098	24,55%	821	22,88%	-23,02%	-25,20%
Битола 2	946	22,34%	1.098	24,55%	829	23,10%	-12,30%	-24,48%
Битола 3	1.139	26,91%	878	19,64%	734	20,44%	-35,55%	-16,45%
Осломеј	88	2,07%	151	3,38%	87	2,43%	-0,54%	-42,33%
Енергетика	14	0,33%	68	1,52%	51	1,41%	263,21%	-25,25%
Хидроелектрани	877	20,73%	1.083	24,22%	951	26,49%	8,44%	-12,18%
Вруток	344	8,12%	249	5,58%	308	8,59%	-10,31%	23,61%
Равен	41	0,97%	30	0,67%	36	1,00%	-12,55%	19,54%
Врбен	34	0,79%	32	0,71%	31	0,87%	-6,31%	-1,13%
Шпилје	172	4,06%	292	6,53%	204	5,67%	18,59%	-30,25%
Глобочица	112	2,65%	187	4,18%	137	3,81%	22,02%	-26,84%
Тиквеш	67	1,58%	143	3,19%	98	2,73%	46,36%	-31,39%
Козјак	73	1,72%	103	2,31%	95	2,66%	31,06%	-7,50%
Света Петка	35	0,83%	47	1,05%	42	1,16%	18,20%	-10,91%
Ветерен парк Богданци	102	2,41%	96	2,14%	117	3,25%	14,56%	22,07%
ВКУПНО	4.232	100,00%	4.472	100,00%	3.590	100,00%	-15,16%	-19,72%

Од погореизнесеното можеме да заклучиме дека намалувањето на вкупното производство од - 642 GWh за период Јануари - Декември 2020 година во однос на 2019 година е резултат на намаленото производство на термоцентралите за -22,46%, односно термоцентралите помалку произвеле -730 GWh, додека хидроцентралите произвеле за 8,44% повеќе киловат часови односно 74GWh повеќе, додека ветерен парк Богданци произвел повеќе за 14,56% односно 15 GWh.

АД ЕСМ како производител на електрична енергија, најголем дел од енергијата што ја произведува е за задоволување на потребите на тарифните потрошувачи и евентуалните вишоци ги продава на пазар доколку истиот има поволна цена. Covid кризата доведе до намалување на потребите за електрична енергија на потрошувачите и од таа причина цената на електрична енергија на европските берзи во одредени периоди беше многу пониска од нашата производна цена. Продажната цена на електрична енергија за 100% од потребите на тарифните потрошувачи беше релативно ниска (34,5 Eur/MWh) и влијаеше на намалување на остварените приходи на АД ЕСМ за 10,5 милиони евра во првата половина од 2020, односно 8,5 милиони евра во втората половина од 2019.

1.2 Структурата на **Останатите приходи** кои се зголемени за 159,01% во однос на истиот период минатата година е следна:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2019- 31.12.2019	План 01.01.20- 31.12.2020	01.01.20- 31.12.2020	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Приходи од наплатени штети *	27.361	71.138	38.567	40,95%	-45,79%
Останати неспомнати делови приходи за превоз од вработени **	3.051	8.819	1.533	-49,74%	-82,61%
Наплатени приходи од поранешни години	1.301	1.880	3.582	175,43%	90,56%
Останато ***	392.000	153.091	1.053.775	168,82%	588,33%
Вкупно	423.714	234.928	1.097.457	159,01%	367,15%

* Приходот од наплатени штети е зголемен за 11.205 илјади денари поради зголемениот број штети оваа година во однос на минатата година.

** Приходот за превозот од вработени е намален поради намалениот број на вработени на кои им се одбиваат парични средства од плата за превоз од дома до работа и обратно.

*** Останатите приходи се зголемени поради анулирање на долгогодишните резервирања за рекултивација на рудниците во РЕК Битола и РЕК Осломеј за 845.321 илјади денари и приходи од субвенции и донации од Владата на Република Северна Македонија по основ на Административна програма во висина од 61.000 илјади денари. Во периодот од 2011 до 2020 година АД ЕСМ врши резервирање на трошоци за рекултивација врз основа на Информација за рекултивација на деградирано земјиште во РЕК Битола и РЕК Осломеј. Така во периодот од 2011 до 2020 година за рудниците во РЕК Битола е резервиран трошок во вкупен износ од 951.000.669,00 денари. Бидејќи рекултивацијата во рудниците се изведува периодично (дисконтинуирано) или во континуитет, со следење на рударските активности и технолошкиот процес, од економски и технички причини техничката рекултивација се ускладува со рударските работи на површинските копови, односно се изведува синхронизирано во содејство со работите на одлагање на откритката. Биолошката рекултивација ја следи динамиката на одлагање на откритката, односно формирањето на надворешните и внатрешните одлагалишта. Техничката рекултивација како дел од технолошкиот процес на одлагање откритка, со финансно обликување и нивелирање на површините од одлагалиштата и претходи на биолошката рекултивација и се изведува паралелно со процесот на одлагање во текот на целата година. Согласно Информацијата за рекултивација на деградирано земјиште во РЕ рудници РЕК Битола за периодот од 2012 до 2020 за рекултивација се реализирани трошоци во вкупен износ од 785.389.500,00 денари. Во РЕК Осломеј е резервиран трошок во вкупен износ од 71.502.568,00 денари, а согласно Информацијата за рекултивација на деградирано земјиште во рудниците во РЕК Осломеј за периодот од 2012 до 2020 за рекултивација се реализирани трошоци во вкупен износ од 59.931.594,00 денари. Согласно МСС 37 Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства – Резервирањата треба да бидат прегледани на крајот на секој период на известување и прилагодени за да ги одразат најдобрите тековни проценки. Доколку повеќе не е веројатно дека ќе бидат потребни одливи на ресурси во кои се вградени економски користи за подмирување на обврските тогаш резервирањата треба да бидат анулирани.

Според новите планови на ниво на компанијата на локацијата на дел од рудниците во РЕК Битола ќе се градат фотоволтаични центри со што всушност рекултивација на дел од земјиштето ќе се прави со нови инвестиции и содржини, а согласно меѓународните сметководствени стандарди (МСС 16 Недвижност, постројки и опрема) во набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата (инвестициите) се вклучуваат и трошоците за подготовка на просторот како и проценетите трошоци за демонтирање и отстранување на средството, како и обновување на просторот (реставрација), до степенот до кој тоа се признава како резерва според МСС 37 Резерви.

II. Структура на трошоци

При споредба на периодот Јануари - Декември 2020/2019 година забележуваме дека има зголемување на вкупните трошоци од работењето за 3,89% односно 489.136 илјади денари во услови кога вкупниот приходот е намален за -5,78%, додека споредено со планираните трошоци има намалување од -2,30%. Како што може да се види подолу од Табелата кај некои Подружниците има зголемување додека кај други намалување на трошоците. Најголемо вредносно зголемување од 375.756 илјади денари е кај Дирекцијата на АД ЕСМ пред се поради набавката на електрична енергија во вредност од 605.175 илјади денари. Кај Подружница Енергетика зголемувањето е поради зголемената потрошувачка на гас за 135.842 илјади денари. Додека најголемо вредносно намалување на трошоците има во Рек Битола за -1,10% односно - 87.747 илјади денари пред се поради намалувањето на трошокот за откоп на јаглен и јаловина за -186.014 илјади денари, намалена сопствена потрошувачка на електрична енергија за -151.252 илјади денари и намалување на залиха на недовршеното производство (јаглен) за -132.930 илјади денари.

Во 000 денари					
Трошоци по подружници	01.01.2019-31.12.2019	План 01.01.20-31.12.2020	01.01.20-31.12.2020	2020/2019	2020/2020 П
Дирекција	1.161.700	1.304.523	1.537.456	32, 35	17,86
ХЕС Маврово	519.663	624.453	522.668	0, 58	-16,30
ХЕС Црн Дрим	350.042	398.518	307.735	12, 09	-22,78
ХЕЦ Тиквеш	135.095	174.494	135.765	0, 50	-22,20
РЕК Битола	7.980.566	7.933.270	7.892.819	-1, 10	-0,51
РЕК Осломеј	1.306.455	1.631.080	1.383.952	5, 93	-15,15
ХЕЦ Треска	625.769	643.179	627.862	0, 33	-2,38
Енергетика	480.104	646.120	640.274	33, 36	-0,90
Вкупно трошоци АД ЕСМ	12.559.395	13.355.636	13.048.530	3,89	-2,30
Вкупен приход АД ЕСМ	12.752.735	13.484.440	12.015.429	-5,78	-10,89

За период 01.01.-31.12.2020 година во однос на истиот период минатата година има зголемување на вкупните трошоци од 489.136 илјади денари што во најголема мера се должи на зголемена набавка на електрична енергија за 603.121.илјади денари, зголемен потрошен мазут за 194.195 илјади денари, зголемен трошок за гас за 135.842 илјади денари, зголемена амортизација за 85.575 илјади денари и друго.

Анализата на трошоците е дадена во прилог.

II.1 Трошоците на продадени производи се однесуваат на следните ставки:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2019-31.12.2019	План 01.01.20 - 31.12.2020	01.01.20-31.12.2020	2020/2019	2020/2020 П
Трошоци за сировини и други материјали	2.638.526	3.105.096	2.907.241	10,18%	-6,37%
Набавна вредност на продадени стоки	2.054	451.700	605.175	29362,05%	33,98%
Услуги со карактер на материјални трошоци	2.361.451	2.720.147	2.111.938	-10,57%	-22,36%
Промени во залихата	308.806	-389.981	24.555	-92,05%	-106,30%
Вкупно	5.310.837	5.886.962	5.648.910	6,37%	-4,04%

Од табелата може да се констатира дека овие трошоци бележат зголемување од 6,37% односно 338.073 илјади денари во споредба со истиот период минатата година пред се поради зголемување на трошоците за набавка на електрична енергија за 603.121 илјади денари, зголемување на трошоците за сировини и други материјали од 268.715 илјади денари поточно зголемен потрошен мазут за 194.195 илјади денари како и зголемен трошокот за гас во Подружница Енергетика за 135.842 илјади денари. Исто така за напомена е и намалувањето на трошокот за залиха на недовршеното производство (јаглен) во висина од -284.251 илјади денари. Има и намалување на услугите со карактер на материјални трошоци за -249.513 илјади денари заради

намалувањето на трошоците за откоп на јаглен и јаловина од -186.014 илјади денари и намалување на услугите за ремонт од -46.589 илјади денари.

Структурата на **трошоци за сировини и материјали** во износ од 2.907.241 илјади денари е следна:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2019- 31.12.2019	План 01.01.20- 31.12.2020	01.01.20- 31.12.2020	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Трошоци за сировини и материјали за производство	183.005	617.923	169.730	-7,25%	-72,53%
Потрошен јаглен за производство на ел.енергија	0	450.000	0	0,00%	-100,00%
Потрошена вода за производство на електрична енергија	132.500	129.819	132.426	-0,06%	2,01%
Потрошена врела вода за продажба	0	0	0	0,00%	0,00%
ХТЗ опрема во производство	4.588	5.119	2.257	-50,82%	-55,92%
Потрошен канцелариски материјал	4.344	5.906	3.460	-20,34%	-41,41%
Материјал за чистење и одржување	3.639	7.639	6.287	72,78%	-17,70%
Потрошени сировини и материјали за производство	37.934	19.441	25.300	-33,31%	30,14%
Трошоци за потрошена енергија за производство	1.802.534	1.868.193	1.977.931	9,73%	5,87%
Потрошена електрична енергија	14.688	15.004	9.492	-35,37%	-36,73%
Потрошена сопствена електрична енергија	985.041	1.017.312	844.233	-14,29%	-17,01%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и машини	46.205	69.344	35.987	-22,11%	-48,10%
Парно	2.392	3.350	3.404	42,29%	1,60%
Друг огревен материјал (гас за Енергетика)	240.284	301.000	376.125	56,53%	24,96%
Потрошено уље за постројки и опрема	22.318	50.154	28.504	27,72%	-43,17%
Потрошено уље за тешки моторни возила и градежни машини	2.990	3.164	2.081	-30,40%	-34,25%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	482.625	401.500	676.820	40,24%	68,57%
Потрошено дизел гориво за производство на ел.енергија	2.858	2.565	1.284	-55,06%	-49,93%
Останати трошоци за енергија за производство	3.135	4.800	0	100,00%	-100,00%
Трошоци за потрошена енергија за администрација	14.905	28.804	11.630	-21,97%	-59,62%
Потрошен гориво за моторни возила	14.905	28.721	11.616	-22,06%	-59,55%
Потрошено уље за моторни возила	0	83	14	0,00%	-83,35%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за производство	581.721	508.299	693.940	19,29%	36,52%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	581.446	505.999	693.903	19,34%	37,14%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување на возила	275	2.300	37	-86,62%	-98,40%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за администрација	34.014	15.755	27.799	-18,27%	76,44%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	34.014	15.755	27.799	-18,27%	76,44%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми за производство	19.518	58.411	22.652	16,06%	-61,22%
Трошоци за ситен инвентар за производство	8.552	13.959	15.569	82,05%	11,54%
Трошоци за авто гуми за градежни машини и тешки возила	555	1.089	1.007	81,38%	-7,49%
Трошоци за ЛЗС за производство	10.411	43.363	6.076	-41,64%	-85,99%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми(за админ)	2.828	7.712	3.560	25,86%	-53,85%
Трошоци за ситен инвентар	1	0	0	100,00%	0,00%
Трошоци за авто гуми за возила	2.827	7.712	3.560	25,92%	-53,85%
Вкупно	2.638.526	3.105.096	2.907.241	10,18%	-6,37%

- **Трошокот за ХТЗ опрема** за производство за период 01.01.-31.12.2020 е намален за -50,82% во споредба со истиот период минатата година или -2.332 илјади денари, бидејќи оваа опрема се требува на две години и во годината кога треба да се набавува овој трошок се зголемува.
- **Трошоците за материјали за чистење и одржување** бележат зголемување како резултат на требовање на материјалите во прирачни магацини, и понатаму истите се трошат согласно потребите, а во сметководствената евиденција се евидентираат како трошок во моментот на нивното требовање, додека во споредба со планот бележи намалување од -17,70%.
- **Сопствената потрошената електрична енергија** е намалена поради намаленото производство на електрична енергија во термоелектраните.
- **Трошокот за потрошен дизел гориво за производство на електрична енергија** е намален во анализираниот период за -55,06% (-1.574 илјади денари) и изнесува 1.284 илјади денари. Намалувањето е во РЕК Осломеј и се должи на помалку потрошено дизел гориво при покренување на термоелектраната.

Како позначајни ставки од претходната табела кои кај кои има поголеми промени се:

- **Потрошувачката на друг огревен материјал** се однесува на евиденцијата на гас за производство на топлинска енергија во Подружница Енергетика и е зголемен за 56,53 % односно 135.842 илјади денари во однос на истиот период минатата година. Испораката на топлинска енергија е поврзана со надворешните температури и се врши согласно температурен дијаграм. Во Q1 2020 година поради пониските температури беа испорачани поголеми количини на топлинска енергија за што беа потрошени и поголеми количини на гас. Да напоменеме дека во 2020 година се произведуваше и електрична енергија при што работеше и турбогенераторската постројка TG1 и беа произведени 50.750 MWh односно 36.778 MWh повеќе од истиот период минатата година.
- **Потрошените резервни делови и материјали за одржување** се зголемени за 112.456 илјади денари или 19,34% во однос на истиот период минатата година. Ова зголемување се должи пред се поради повеќе потрошените резервни делови и материјали за тековно одржување на постројките во РЕК Битола за 106.837 илјади денари во споредба со истиот период минатата година.
- **Потрошен мазут за производство на електрична енергија** – вредносно е зголемен за 40,24% односно 194.195 илјади денари во однос на 2019. Од подолу приложената табела може да се констатира дека за период 01.01.-31.12.2020 година во РЕК Осломеј потрошувачката на мазут вредносно е зголемена за 58,54% додека количински потрошувачката на мазут е зголемена за 60,68% во однос на истиот период минатата година но е произведено помалку 1 GWh, а во РЕК Битола потрошувачката на мазут вредносно е зголемена за 32,91% додека количински потрошувачката на мазут е зголемена за 55,68% во однос на истиот период минатата година, додека се произведени помалку - 767 GWh односно:

Потрошен мазут		01.01-31.12.2019	%	01.01-31.12.2020	%	2020/2019
МКД	РЕК Битола	344.637	71,41%	458.048	67,68%	32,91%
	РЕК Осломеј	137.989	28,59%	218.772	32,32%	58,54%
Вкупно потрошен мазут во МКД		482.625	100,00%	676.820	100,00%	40,24%
Тони	РЕК Битола	12.037	70,51%	18.739	69,85%	55,68%
	РЕК Осломеј	5.035	29,49%	8.090	30,15%	60,68%
Вкупно потрошен мазут во тони		17.072	100,00%	26.829	100,00%	57,15%
Произведени во GWh Рек Битола		3.151		2.384		-24,33%
Произведени во GWh Рек Осломеј		88		87		-0,54%
Мазут/GWh Рек Битола		3,82		7,86		105,74%
Мазут/GWh Рек Осломеј		57,43		92,77		61,55%

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за сировини и материјали како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.- 31.12.2019	%	01.01.- 31.12.2020	%	2020/2019
Потрошена сопствена електрична енергија	985.041	7,72%	844.233	7,03%	-14,29%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и градежни машини	46.205	0,36%	35.987	0,30%	-22,11%
Друг огревен материјал	240.284	1,88%	376.125	3,13%	56,53%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	482.625	3,78%	676.820	5,63%	40,24%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	581.446	4,56%	693.903	5,78%	19,34%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување администрација	34.014	0,27%	27.799	0,23%	-18,27%
Останати трошоци за сировини и материјали	268.911	2,11%	252.373	2,10%	-6,15%
Вкупно трошоци за сировини и материјали	2.638.526	20,69%	2.907.241	24,20%	10,18%
Вкупно остварени приходи	12.752.735	100,00%	12.015.429	100,00%	-5,78%

Од погоре презентираното заклучуваме дека за периодот 01.01.-31.12.2020 година поголемите трошоци со поголем процент учествуваат во вкупниот приход односно вкупните трошоци за сировини и материјали учествуваат со поголем процент во вкупниот приход.

Структурата на ставката услуги со карактер на материјални трошоци е прикажана во следната табела:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2019- 31.12.2019	План 01.01.20- 31.12.2020	01.01.20- 31.12.2020	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Транспортни услуги	68.909	78.697	53.995	-21,64%	-31,39%
Транспортни услуги во јавен сообраќај во земјата	1.385	1.785	382	-72,41%	-78,59%
Трошоци за услуги на пренос, претовар и истовар	25	200	2	-94,00%	-99,25%
Услуги за превоз на вработени	5.668	5.213	5.638	-0,53%	8,16%
Трошоци за пренесена електрична енергија	61.831	71.500	47.973	-22,41%	-32,91%
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	10.573	13.399	5.572	-47,30%	-58,41%
Трошоци на поштенски услуги во земјата	969	872	850	-12,22%	-2,42%
Трошоци за поштенски услуги во странство	50	57	0	-100,00%	-100,00%
Трошоци за фиксни телефони	2.190	2.593	2.411	10,10%	-7,00%
Трошоци за мобилни телефони	1.609	1.608	1.544	-4,06%	-4,00%
Трошоци за интернет услуги	5.755	8.270	767	-86,68%	-90,73%
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	27.821	82.370	26.847	-3,50%	-67,41%
Услуги за изработка, доработка на производи	27.821	82.370	26.847	-3,50%	-67,41%
Услуги за одржување и заштита	2.076.655	2.385.852	1.868.909	-10,00%	-21,67%
Услуги за одржување (ремонтни активности)	158.419	500.831	111.830	-29,41%	-77,67%
Услуги за одржување на средствата за заштита на работа	514	928	345	-32,96%	-62,84%
Услуги за одржување на ситен инвентар и амбалажа	2	108	10	472,25%	-90,82%
Услуги за одржување хигиена во просториите	1.203	1.350	811	-32,58%	-39,89%
Услуги за тековно одржување	427.428	513.902	452.322	5,82%	-11,98%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	1.481.662	1.350.100	1.295.649	-12,55%	-4,03%
Услуги за одржување на тешки моторни возила	1.411	7.901	2.482	75,91%	-68,58%
Услуги за одржување на лесни моторни возила	5.971	10.136	5.416	-9,28%	-46,56%
Други услуги за одржување	44	597	43	-1,35%	-92,72%
Наемнини-лизинг	3.603	4.134	3.556	-1,29%	-13,97%
Наем за недвижности во земјата	3.575	3.675	3.505	-1,96%	-4,61%
Наем од граѓани	0	450	0	0,00%	-100,00%
Останат наем	27	9	51	86,83%	477,66%
Комунални услуги	36.369	41.876	35.911	-1,26%	-14,25%
Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунален смет)	36.369	41.876	35.911	-1,26%	-14,25%
Трошоци за истражување и развој	24.307	64.544	4.553	-81,27%	-92,95%
Трошоци за услугите за тековните потреби на научно истр.	24.307	64.544	4.553	-81,27%	-92,95%
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саем	163	157	106	-35,36%	-32,70%
Трошоци за промоција, пропаганда и реклама во земјата	163	157	106	-35,36%	-32,70%
Останати услуги	113.052	49.118	112.490	-0,50%	129,02%
Трошоци за услуги за заштита на работната средина	4.214	13.561	7.822	85,61%	-42,32%
Надомест за користење на јавни складови	81	657	8	-90,24%	-98,79%
Надомест за автопати, патарина и паркинг	1.673	1.669	1.457	-12,90%	-12,70%
Услуга за функционалност на уред ГПС	0	0	0	0,00%	0,00%
Надомест за технички преглед при регистрација на возила	910	878	1.156	27,00%	31,67%
Трошоци за здравствени прегледи на работниците	9.761	15.357	5.901	-39,55%	-61,58%
Трошоци за системски услуги	93.386	0	95.639	2,41%	0,00%
Други материјални услуги	3.028	16.997	508	-83,22%	-97,01%
Вкупно	2.361.451	2.720.147	2.111.938	-10,57%	-22,36%

Како позначајни ставки од претходната табела кои имаат поголеми промени се:

- **Услугите за одржување односно ремонтите активности** за анализираниот период оваа година се намалени за - 29,41% односно -46.589 илјади денари во однос на истиот период минатата година. Тие во поголем дел се однесуваат на РЕК Битола за специјализирана работна рака за ремонтни активности на Блок I и Блок III, и тоа: Браварски работи на арматура и брусене на вентили со сопствена машина, браварско-заварувачки работи на арматура, цевководи и заварување, ревизија на потпорно-обесувачки систем на цевководи и термичка обработка на заварени споеви.

- **Услугите за тековно одржување** за период 01.01.-31.12.2020 година покажуваат зголемување од 24.894 илјади денари или 5,82% во однос на истиот период минатата година. Најголемо зголемување има во Дирекција од 28.676 илјади денари за сервисирање на ветерен парк Богданци согласно договорот. Додека во Рек Осломеј се зголемени трошоците за производни услуги од градежна механизација за 15.692 илјади денари и услуги од работници од надворешни фирми се зголемени за 5.872 илјади денари.

Услугите од механизација во Рек Битола опфаќаат ангажирана механизација, и тоа: камион со волумен на сандакот од мин.14 м3 за ПЕ-ТЕ, градежна машина KOMATSU 155 AX булдожер гасеничар со снага на мотор од 200-350 KW, скип со снага на мотор поголема од 40 KW, товарно возило MAN 4x4 со вградена телескопска дигалка, товарно возило MERCEDES Atego 4x4 со вградена телескопска дигалка, цистерна за вода со волумен мин.8 м3 со пумпа за распрскување, автодигалка од 13 до 25 т., утоварна лопата – гасеничар со зафатнина на корпа мин. 4 м3, и др.

- **Трошоците за откоп на јаглен и јаловина** за период 01.01.-31.12.2020 година се во износ од 1.295.649 илјади денари и се намалени за – 186.014 илјади денари или – 12,55% во однос на истиот период минатата година додека во однос на планот исто така се намалени за – 4,03%. Намалувањето на трошоците се должи пред сè на:

1. Трошоците кои опфаќаат ископ, транспорт, одлагање и разатирање на јаловина на далечина од 1.500-3.000 метри за период 01.01.-31.12.2020 година се илјади денари и се намалени за - 158.195 илјади денари или - 40,08%.

2. Трошоците за ангажираната дисконтинуирана механизација од надворешни фирми за период 01.01.-31.12.2020 година се остварени во износ од 638.300 илјади денари и бележат зголемување од 21.499 илјади денари односно 3,49% во однос на истиот период 2019 година и истите се однесуваат на ангажирање на услуги од градежни машини заради создавање на услов за формирање на нови траси и објекти за одводнување како и создавање поволни услови за работа на рудникот. Потребата од ангажирање на механизација од надворешни фирми се јавува како резултат на недостатокот на сопствена механизација.

3. Трошоците за ископ и транспорт на јаглен во кило џули за период 01.01.-31.12.2020 година се 420.830 илјади денари и бележат намалување од - 49.318 илјади денари или - 10,49% во однос на истиот период минатата година. Произведени се 4.325.680 тони јаглен односно за - 11,35% помалку во однос на истиот период од 2019 година кога се произведени 4.879.650 тони јаглен. Произведениот јаглен во Р.Суводол претставува 85,29% од вкупното производство на јаглен.

- **Трошоците за услугите за тековните потреби на научно истражување** во периодот 01.01.2020 -31.12.2020 година во однос на истиот период 2019 година се намалени за -81,27% односно - 19.754 илјади денари. Тие во поголем дел се состојат од изработка на геодетски елаборати за геодетски работи за посебни намени, пример на објекти во функција на запишување, како и испитувања на транспортни траки.

- **Трошоците за здравствени прегледи** на работниците се намалени за - 39,55% и изнесуваат 5.901 илјади денари. Здравствените прегледи се реализираат во зависност од можностите на Економскиот оператор кој ја дава услугата, како и од можностите да се ослободат работниците за таа намена без да трпи производниот процес. Согласно законските прописи здравствен преглед се врши на секои 2 години и затоа е можно динамиката на прегледите да е различна во одделни периоди или години.

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за услуги како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.- 31.12.2019	%	01.01.- 31.12.2020	%	2020/2019
Услуги за тековно одржување	427.428	3,35%	452.322	3,76%	5,82%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	1.481.662	11,62%	1.295.649	10,78%	-12,55%
Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунални услуги)	36.369	0,29%	35.911	0,30%	-1,26%
Трошоци за системски услуги	93.386	0,73%	95.639	0,80%	2,41%
Останати услуги	322.606	2,53%	232.418	1,93%	-27,96%
Вкупно услуги со карактер на материјални трошоци	2.361.451	18,52%	2.111.938	17,58%	-10,57%
Вкупен приход	12.752.735	100,00%	12.015.429	100,00%	-5,78%

II.2 Општи продажни и административни трошоци се однесуваат на:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2019- 31.12.2019	План 01.01.20-31.12.2020	01.01.20- 31.12.2020	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Трошоци за вработени	3.520.341	4.030.349	3.843.304	9,17%	-4,64%
Вредносно усогласување на средствата	442	0	1.999	351,95%	0,00%
Резервирање на трошоци и ризици	188.672	80.850	157.238	-16,66%	94,48%
Останати расходи од работењето	955.727	832.893	766.392	-19,81%	-7,98%
Вкупно	4.665.183	4.944.092	4.768.933	2,22%	-3,54%

Трошоци за вработени:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2019- 31.12.2019	План 01.01.20 – 31.12.2020	01.01.20- 31.12.2020	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Плата и надоместоци од плата – бруто *	3.310.291	3.726.677	3.548.530	7,20%	-4,78%
Останати трошоци за вработените	151.509	164.143	171.897	13,46%	4,72%
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	10.058	8.228	3.527	-64,93%	-57,13%
Надомест на трошоците на вработените и подароци	32.235	111.388	103.597	221,38%	-6,99%
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици на работници од процес при работа	16.248	19.914	15.753	-3,05%	-20,90%
Вкупно трошоци за вработени	3.520.341	4.030.349	3.843.304	9,17%	-4,64%

* Во износот на плата и надоместоците од плата содржани се и платите на сите членови на Управен одбор на АД ЕСМ кои се вработени во друштвото и имаат склучено менаџерски договори. Согласно член 384 став 7 од Законот за Трговски друштва бруто примањата за 2020 година на членовите на Управниот одбор се: Васко Ковачевски бруто примања од 1.883.786 денари, Марјанчо Николов со бруто примања од 1.342.123 денари, Добрила Стефаноска со бруто примања од 1.451.721 денари, Ѓорѓи Михаилов со бруто примања од 1.279.432 денари, Благојче Трповски со бруто примања од 1.410.656 денари, Фатмир Лимани со бруто примања од 1.519.834 денари и Благој Гајдарџиски со бруто примања од 1.397.790 денари. Бруто примањата на членовите на Надзорен Одбор за 2020 година се: Верица Узунова со бруто примања од 173.670 денари, Слагана Богдановиќ со бруто примања од 14.000 денари, Златко Петрески со бруто примања од 144.000 денари, Љубчо Кижевски со бруто примања од 1.434.010 денари, Сашо Додовски со бруто примања од 163.453 денари, Фросина Крстевска со бруто примања од 157.988 денари и Игор Петков со 160.873 денари.

Просечниот број на вработени со Декември 2020 година изнесува 4.802 вработени, додека минатата година со Декември биле просечно вработени 4.690 лица. Трошоците за плата и надоместоци од плата – бруто во 2020 се зголемени за 238.240 илјади денари во споредба со 2019. Останатите трошоци за вработените се зголемени за 20.387 илјади денари поради зголемување на регресот за годишен одмор за 17.937 илјади денари. Надомест на трошоците на вработените и подароци е зголемен за 71.362 илјади денари бидејќи трошокот за исхрана на вработените во тек на работа е зголемен за 57.361 илјади денари како и трошокот за сместување и исхрана на терен е зголемен за 13.962 илјади денари.

Останати расходи од работењето се однесува на:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.19- 31.12.19	План 01.01.20 - 31.12.20 20	01.01.20- 31.12.2020	2020/ 2019	2020/ 2020 П
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	1.167	982	1.769	51,55%	80,17%
Трошоци за спонзорства и донации	142.197	71.530	56.707	-60,12%	-20,72%
Трошоци за спонзорство	5.614	3.540	3.020	-46,21%	-14,70%
Донации во земјата	17.583	18.990	5.687	-67,66%	-70,05%
Донации за синдикат	119.000	49.000	48.000	-59,66%	-2,04%
Донации за ДООЕЛ	0	0	0	0,00%	0,00%
Трошоци за репрезентација	6.332	6.067	6.732	6,32%	10,98%
Трошоци за репрезентација во земјата	1.168	962	596	-48,92%	-38,03%
Репрезентација - надворешни угостителски услуги	2.101	1.597	1.339	-36,27%	-16,18%
Репрезентација - кафе и сок	2.250	2.871	1.443	-35,85%	-49,74%
Трошоци за репрезентација - останато	814	636	3.354	311,91%	427,72%
Трошоци за осигурување	140.617	153.296	143.756	2,23%	-6,22%
Трошоци за осигурување на средства	135.633	149.242	139.858	3,11%	-6,29%
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици од трети лица	4.072	3.128	2.875	-29,39%	-8,06%
Трошоци за осигурување за возила-автоодговорност	912	926	1.023	12,24%	10,46%
Банкарски услуги и трошоци за платениот промет	4.157	4.362	3.594	-13,53%	-17,60%
Банкарски услуги и провизија	2.018	2.056	2.050	1,61%	-0,28%
Провизии и куртажа	1.815	2.006	1.420	-21,76%	-29,19%
Надомест на провизии за наплата на електрична енергија	324	300	124	-61,79%	-58,77%
Останати расходи од работење	661.257	596.656	553.833	-16,25%	-7,18%
Придонеси за бенифициран стаж	57.644	56.840	57.454	-0,33%	1,08%
Надомести за придонеси на Стопанската комора на РМ	5.691	5.717	5.962	4,76%	4,30%
Членарина на здруженија и трошоци за придонеси	7.337	7.652	6.776	-7,65%	-11,45%
Надомести за воден придонес	60.085	58.379	61.080	1,66%	4,63%
Останати даноци, придонеси, членарина и други давачки	26.370	21.284	21.272	-19,33%	-0,06%
Административни и судски такси	18.628	18.892	4.570	-75,47%	-75,81%
Консултантски, советодавни и сметководствени услуги	8.184	16.077	2.181	-73,35%	-86,43%
Адвокатски и нотарски услуги	60.660	28.656	88.741	46,29%	209,68%
Трошоци за привремени и повремени работи од агенции	205.990	267.747	210.760	2,32%	-21,28%
Интелектуални услуги	704	980	493	-30,05%	-49,72%
Останати нематеријални трошоци и услуги	9.437	32.559	8.789	-6,86%	-73,01%
Казни, пенали, надоместоци за штета и друго	927	882	1.105	19,17%	25,20%
Други дополнителни утврдени трошоци од минати години	46.139	280	1.791	-96,12%	539,49%
Останати неспомнати трошоци - расходи од работењето	3.595	0	13	-99,63%	0,00%
Расход од поранешми години - регрес за год. Одмор	187	4.711	0	-100,00%	-100,00%
Останато	149.678	76.001	82.845	-44,65%	9,01%
ВКУПНО	955.727	832.893	766.392	-19,81%	-7,98%

Дел од трошоците кои се зголемени се трошоците за репрезентација останато. Адвокатските и нотарските услуги се поголеми за 46,29% или 28.081 илјади денари и изнесуваат 88.741 илјади денари. Ова зголемување се должи пред се на трошоците во врска со спорот со Bilfinger Engineering & Technologies GmbH (Бабкок) во вкупен износ од 76.296 илјади денари.

Трошоци за привремени и повремени работи од агенции – овој трошок има зголемување од 2,32% односно 4.770 илјади денари за период 01.01.-31.12.2020 година во однос на истиот период минатата година. Структурата на овие трошоци е следна:

Во 000 денари			
OPIS	vrednost	vrednost	ИНД
Agencija za vrabotuvawe	2020	2019	2020/2019
1	2	3	4=2/3*100
REK BITOLA	148.701	105.843	40
Привремени и повремени работи од агенции	148.701	105.843	40
REK OSLOMEJ	46.656	44.997	4
Привремени и повремени работи од агенции	46.656	44.997	4
DIREKCIJA	6.132	20.380	-70
Привремени и повремени работи од агенции	6.132	20.380	-70
HES MAVROVO	884	13.858	-94
Привремени и повремени работи од агенции	884	13.858	-94
HES CRN DRIM	7.349	9.899	-26
Привремени и повремени работи од агенции	7.349	9.899	-26
HES TRESKA	193	3.992	-95
Привремени и повремени работи од агенции	193	3.992	-95
HES TIKVE[	0	485	-100
Привремени и повремени работи од агенции	0	485	-100
ENERGETIKA	845	6.537	-87
Привремени и повремени работи од агенции	845	6.537	-87
ВКУПНО	210.760	205.990	2

Б. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Во 000 МКД / EUR

	31.12.2019	31.12.2020 ПЛАН	31.12.2020	31.12.2020		31.12.2019	31.12.2020 План	31.12.2020	31.12.2020
Активa	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 EUR	Пасивa	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 EUR
Нето нематеријални средства	389.045	418.529	340.703	5.540	Капитал	33.170.883	33.170.883	33.170.883	539.364
Земјиште и згради	19.493.195	18.274.545	19.599.741	318.695	Резерви	4.770.573	3.876.972	4.146.220	67.418
Постројки и опрема	13.120.418	12.935.686	12.210.619	198.547	Акумулирана добивка	193.340	1.705.055	-1.033.101	-16.798
Други постојани средства	3.279.369	2.691.652	3.893.234	63.305	Вкупна нето вредност	38.134.797	38.752.910	36.284.003	589.984
Други финансиски средства	430.215	873.006	623.900	10.145	Долгорочни обврски - Банки	4.242.630	4.220.245	3.054.598	49.668
Вкупно постојани средства	36.712.241	35.193.417	36.668.197	596.231	Вкупно капитал + долгорочни обврски	42.377.427	42.973.154	39.338.601	639.652
Залиха	2.502.376	2.820.218	2.689.804	43.737	Краткорочни обврски - добавувачи	1.035.954	723.983	1.656.578	26.936
Побарувања	1.692.148	1.519.919	1.183.900	19.250	Краткорочни кредити	1.276.560	1.220.659	1.197.415	19.470
Други побарувања	640.919	282.103	347.721	5.654	Други краткорочни обврски	448.906	458.024	410.712	6.678
Други тековни средства	283.150	271.835	91.246	1.484	Дивиденди	0	0	0	0
Готовина / банкарски депозити	3.507.007	5.426.074	1.745.997	28.390	Други обврски ПВР	198.995	137.746	123.559	2.009
Вкупно тековни средства	8.625.599	10.320.149	6.058.667	98.515	Вкупно краткорочни обврски	2.960.414	2.540.411	3.388.264	55.094
ВКУПНА АКТИВА	45.337.841	45.513.566	42.726.864	694.746	ВКУПНА ПАСИВА	45.337.841	45.513.566	42.726.864	694.746

*Прикажаниот биланс на состојба е прилагоден за аналитички цели, односно од него се отстранети состојбите на побарувањата и обврските од поврзани друштва од сметките 110 и 210.

**Од АВР и ПВР исто така за аналитички цели со состојба 31.12.2020 е отстранет износ од 7.859.491 илјади денари, кој произлегува од делбениот биланс на АД Електростопанство на Македонија.

I. АКТИВА

Во периодот од 01.01.2020 – 31.12.2020 ако го погледнеме паричниот тек ќе забележиме дека инвестиционите активности се во износ од 2.469.798 илјади денари.

Најголем дел од инвестиционите активности се вложувања во фотонапонска централа во РЕК Осломеј, купување на катови во старата зграда на Дирекцијата на АД ЕСМ, ветерен парк Богданци втора фаза, разладна кула 2 - РЕК Битола, модернизација на котел - РЕК Битола, топлификација на Битола, Новаци и Могила прва фаза, електростатски филтри за РЕК Битола, модернизација и надградба на комплекс Енергетика, Попова Шапка и други.

Тековните средства

Залихи

Од вкупната залиха најголем дел опфаќаат резервните делови односно 83,89%, додека вкупните залихи на РЕК Битола учествуваат со 77,50% во вкупните залихи на АД ЕСМ.

Во табелата во продолжение дадена е структурата на залихите по категории и по Подружници:

Во 000 денари

ПОДРУЖНИЦИ	Залихи на сировини и материјали	Залихи на резервни делови	Залихи на ситен инвентар	Залиха на недовршено производство	Вкупно залихи на 31-12-20	%	Вкупно залихи на 31-12-19	%	2020/2019
ДИРЕКЦИЈА	2.005	5	119	0	2.129	0,08%	1.270	0,05%	67,66%
ХЕС МАВРОВО	9.648	9.693	955	0	20.296	0,75%	16.624	0,66%	22,09%
ХЕС ЦРН ДРИМ	7.821	4.322	2.294	0	14.437	0,54%	13.199	0,53%	9,38%
ХЕЦ ТИКВЕШ	4.470	7.270	518	0	12.258	0,46%	11.383	0,45%	7,68%
РЕК БИТОЛА	118.445	1.934.980	7.654	23.444	2.084.524	77,50%	1.923.921	76,88%	8,35%
РЕК ОСЛОМЕЈ	178.502	281.341	0	54.397	514.240	19,12%	499.653	19,97%	2,92%
ХЕЦ ТРЕСКА	772	13.105	3.465	0	17.343	0,64%	17.451	0,70%	-0,62%
ЕНЕРГЕТИКА	17.144	5.829	1.605	0	24.578	0,91%	18.876	0,75%	30,21%
ВКУПНО	338.808	2.256.545	16.610	77.841	2.689.804	100,00%	2.502.376	100,00%	7,49%

Во побарувања од купувачите структурата е следна:

Во 000 денари

ПОБАРУВАЊА	31-12-19	%	31-12-20	%	2020/2019
ЕВН	1.453.163	85,88%	995.456	84,08%	-31%
МЕПСО	37.822	2,24%	27.861	2,35%	-26%
Останати побарувања	201.163	11,89%	160.583	13,56%	-20%
ВКУПНО	1.692.148	100,00%	1.183.900	100,00%	-30,04%

Побарувањата од купувачи на АД ЕСМ се концентрирани на два големи купувачи, чие заедничко учество во вкупните побарувања се околу 86,43%. Наплатата на истите се одвива во меѓусебно договорените рокови на плаќање.

II. ПАСИВА

КАПИТАЛ

Во *капиталот* нема некои позначајни промени освен промените во акумулираната добивка кои се резултат на загубата за периодот после одданочување во износ од -1.033.101 илјади денари.

Во ставката **Резерви** влегуваат:

Во 000 денари			
ОПИС	31.12.2019	31.12.2020 План	31.12.2020
Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	939.045	923.351	177.182
Резервирања за користи на вработените	365.680	340.000	368.721
Останати долгорочни резервирања	211.827	415.103	152.955
Ревалоризациони резерви и законски резерви	3.254.022	2.198.517	3.447.362
ВКУПНО	4.770.573	3.876.972	4.146.220

Останати долгорочни резервирања се однесуваат на резервирањата што се прават за судски спорови, природни богатства и останати трошоци за вработени.

Долгорочни обврски

Долгорочните обврски се однесуваат на обврски по земени кредити од банки, како што е прикажано во табелата:

Во 000 денари		
Состојба на долгорочни обврски на 31.12.2020		
ОПИС	Каматна стапка	Главнина
Комерцијална банка (КОГЕЛ)	6M euribor + 2,5 %	329.035
FMS Света Петка	6M euribor+2,75%	0
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	420.641
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)*	12M euribor+1,55%	0
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	876.878
KFW банка - Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	671.046
KFW банка - Германија (ветерен парк)	3,30%	710.468
KFW банка - Германија (ветерен парк) II фаза	1,15%	24.819
KFW Банка Германија (Топлификација)	1,50%	21.711
Вкупно		3.054.598

* Исплатен последен ануитет на 27.02.2020

Тековни обврски

Обврските кон добавувачи се во износ од 1.656.578 илјади денари се однесуваат на обврски кон домашни и странски добавувачи. Истите се зголемени за 620.624 илјади денари во однос на 31.12.2019 година.

Краткорочни кредити

Се однесуваат на делот од долгорочните обврски кои АД ЕСМ ги има за плаќање во тековната година.

Во продолжение во две табели ќе ја прикажеме исплатената обврска по краткорочни кредити до 31.12.2020, како и преостанатите обврски по краткорочни кредити до крајот на тековната година.

Табела 1 – Исплатени обврски по краткорочни кредити во период 01.01.2020 – 31.12.2020

Во 000 денари

Кредит по банка	Каматна стапка	Главнина	Камата	Вкупно исплати 01.01-31.12.2020
FMS Света Петка	6M euribor+2,75%	202.943	3.486	206.428
Комерцијална банка (Когел)	6M euribor + 2,5 %	54.839	10.858	65.697
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	168.256	0	168.256
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)	12M euribor+1,55%	0	0	0
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	251.061	0	251.061
KFW Банка Германија (ветерен парк)	3,30%	311.123	27.689	338.812
KFW Банка Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	166.790	0	166.790
KFW Банка Германија (Топлификација)	1,50%	370	0	370
ВКУПНО		1.155.382	42.033	1.197.415

Табела 2 – Преостанати обврски по краткорочни кредити за период од 01.01.2021 - 31.12.2021 година

Во 000 денари

Кредит по банка *	Каматна стапка	Главнина	Камата	Отплати за период 01.01-31.12.2021
FMS Света Петка	6M euribor+2,75%	202.542	3.485	206.027
Комерцијална банка (Когел)	6M euribor + 2,5 %	54.839	10.858	65.697
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	168.256	13.104	181.360
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	251.061	16.891	267.953
KFW Банка Германија (ветерен парк)	3,30%	311.105	27.689	338.794
KFW Банка Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	167.191	0	167.191
KFW Банка Германија (Топлификација)	1,50%	388	0	388
ВКУПНО		1.155.382	72.028	1.227.410

*Вкупниот износ на камата и главница кој треба да се плати до крај на годината се разликува од прикажаниот во БС погоре во текстот бидејќи каматите за кредитите со променлива каматна стапка се вкalkулирани согласно амортизационите планови а не се книжени во сметководствената евиденција, а обврската за плаќање ќе се реализира согласно променливите каматни стапки кои важат во периодот на плаќање.

Некои позначајни показатели

Показателите се пресметани врз база на прочистен биланс на состојба т.е. намален за интерните односи и АВР и ПВР.

ОПИС	31/12/2019	31/12/2020 План	31/12/2020
Показател за тековна ликвидност	2,914	4,062	1,788
Брза ликвидност	2,068	2,952	0,994
Показател за финансиска задолженост	0,122	0,120	0,100
Показател за вкупна задолженост	0,159	0,149	0,151
Equity ratio	0,841	0,851	0,849
Financial debt equity ratio	0,145	0,140	0,117
Debt equity ratio	0,189	0,174	0,178
Повраток на актива	0,43%	1,24%	-2,42%
Повраток на капитал	0,46%	1,32%	-2,63%
ЕВИТ/трошоци за камата	2,477	10,438	-10,308
Денови на врзување на залихи	172	217	174
Денови на врзување на побарувања	67	69	47
Денови на плаќање на обврски кон добавувачи	71	74	107

Показателот за тековна ликвидност е мерило на способноста за плаќање на обврските и означува колку пати се состојат тековните обврски во тековните средства односно колку од тековните обврски се покриени со тековни средства. Од показателите гледаме дека тековните обврски се покриени 1,788 пати со тековни средства. Показателот за брза ликвидност е поверодостоен за нашата компанија бидејќи залихите во АД ЕСМ секако не се наменети за продажба односно од нив не можеме да очекуваме зголемување на ликвидноста. Колку показателите за тековна и брза ликвидност се поголеми толку е подобро за компанијата. Показателот за брза ликвидност треба да изнесува барем 1, за анализираниот период е понизок од овој параметар и изнесува 0,994.

Показателите на задолженост се слични со последниот анализиран период поради редовната исплата на обврските по кредити.

Показателите на поврат на актива и капитал и покриеност на камата се влошени поради негативниот финансиски резултат за овој период.

Изработил:
Владимир Славковски

**Директор на сектор финансии
Добрила Стефаноска дипл.екк.**

В. ИЗВЕШТАЈ ЗА ГОТОВИНСКИОТ ТЕК

Готовинскиот тек за период 01.01.2020 – 31.12.2020 година е следен:

ОПИС	Во 000 денари
	31.12.2020
Нето добивка/ загуба	(1.033.101)
Амортизација	2.513.842
Даноци	-
Вкупно	1.480.741
Даноци	-
Промени во побарувања од купувачи	508.248
Промени во останати побарувања	293.198
Промени во залихи	(187.428)
Промени во останати тековни средства	191.904
Промени во добавувачи	620.624
Промени во останати обврски	(113.630)
Готовински тек од оперативни активности	2.793.658
Промени во нематеријални средства	48.341
Промени во земјишта и згради	(106.546)
Промени во опрема и машини	909.799
Промени во останати фиксни средства	(613.865)
Промени во останати финансиски средства	(193.685)
Амортизација	2.513.842
Готовински тек од инвестициони активности	(2.469.798)
Слободен готовински тек (Free cash flow)	323.860
Дивиденди	-
Промени во долгорочни кредити	(1.188.032)
Промени во краткорочни кредити	(79.145)
Промени во акционерски капитал	-
Промени во резерви	(624.353)
Промени во задржана добивка	(1.226.441)
Добивка/загуба за финансиската година	(1.033.101)
Готовински тек од финансиски активности	(2.084.870)
Нето готовински тек	(1.761.010)
Парични средства на почеток на година	3.507.007
Парични средства на крај на година	1.745.997

Готовински тек е направен за добивање на пореална слика за движењето на сите готовински приливи и одливи во зависност од тоа за што се употребени и од каде потекнуваат.

05-1757/1

ДО
Управен одбор на АД ЕСМ

28-04-2021

Предмет: Доставување на Годишен извештај за работата на АД ЕСМ

Во прилог Ви го доставуваме Годишен извештај од работата на АД ЕСМ за период
от 01.01.2020 - 31.12.2020 година за ставање на дневен ред на Управен одбор на АД. ЕСМ -
Скопје за негово усвојување.

Со поздрав,

Изготвил/Одобрил: Владимир Славковски

Директор
Финансов/Дирекција
Добрила Стефаноска дипл.екк.

Ко:

- Архива
- Директор на Сектор/Подружница